

FINLANDS BANKS ÅRSBERÄTTELSE 2015

Penningpolitiken effektiviserades
genom omfattande värdepappersköp

Den dämpade ekonomiska
utvecklingen fortsatte i Finland

Digitaliseringen formar också
betalningarna

Finlands Banks årsberättelse 2015

Pärbild: Peter Mickelsson.

Chefen för Finlands Banks kontantförsörjningsavdelning Päivi Heikkinen deltog i en paneldebatt på bankens och Europeiska centralbankens gemensamma konferens i Finlandiahuset i juni.

Finlands Bank

Grundad 1811

Besöksadress

Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress

PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon

nationellt nummer 010 8311

internationellt nummer +358 10 8311

Fax

09-17 48 72

SWIFT

SPFB FI HH

E-post

info@bof.fi

Fornamn.Efternamn@bof.fi

Finlands Banks webbplats

www.finlandsbank.fi

Regionkontor

Vanda

Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 010 8311

Uleåborg

Kajaaninkatu 8,
PB 103, 90101 Uleåborg,
telefon 010 8311

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari 2016.

ISSN 1239-9337 (tryckt)

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Helsingfors 2016

Innehåll

Företal	7
Finlands Bank	8
Verksamheten 2015	11
Penningpolitik	11
ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen	11
Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland	17
Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland	22
Finanssystemet	26
Finansiell stabilitet	26
Finanssystempolitik	28
Finansiell infrastruktur	31
Tillgångsförvaltning	34
Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning	34
Risker och riskhantering i investeringsverksamheten	36
Sedlar och mynt	39
Övrig verksamhet	43
Forskning	43
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier	45
Statistik	46
Internationell verksamhet	46
Kommunikation	50
Ledning och personal	54
Strategin	54
Ledningssystem	56
Mål- och resultatstyrning	56
Verksamhetsplanering	56
Personal- och budgetramar	57
Riskhantering	57
Personal	60
Budget och verksamhetskostnader	62
Finlands Banks budget	62
Pensionsfondens budget	63
Finansinspektionens budget	64
Miljö	65
Totala risker	67
Finansiella tillgångar	67
Penningpolitiska transaktioner	67
Totala risker i balansräkningen	69

Bokslut	71
Balansräkning	72
Resultaträkning	74
Direktionens förslag till vinstutdelning	75
Redovisningsprinciper	76
Noter till balansräkningen	81
Noter till resultaträkningen	96
Bokslutsbilagor	102
Noter om riskhanteringen	106
Revisionsberättelse	111
Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken	112
Bilagor	113
Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2015	113
Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2015	115
Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2015	118
Finlands Banks publikationer 2015	120
Tabellbilagor	123
Finlands Banks organisation	138
Rutor	
Ruta 1. Arbetsgrupp diskuterade utvecklingsbehoven inom EMU	16
Ruta 2. Genomförande av ECB:s köpprogram i Finlands Bank	18
Ruta 3. I vilka lägen uttalar sig Finlands Bank om den inhemska ekonomiska politiken?	24
Ruta 4. Bankunionens institutioner i Finland	29
Ruta 5. Digitaliseringen formar betalningarna	32
Ruta 6. Forskningsprojekt på Finlands Bank 2015	44
Ruta 7. Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2015	49
Ruta 8. Digitaliseringen som förändringskraft på Finlands Bank	52
Ruta 9. Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar	55
Ruta 10. Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2015–2017	58

Företal

Penningpolitiken i euroområdet effektiviserades betydligt i början av 2015. Inflationförväntningarna hade dämpats ytterligare och marknadsförväntningarna speglade en ökad risk för deflation i slutet av 2014. I januari 2015 beslutade ECB-rådet utöka köpprogrammet till att omfatta statsobligationer och obligationer utgivna av gemensamma europeiska institutioner. Köpprogrammet kopplades till starka framtidsindikationer om att köpen kommer att fortsätta till dess att inflationen varaktigt stiger tillbaka till en bana i linje med målet, dvs. till nära, men under, 2 %. Finlands Bank har jämsides med övriga nationella centralbanker innehaft en nyckelposition i genomförandet av programmet.

Det utökade köpprogrammet är av historisk omfattning och vilar på ECB:s penningpolitiska mandat. Det har haft en betydande inverkan på de finansiella förhållandena och den reala ekonomin. De kompletterande besluten i december, som ökade köpprogrammets längd och omfattning, syftade till att ytterligare stärka återhämtningen i euroområdet och sörja för att den inte äventyras av globala ekonomiska störningar.

Ett annat historiskt steg togs när ECB-rådet från och med sammanträdet i januari 2015 började ge ut redogörelser av de penningpolitiska diskussionerna på rådets sammanträden. Redogörelserna ger allmänheten och marknadsaktörerna en möjlighet att skapa sig en bredare bild av den underliggande penningpolitiska analysen och de argument och motargument som ligger till grund för besluten. Utgivningen av redogörelser från sammanträdena utgör ett nytt steg på vägen mot större insyn i ECB. Allt sedan verksamhetens början har ECB efter varje penningpolitiskt sammanträde hållit en presskonferens, där ECB-ordföranden har svarat på pressens frågor om penningpolitiken.

Under 2015 tog nya länder över som motor för den globala ekonomin, då tillväxten saktade av i tillväxtekonomierna,

medan en återhämtning – om ock svag – tog vid i de utvecklade ekonomierna. Avmattningen i den ekonomiska tillväxten i Kina var väntad, men skapade det oaktat stor osäkerhet på marknaden framför allt i slutet av augusti. Den amerikanska ekonomin fortsatte att växa och i december höjde den amerikanska centralbanken styrräntan för första gången sedan finanskrisen.

Den ekonomiska utvecklingen i Finland har varit fortsatt svag. Finlands Bank uttalade som sin bedömning att det krävs åtgärder inom tre områden för att övervinna Finlands ekonomiska svårigheter. Finlands kostnadskonkurrenskraft måste förbättras. Ökningen av den offentliga skulden måste bromsas med hjälp av anpassningsåtgärder. För det tredje är det mycket viktigt att genomföra strukturreformer som ökar produktiviteten, konkurrensen och utbudet av arbete och som förbättrar både utsikterna för ekonomisk tillväxt och hållbarheten i de offentliga finanserna på lång sikt.

Digitaliseringen ökar tillväxtpotentialen i ekonomin, effektiviserar betalnings- och finanssystemet och ger organisationer möjligheter till produktivitetshöjningar. Finlands Banks experter har aktivt deltagit i digitaliseringsdebatten inom alla tre delområden.

Bankens kommunikation tog 2015 språnget till den digitala eran i och med en fullständig övergång till elektroniska publikationer. Bankens experter har i mycket större utsträckning än tidigare kommunicerat via sociala medier. Målet har varit att koncentrera budskapet utan att göra avkall på kvaliteten och öka det interaktiva inslaget i kommunikationen. Samtidigt har målet varit att nå ut till en ny publik.

Erkki Liikanen
direktionens ordförande
24 februari 2015

Finlands Bank

*Vice ordföranden i
Finlands Banks direktion
Pentti Hakkarainen (t.v.),
direktionens ordförande
Erkki Liikanen och
direktionsmedlemmen
Seppo Honkapohja.*

Finlands Bank är nationell centralbank i Finland och en del av Eurosystemet. Eurosystemet består av Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i de 19 EU-medlemsstater som har infört euron som gemensam valuta.

Finlands Banks ställning har fastställts i Finlands grundlag. Banken är en självständig offentligrättslig inrättning, som står under riksdagens garanti och vård. Banken övervakas av bankfullmäktige, som består av nio riksdagsvalda ledamöter.

Finlands Bank grundades 1811 och har verkat under ståndslantdagen (och senare riksdagen) sedan 1868. Till euroområdet anslöt sig Finland vid början av 1999.

Till Finlands Banks kärnuppgifter hör deltagande i beredningen av euroområdets gemensamma penningpolitik, operativa centralbanksuppgifter, kontantförsörjning och övervakning av den finansiella stabiliteten.

Beslut om penningpolitiken i euroområdet fattas av Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet), där Finlands Banks chefdirektör är medlem. Finlands Banks experter stöder chefdirektörens verksamhet som medlem av ECB-rådet och deltar i beredningen av den gemensamma politiken inom Europeiska centralbanksystemets (ECBS) kommittéer.

Inom Eurosystemet svarar de nationella centralbankerna decentraliserat för genomförandet av penningpolitiken. Finlands Bank genomför Eurosystemets penningpolitiska transaktioner med de banker som är verksamma i Finland. Centralbanken tillhandahåller också bankerna

diverse centralbankstjänster för interbankbetalningar, insättningar i centralbanken och tillgång till utlåningsfaciliteten mot säkerheter. En räntabel och säker förvaltning av bankens egna finansiella tillgångar, till exempel valutareserven, hör likaså till Finlands Banks uppgifter.

Till Finlands Banks kontantförsörjningsuppgifter hör att ge ut sedlar och mynt i Finland och sörja för kvaliteten och tillgången på kontanter. För kontantförsörjningsuppgifterna svarar Finlands Banks verksamhetsställen i Uleåborg och Vanda.

Finlands Bank övervakar den finansiella stabiliteten i Finland i samarbete med Finansinspektionen och finansministeriet. Finansinspektionen, som är nationell tillsynsmyndighet för finans- och försäkringssektorn i Finland, verkar i anslutning till Finlands Bank men fattar sina beslut självständigt. Finansinspektionen utgör en del av den gemensamma tillsynsmekanismen, som under Europeiska centralbankens ledning övervakar bankerna i euroområdet.

Direktionen för Finlands Bank bestod 2015 av ordföranden Erkki Liikanen, vice ordföranden Pentti Hakkarainen och direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja. Finansinspektionen har en egen direktion, där vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen är ordförande.

Vid slutet av 2015 hade Finlands Bank totalt 378 anställda på huvudkontoret i Helsingfors och verksamhetsställena i Vanda och Uleåborg. Finlands Bank och Finansinspektionen hade sammanlagt 568 anställda. Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Foto: Peter Mickelsson.

Foto: Peter Mickelsson.

Verksamheten 2015

Penningpolitik

ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen

Det primära målet för Eurosystemets penningpolitik är att upprätthålla prisstabilitet i euroområdet. Enligt ECB-rådets definition innebär detta mål i praktiken att den årliga konsumentprisökningen ska ligga under, men nära, 2 % på medellång sikt. Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet kan penningpolitiken också stödja andra mål för den ekonomiska politiken inom EU.

Som medlem av ECB-rådet deltog Finlands Banks chefdirektör också 2015 i de penningpolitiska besluten. Finlands Banks experter medverkade i beredningen av de penningpolitiska besluten och i annat bakgrundsarbete. De bidrog till beredningen av rådets sammanträden också inom Eurosystemets penningpolitiska kommitté och Kommittén för marknadsoperationer.

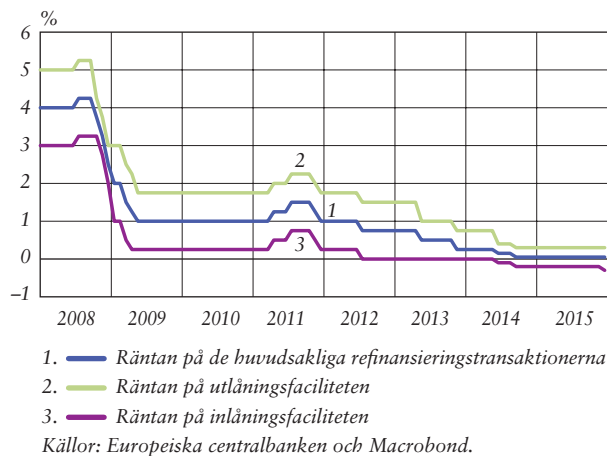
År 2015 var ett historiskt år för ECB i penningpolitisk bemärkelse. I januari fattades beslut om ett utökat köpprogram för värdepapper, som innebar att Eurosystemet från och med mars 2015 har köpt värdepapper för 60 miljarder euro per månad (se

närmare ruta 2 om köpprogrammen). Den positiva konjunkturvändningen i euroområdet blev allt starkare under årets lopp, men den osäkerhet som rått sedan sommaren dämpade i förening med oljeprisfallet och försämrade globala utsikter på nytt inflationsförväntningarna. I december fattade ECB-rådet därför beslut om ytterligare penningpolitiska lättnader. Inlåningsräntan blev ännu mer negativ och det utökade köpprogrammet för värdepapper förlängdes.

Historiskt beslut i början av året: utökat köpprogram för värdepapper

På sitt sista sammanträde 2014 meddelade ECB-rådet att det genast i början av 2015 skulle se över behovet av eventuella ytterligare penningpolitiska åtgärder. I januari dämpades inflationsförväntningarna alltmer och ett växande hot om en deflationsspiral började avspeglas i marknadsförväntningarna. ECB-rådet hade sänkt de penningpolitiska styrräntorna i september 2014 till den lägsta nivån någonsin i euroområdets historia (diagram 1). Räntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna (refiräntan) var 0,05 % och inlåningsräntan var negativ, -0,20 %. Den ytterligare nedgången i inflationsförväntningarna fick dock realräntan att stiga, vilket ledde till en oavsiktlig åtstramning av den penningpolitiska hållningen. På sitt sammanträde den 22 januari 2015 mötte ECB-rådet de stigande förväntningarna om ytterligare åtgärder och beslutade utöka det köpprogram för värdepapper som hade lanserats föregående år.

Diagram 1.
Eurosystemets styrräntor

Det utökade köpprogrammet för värdepapper omfattade köpen av värdepapper med bakomliggande tillgångar och köpen av säkerställda obligationer, som inletts redan i oktober och november 2014. I januari beslutade ECB-rådet utöka köpen till att omfatta också euroländernas statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna och gemensamma europeiska institutioner. Rådet beslutade om förvärv av värdepapper utgivna av den offentliga och den privata sektorn för sammanlagt 60 miljarder euro per månad från och med mars 2015. Samtidigt fattades beslut om att fortsätta köpen åtminstone till september 2016 och vid behov även därefter, vilket innebar en ökning av den totala köpvolymer till minst 1 140 miljarder euro.

Ett centralt inslag i besluten i januari bildade framtidsindikationerna om penningpolitiken, som kopplade köpprogrammet till ECB:s inflationsmål. ECB-rådet meddelade att köpen kommer att fortsätta till dess att rådet anser att inflationstakten varaktigt stiger tillbaka till en nivå i linje med prisstabilitetsmålet, dvs. till under, men nära, 2 % på medellång sikt.

Riktlinjerna för det utökade köpprogrammet för värdepapper stakades ut på det penningpolitiska sammanträdet i mars och programmet lanserades den 9 mars. Statsobligationer köps på andrahandsmarknaden enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln, dvs. i förhållande till medlemsländernas ekonomi. De nationella centralbankerna köper huvudsakligen sitt eget lands statsobligationer. Köpen inriktas på solida emittenters värdepapper i euro med kreditbetyget investment grade och löptiden 2–30 år. Vidare begränsades Eurosystemets innehav till högst 25 % av en enskild emittents obligationer och till högst 33 % av varje enskild emission.

I enlighet med ECB-rådets beslut sker 80 % av köpen av den offentliga sektorns värdepapper så att de nationella centralbankerna svarar för riskerna, medan riskerna för resterande 20 % av värdepappersköpen fördelas mellan centralbankerna. Av

värdepappersköpen med delad risk gäller 12 % obligationer utgivna av gemensamma europeiska institutioner och 8 % ECB:s köp av samtliga länders statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner.

Utöver beslutet om det utökade köpprogrammet fattade ECB-rådet i januari också beslut om att ändra villkoren för de sex återstående riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna (targeted longer-term refinancing operations, TLTRO). Vid dessa transaktioner tilldelas kreditinstituten långfristiga lån mot säkerheter och uppmuntras att ge lån till den privata sektorn. Riktade refinansieringstransaktioner genomförs kvartalsvis fram till juni 2016 och de tilldelade lånen förfaller till betalning i september 2018. På kommande transaktioner tillämpas Eurosystemets referänta vid genomförandetidpunkten. I de två första riktade refinansieringstransaktionerna tillämpades en räntemarginal på 0,10 procentenheter utöver referäntan.

Rådets beslut i januari övertygade marknadsaktörerna

Inflationsförväntningarna slutade falla i januari efter ECB-rådets meddelande om det utökade köpprogrammet för värdepapper. Framför allt de kortsiktiga inflationsförväntningarna steg kraftigt i februari och på nytt i början av april, då de redan närmade sig nivån i början av 2014. Nedgången i de långsiktiga inflationsförväntningarna stannade också av i slutet av januari, men förväntningarna var dock alltså jämt några tiondelar lägre än tidigare.

Efter aviseringen av det utökade köpprogrammet låg statslåneräntorna kvar på en rekordlåg nivå. I mars efter lanseringen av köpprogrammet fortsatte räntorna att sjunka. Avkastningen på många länders skuldebrev med korta löptider blev negativ. Under maj normaliserades dock ränteutvecklingen i viss bemärkelse. Korrigeringsrörelsen på räntemarknaden framkallades av uppgången i världsmarknadspriset på olja, ökningen av inflationen i

euroområdet till 0 % i april och de positiva utsikterna för utestående lån inom den privata sektorn.

Effekterna av det utökade köpprogrammet på eurons växelkurs var störst både inför aviseringen av programmet och inför själva lanseringen. Efter april förstärktes eurons handelsvägda växelkurs men låg trots det betydligt under föregående års nivå. Den vändande konjunkturen visade tecken på att bli starkare. Förtroendeindikatorerna för olika sektorer pekade på ett stigande förtroende och låg över sitt långsiktiga medelvärde.

Tack vare det utökade köpprogrammet förbättrades också konjunkturutsikterna för euroområdet. I ECB:s makroekonomiska framtidsbedömningar i mars reviderades prognosen för BNP-tillväxten i euroområdet 2015 upp med 0,5 procentenheter till 1,5 % från 1 % i december 2014. IMF och OECD bedömde också i sina prognoser att tillväxten i euroområdet skulle öka med flera tiondelar efter lanseringen av det utökade köpprogrammet. I Eurosystemets makroekonomiska framtidsbedömningar i juni var BNP-tillväxtprognosen alltså 1,5 %.

Diagram 2.
Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet

Årlig procentuell förändring

Källor: Eurostat och Macrobond.

Under sommaren växte osäkerheten och därmed nedåtriskerna

I slutet av juni 2015 gav det tillfälliga sammanbrottet i låneförhandlingarna med Grekland upphov till ökad osäkerhet i euroområdet. Jämfört med den föregående marknadsturbulens som spridit sig från Grekland under 2011–2012, var spridningseffekterna på marknaden denna gång dock betydligt måttligare. Ekonomin i euroområdet hade redan återhämtat sig något och dessutom övertygade ECB-rådet genom sina framtidsindikationer om penningpolitiken marknaden om att allt det som behövs för att stabilisera läget kommer att göras.

Under sensommaren ledde avmattningen i den ekonomiska tillväxten i Kina till att tillväxtutsikterna för Kina, som länge varit starka, nedreviderades på marknaden. Shanghaibörsens index rasade och osäkerheten fortplantade sig snabbt till de stora ekonomiska områdena världen över. Den försämrade ekonomiska tillväxten i Kina i förening med priset på råvaror avspeglades i större osäkerhet och sämre tillväxtutsikter också för andra tillväxtekonomier. Priset på olja började sjunka på nytt i juni och orsakerna stod nu mer tydligt än tidigare att finna också på efterfrågesidan. I ECB:s makroekonomiska framtidsbedömningar i september reviderades BNP-tillväxttalet för euroområdet 2015 ned med en tiondel till 1,4 %.

På sitt sammanträde i september reagerade ECB-rådet på nedåtriskerna i ekonomin och beslutade höja den övre gränsen för andelen av enskilda emissioner inom köpprogrammet för offentliga värdepapper. Gränsen höjdes från 25 % till 33 % med undantag för situationer där Eurosystemet kunde utöva ett blockerande minoritetsinflytande. Härigenom kunde en ökad volym av värdepapper köpas inom programmet. Dessutom betonade ECB-rådet att det var redo att vidta alla tillgängliga medel inom ramen för sitt mandat för att stödja den ekonomiska utvecklingen. Framför allt framhölls flexibiliteten i köpprogrammet:

programmets omfattning, inriktning och längd kan ändras efter behov.

Inför oktobermötet var läget praktiskt taget oförändrat från sensommaren. Den inhemska efterfrågan i euroområdet var fortsatt stark men tillväxtutsikterna för tillväxtekonomierna var alltjämt svaga. Utvecklingen av finans- och råvarumarknaden uppvisade drag som riskerade att försvaga den ekonomiska utvecklingen i euroområdet. I inledningsanförandet efter ECB-rådets sammanträde i oktober meddelades öppet att den ackommoderande penningpolitiska hållningen skulle ses över på det penningpolitiska sammanträdet i december, då Eurosystemets experters nya makroekonomiska framtidsbedömningar för euroområdet blev tillgängliga. Förväntningarna inför decembermötet var således uppskrivade. Detta avspeglades också på marknaden. Inflationsförväntningarna ökade tydligt överlag (diagram 2). Euron försvagades, börskurserna steg och räntorna sjönk.

Utgivning av redogörelser ökar möjligheterna till insyn

I december 2014 fattade ECB-rådet beslut om ökad insyn i det penningpolitiska beslutsfattandet från och med början av 2015. Finlands Bank har kraftigt understött större möjligheter till insyn. I detta syfte började ECB ge ut redogörelser som i komprimerad form relaterar de penningpolitiska diskussionerna mellan rådets medlemmar under ECB-rådets sammanträden. Mot bakgrund av ECB:s vidgade arbetsfält efter krisen och tillgången till nya penningpolitiska verktyg blir det allt viktigare att ge allmänheten och marknaden mer information om beslutsgrunderna. Målet med redogörelserna är således att förklara bakgrunden till besluten. De ger en fullständig bild av ECB-rådets bedömning av den aktuella och framtida ekonomiska utvecklingen.

Redogörelserna ges alltid ut fyra veckor efter ECB-rådets sammanträde. Den första redogörelsen över januarimötet offentliggjordes den 19 februari 2015. Pen-

ningpolitiska sammanträden hålls med sex veckors mellanrum, och åtta redogörelser ges således ut under året.

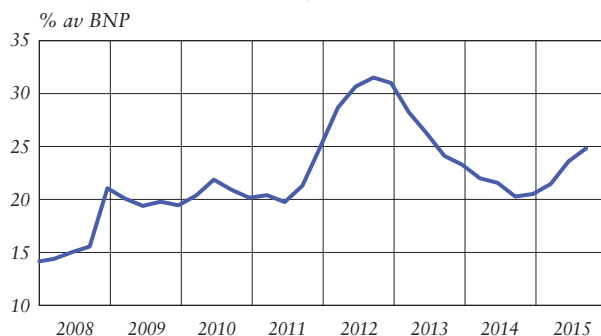
Varje redogörelse inleds med ECB-direktionsmedlemmarnas konjunktur- och marknadsöversikt för ECB-rådets medlemmar och en presentation av policyalternativen. Därefter följer en sammanfattning av rådets diskussioner om den ekonomiska och monetära utvecklingen. Den penningpolitiska diskussionen nedtecknas i redogörelsen, inklusive både argument för och emot beslutet samt eventuella reservationer till beslutet. För att värna om medlemmarnas oavhängighet nämns inte enskilda medlemmar vid namn i redogörelserna. Årets sex första redogörelser bjöd inte på några egentliga överraskningar, utan gav snarare närmare förklaringar till rådets uttalanden. Redogörelserna upplevs i själva verket som ett stödverktyg för kommunikationen med en liknande marknadsdrivande roll som protokollen från sammanträdena i amerikanska centralbankens öppenmarknadskommitté.

Marknadens omdömen påverkades framför allt av redogörelsen från räntesammanträdet i oktober, som gavs ut ett par veckor före årets sista räntesammanträde i december. Av redogörelsen framgick att ECB-rådet redan i oktober allvarligt hade övervägt att öka den penningpolitiska stimulansen. Detta stärkte ytterligare förväntningarna om att rådet på sitt decembermöte skulle fatta beslut om vidare stimulansåtgärder.

Ytterligare lättnader i den penningpolitiska hållningen i december

På sammanträdet den 3 december hade ECB-rådet tillgång till Eurosystemets experters senaste makroekonomiska framtidsbedömningar för euroområdet. BNP-tillväxttalen var i stort sett oförändrade jämfört med bedömningen i september, men inflationsutsikterna hade reviderats ned något. De redan vidtagna penningpolitiska åtgärderna hade visserligen haft önskad verkan. Tillgången till lån för företag och hushåll

Diagram 3.
Eurosystemets balansräkning

Källor: Europeiska centralbanken och Macrobond.

hade blivit lättare, liksom de finansiella förhållandena. Därmed stärktes kravet på att en varaktig återgång av inflationen tillbaka till målet tydligare bör främjas på penningpolitisk väg.

På sammanträdet i december beslutades om ytterligare lättnader i den penningpolitiska hållningen. Inlåningsräntan sänktes med en tiondedel till $-0,30$ %. Både refinansieringsräntan ($0,05$ %) och räntan på utlåningsfaciliteten ($0,30$ %) lämnades oförändrade. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 månader kommer att genomföras som fastränteanbud med full tilldelning åtminstone fram till slutet av 2017.

Det utökade köpprogrammet förlängdes och breddades. Rådet beslutade fortsätta värdepappersköpen för 60 miljarder euro per månad sex månader längre än ursprungligen angivits, dvs. åtminstone till mars

2017. Det innebär en ökning av köpvolymer till åtminstone 1 500 miljarder euro från tidigare 1 140 miljarder euro. Köpprogrammet utsträcktes till att omfatta också omsättbara värdepapper utgivna av regionala och lokala myndigheter. Värdepappersköpen ökar också till följd av ett beslut om återinvestering av det kapital som återbetalas vid förfall av värdepapper som köpts inom ramen för programmet. Det bidrar till att längre upprätthålla den lätta penningpolitiska hållningen och det gynnsamma likviditetssläget (diagram 3).

Genom sina beslut under 2015 har ECB-rådet lyckats underlätta de finansiella förhållandena i euroområdet betydligt. Värdepappersköpen har direkt fått de långa räntorna att falla, medan sänkningen av inlåningsräntan har pressat ned de kortaste marknadsräntorna. Finansieringskostnaderna för den privata sektorn har blivit lägre och tillgången till kredit lättare. Sammantaget stöder detta den realekonomiska utvecklingen och bidrar till att inflationen stiger tillbaka mot prisstabilitetsmålet. I december betonade ECB-rådet alltjämt att ECB är redo att inom ramen för sitt mandat tillgripa alla tillbudsstående medel för att upprätthålla den ackommoderande penningpolitiken.

ECB-rådet har vid flera tillfällen under året också framhållit att enbart penningpolitisk stimulans inte är tillräckligt. Det behövs strukturreformer för att stärka den hållbara ekonomiska tillväxten och öka produktionspotentialen. Vidare bör finanspolitiken vara ackommoderande samtidigt som bestämmelserna i stabilitets- och tillväxtpakten måste följas. För att dra full nytta av alla penningpolitiska åtgärder behövs beslutsamma åtgärder också inom andra delområden av den ekonomiska politiken.

Arbetsgrupp diskuterade utvecklingsbehoven inom EMU

Finansminister Alexander Stubb tillsatte i slutet av augusti 2015 en arbetsgrupp med uppdrag att utvärdera utvecklingsbehoven inom den ekonomiska och monetära unionen (EMU). Till ordförande kallades rådgivaren till Finlands Banks direktion Antti Suvanto. Finlands Banks representant i arbetsgruppen, som bestod av 8 medlemmar, var chefen för avdelningen för penningpolitik och forskning Tuomas Välimäki. Arbetsgruppen överlämnade sin rapport till minister Stubb i början av oktober.

Arbetsgruppen tog fram två alternativa visioner för utvecklingen av EMU: ”ett EMU med centraliserad styrning” och ”ett EMU med marknadsdisciplin”. I bägge visionerna skapar förhållandet mellan makt och ansvar grunden för demokratisk acceptans.

Ett *EMU med centraliserad styrning* innebär ökad övervakning och styrning av medlemsstaternas finanspolitik och övriga ekonomiska politik. Det medför ett större – om ock begränsat – gemensamt ansvar för medlemsstaternas risker och stabilitet. För att säkerställa att befogenheter och ansvar ligger i samma händer kräver finanspolitisk styrning gemensamma resurser, som används enligt gemensamma beslut som fattas på unionsnivå.

Enligt arbetsgruppen skulle en viss mån av finanspolitiskt handlingsutrymme eller ett slags konjunkturstabiliserande mekanism på unionsnivå vara en önskvärd utveckling med tanke på medlemsländernas och hela euroområdets stabilitet. Problemet är hur makten över den gemensamma resursanvändningen ska kunna utövas på ett sätt som åtnjuter tillräcklig demokratisk acceptans.

I ett *EMU med marknadsdisciplin* har medlemsstaterna kvar ansvaret för den ekonomiska politiken och konsekvenserna av den. Då ansvaret för att föra en disciplinerad politik tydligt ligger på det nationella planet, får frågorna om legitimitet i beslutsfattandet en naturlig lösning genom de nationella beslutsprocesserna. Till en ansvarsfull finanspolitik bidrar marknadsdisciplin och nationella

finanspolitiska regler och institutioner som övervakar regelefterlevnaden.

Marknadsdisciplinen stärks när det i förväg tydligt framgår att skuldsaneringen av stater som drabbats av insolvens sköts så att privata borgenärer förlorar en ansevärd del av värdet på sina fordringar. Tröskeln för skuldsanering sänks om försöken att bryta ödesgemenskapen mellan bankerna och deras hemland lyckas. Det är uttryckligen detta som är målet med fullbordandet av bankunionen.

Arbetsgruppen intog en positiv hållning till att *bankunionen* fullbordas så att den i sinom tid kompletteras med ett gemensamt insättningsgarantisystem. Bankunionen bildar en konsekvent del av vardera EMU-visionen.

Uppbyggnaden av en *kapitalmarknadsunion* utgör ett viktigt initiativ på vägen mot en effektivare inre marknad. Den diversifierar finansieringskällorna framför allt för små och medelstora företag och minskar bankdominansen på finansmarknaden. En djupare och mer decentraliserad kapitalmarknad mildrar effekterna av landspecifika störningar på den inhemska efterfrågan.

Arbetsgruppen betonade att valet mellan de två visionerna ingalunda handlar om ett ställningstagande för eller mot djupare integration, större gemensamt ansvar eller utveckling mot en federal stat. Integrationen kan fördjupas genom utveckling av den inre marknaden eller harmonisering av företagsbeskattningen och konkurslagstiftningen med sikte på en effektivare och bättre fungerande kapitalmarknad. Detta medför inte ett större gemensamt ansvar.

Det gemensamma ansvaret kan ta sig uttryck i fördelning av risker efter den modell som tillämpas på försäkringar, där det gemensamma ansvaret i princip prissätts så att var och en bär den del av kostnaderna som motsvarar det erhållna skyddet. Ett sådant gemensamt ansvar ingår i en rätt utformad bankunion. Det kan genomföras utan stöd från en federal utveckling. Federala strukturer kan i sin tur skapas utan att permanenta inkomsttransferringar mellan medlemsstaterna uppkommer.

Genomförandet av penningpolitiken i euroområdet och Finland

Eurosystemet verkställer ECB-rådets penningpolitiska beslut med hjälp av sitt operativa styrsystem. I systemet ingår marknadsoperationerna, de stående faciliteterna och kassakraven.

Till de viktigaste penningpolitiska instrumenten 2015 hörde de direkta köpen av värdepapper, som Eurosystemet genomförde på marknaderna för statsobligationer, säkerställda obligationer och värdepapper med bakomliggande tillgångar. Eurosystemet fortsatte även med de traditionella penningpolitiska transaktionerna, dvs. refinansieringstransaktioner med olika löptid och mot bakomliggande säkerheter.

Finlands Bank svarar för det nationella genomförandet av Eurosystemets gemensamma penningpolitik. Kreditinstituten i Finland har centralbankskonton i Finlands Bank och deltar i de penningpolitiska transaktionerna genom Finlands Banks förmedling. Dessutom genomför Finlands Bank sin egen andel av Eurosystemets direkta köp av värdepapper.

Ytterligare lättnader i penningpolitiken: likviditetsöverskottet växte betydligt

Under året införde ECB-rådet ytterligare lättnader i penningpolitiken. Åtgärderna behandlas närmare i avsnittet ”ECB:s penningpolitik och den penningpolitiska beredningen” (s. 11) och i ruta 2 (s. 18).

Det utökade köpprogrammet för värdepapper ökade tydligt Eurosystemets

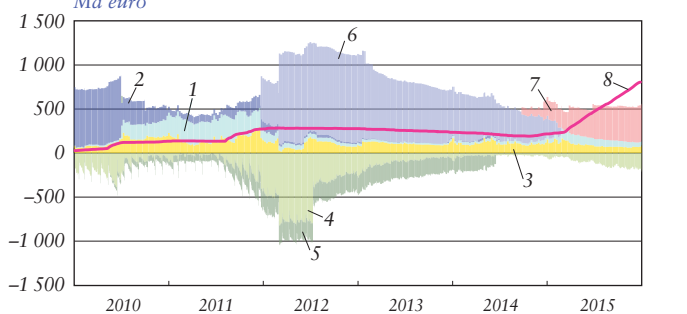
innehav av värdepapper för penningpolitiska syften (diagram 4). Samtidigt ökade likviditetsöverskottet i banksystemet inom euroområdet. Vid slutet av 2014 uppgick överskottslikviditeten till ca 200 miljarder euro, men steg under 2015 i jämn takt till mer än 600 miljarder euro (diagram 5).

Likviditeten ökade framför allt genom Eurosystemets extraordinära penningpolitiska åtgärder. Värdepappersköpen tillförde månatligen likviditet till ett belopp av 60 miljarder euro, och därtill ökade tilldelningen i riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO) till totalt 418 miljarder euro under året (diagram 4).

Vid sidan av de extraordinära åtgärderna fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de regelbundna långfristiga refinansieringstransaktionerna med 3 månaders löptid som fastränteanbud med full tilldelning. Som motvikt till likviditetstillförseln via köpprogrammet och de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna minskade det belopp av finansiering som tilldelats i dessa ordinarie transaktioner i jämn takt (diagram 4). Beloppet ökade trots allt något i februari 2015, då även de sista av de kompletterande långfristiga refinansieringstransaktioner med 3 års löptid som hade genomförts 2012 löpte ut. Som en reaktion på detta ökade bankerna tillfälligt upplåningen genom ordinarie transaktioner,

Diagram 4.
Eurosystemets penningpolitiska transaktioner

Md euro

1. Långfristiga refinansieringstransaktioner (3 mån.)
2. Kompletterande långfristiga refinansieringstransaktioner (1–12 mån.)
3. Huvudsakliga refinansieringstransaktioner (1 vecka)
4. Stående faciliteter (över natten)
5. Finjusterande transaktioner (1–7 dagar)
6. Kompletterande långfristiga refinansieringstransaktioner (36 mån.)
7. Riktade långfristiga refinansieringstransaktioner
8. Värdepapper som innehas för penningpolitiska syften

Källa: Finlands Bank.

Ruta 2.

Genomförande av ECB:s köpprogram i Finlands Bank

På samma sätt som vid de tidigare penningpolitiska köpprogrammen deltog Finlands Bank också i genomförandet av de köpprogram som ECB inledde 2014 och 2015. Här beskrivs Finlands Banks deltagande i det nuvarande utökade köpprogrammet för värdepapper, som består av tre delar: 1) köpprogrammet för offentliga värdepapper, 2) köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar och 3) det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer.

Köpprogrammet för offentliga värdepapper

I köpprogrammet för offentliga värdepapper (public sector purchase programme, PSPP) köps statsobligationer i euro och skuldinstrument emitterade av gemensamma europeiska institutioner och statsbundna institutioner. Enligt ECB-rådets beslut genomförs 80 % av köpen i PSPP-programmet på de nationella centralbankernas egen risk och i resterande 20 % av köpen fördelas riskerna mellan centralbankerna. Av köpen med delad risk består 12 % av skuldinstrument utgivna av gemensamma europeiska institutioner medan 8 % består av ECB:s köp av statsobligationer och skuldinstrument utgivna av statsbundna institutioner. Finlands Bank köper endast finländska skuldinstrument på egen risk.

Finlands Bank köper finländska statsobligationer och skuldinstrument emitterade av godkända finländska statsbundna institutioner (Finnvera och Arbetslöshetsförsäkringsfonden) enligt den s.k. kapitalfördelningsnyckeln, dvs. i förhållande till storleken på medlemslandets ekonomi.

Vid slutet av 2015 uppgick storleken av PSPP-programmet till totalt 494,9 miljarder euro. ECB:s och Finlands Banks köp av finländska skuldinstrument utgjorde totalt 8,1 miljarder euro. I genomsnitt köpte Eurosystemet finländska skuldinstrument för ca 800 miljoner euro i månaden.

Finlands Banks andel av köpen av finländska skuldinstrument uppgick vid slutet av 2015 till 7,3 miljarder euro, vilket framgår av Finlands Banks balansräkning.

Genomförandet av PSPP-programmet i praktiken på Finlands Bank

ECB koordinerar dagligen köpen mellan de nationella centralbankerna. På Finlands Bank svarar ett köpteam på bankavdelningen för köpen. Funktionen har separerats från Finlands Banks egen tillgångsförvaltning. Finlands Bank köper endast finländska skuldinstrument i köpprogrammet på egen risk. Köpen genomförs huvudsakligen på en elektronisk handelsplattform med Finlands Banks inhemska och utländska motparter i värdepappershandeln.

I PSPP-programmet sker köpen endast på andrahandsmarknaden, eftersom direkt finansiering av euroländerna är förbjudet enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. För att undvika att Eurosystemet påverkar resultaten av auktioner och nyemissioner genomförs köpen inte vid tidpunkter som ligger nära dem.

Målet är att köpprogrammet ska vara marknadsneutralt, dvs. centralbankerna beaktar bland annat den rådande prissättningen och tillgången av värdepapper och marknadsnivån för återköpsavtal (repo) i sina transaktioner. Marknadslikviditeten för finska statsobligationer var under hela året ganska god med tanke på genomförandet av köpprogrammet.

För att stödja marknadslikviditeten erbjuder flera centralbanker i Eurosystemet värdepappersutlåning av skuldinstrument som de har köpt. Finlands Banks PSPP-innehav kan lånas via ett låneprogram (Euroclears Securities Lending and Borrowing). Dessutom kan de motparter i Finlands Banks värdepappershandel som medverkar i PSPP-programmet också delta i bilaterala värdepapperslån med återköps-

avtal. Uppgifter om värdepapper som lånas ut publiceras varje vecka på Finlands Banks webbplats.

Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer

Det nuvarande köpprogrammet för säkerställda obligationer (covered bond purchase programme, CBPP3) är det tredje i serien. Finlands Bank medverkade också i genomförandet av det första och andra köpprogrammet. CBPP3-programmet inleddes i oktober 2014 och vid slutet av december 2015 uppgick Finlands Banks köp i detta program till 2,5 miljarder euro.

ECB koordinerar dagligen köpen, som genomförs decentraliserat inom Eurosystemet. Centralbankerna specialiserar sig på olika länders skuldinstrument och delar på riskerna i köpen. Finlands Bank deltar i köpen av säkerställda euroobligationer emitterade av finländska banker. Köpen genomförs både på första- och andrahandsmarknaden. I motsats till PSPP-programmet köps i CBPP3-programmet värdepapper också direkt vid emissionerna. Köpen på förstahandsmarknaden bidrar till genomförandet av programmet, inte minst då tillgången på säkerställda obligationer på andrahandsmarknaden är sämre än till exempel tillgången på statsobligationer.

Köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar

Köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed secur-

ities purchase programme, ABSPP) inleddes i november 2014. Eurosystemet svarar självständigt för alla köpbeslut, men genomförandet av transaktionerna lades i början av programmet ut på fyra kapitalförvaltare och en nationell centralbank inom Eurosystemet.

I september beslutade ECB-rådet förlänga avtalet med två av de externa kapitalförvaltarna och koncentrera en större del av köpen till två nationella centralbanker inom Eurosystemet. Beslutet låg i linje med det ursprungliga målet, enligt vilket centralbankerna i Eurosystemet småningom ska ta över genomförandet av köpen. Finlands Bank genomför inga köp, men deltar i köpbesluten. Riskerna i programmet fördelas mellan centralbankerna.

Köpvolymer och hur de offentliggörs

ECB meddelar på sin webbplats vecko- och månadsvolymerna av värdepappersköpen i köpprogrammen på Eurosystemnivå. I samband med de månatliga köpvolymererna i PSPP-programmet meddelas också fördelningen på länder och den genomsnittliga löptiden för de köpta värdepapperen. För CBPP3- och ABSPP-programmens del anges endast fördelningen på första- och andrahandsmarknaden men ingen fördelning på land.

Finlands Banks köp inom de olika köpprogrammen framgår av bankens balansräkning. Tabellen nedan visar ECB:s och Finlands Banks redovisade köpvolymer under 2015.

Tabell.

Eurosystemets och Finlands Banks köpvolymer inom olika köpprogram för värdepapper

ECB:s och Finlands Banks köpvolymer (31.12.2015, mn euro)	PSPP	CBPP3	ABSPP
Köpvolymer för hela programmet ¹	494 930*	143 340**	15 322**
Köpvolymer för finländska skuldinstrument (Finlands Banks och ECB:s köp) ²	8 086*	Offentliggörs ej	Offentliggörs ej
Finlands Banks köpvolymer ³	7 303**	2 538**	–

* Redovisat värde (book value).

** Periodiserat anskaffningsvärde (amortized cost).

Källor: Europeiska centralbanken (1 och 2) och Finlands Bank (3).

men den tilldelade finansieringen i dessa transaktioner sjönk trendmässigt efter tillväxttoppen i februari.

Tilldelningen i de huvudsakliga refinansieringstransaktioner som genomförs varje vecka stabiliserades kring 70 miljarder euro mot slutet av 2015. Beloppet av utestående krediter som tilldelats i de månatliga refinansieringstransaktionerna med 3 månaders löptid ökade under årets lopp från 50 till över 100 miljarder euro, men sjönk i december 2015 tillbaka till årets utgångsnivå. Även refinansieringstransaktionerna i dollar med 1 veckas löptid fortsatte. Det tilldelade beloppet varierade mellan 0 och 925 miljoner dollar.

Nettoutnyttjandet av de stående faciliteterna (utlåningsfaciliteten – inlåningsfaciliteten) blev tydligt negativt, då en del av bankerna ökade sin inlåning över natten i centralbanken i takt med den tilltagande likviditeten. Till följd av den negativa inlåningsräntan betalar bankerna Eurosystemet för inlåning över natten och för checkkontoinlåning som överstiger kassakraven. Negativ ränta kan även debiteras på inlåning från kunder utanför penningpolitiken.

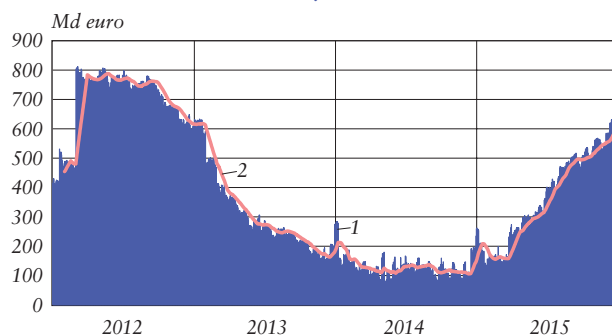
Beloppet av säkerheter som lämnats till centralbanken minskade

För centralbankskredit krävs tillräckliga säkerheter av motpartsbanken. För att vara godtagbara bör säkerheterna uppfylla Eurosystemets urvalskriterier och ställas enligt vissa riskhanteringsmetoder och bestämmelser om användningen av säkerheter.

Såväl urvalskriterierna som riskhanteringsmetoderna har justerats flera gånger under finanskrisen. Syftet med åtgärderna har varit att se till att motparternas säkerhetsmassa är tillräcklig men samtidigt att skydda Eurosystemet mot riskerna i centralbanksfinansiering. Under 2015 krävdes dock inga större ändringar av säkerhetskraven.

Det totala beloppet av säkerheter som lämnats till Eurosystemet fortsatte att krympa och minskade från 1 950 miljarder euro i genomsnitt föregående år till ca

Diagram 5.
Överskottlikviditet i banksystemet i euroområdet

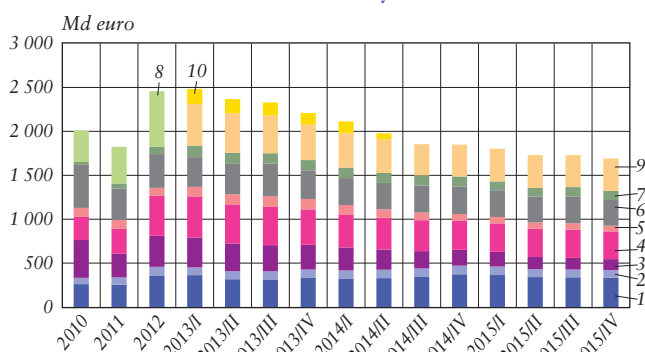
1. — Överskottlikviditet*

2. — 30 dagars glidande medelvärde

* Kassakravsmedel – kassakrav + inlåningsfacilitet – utlåningsfacilitet.

Källa: Finlands Bank.

Diagram 6.
Säkerheter som lämnats till Eurosystemet

1. — Värdepapper utgivna av staten

2. — Värdepapper utgivna av regionala myndigheter

3. — Icke-säkerställda bankobligationer

4. — Säkerställda bankobligationer

5. — Företagsobligationer

6. — Värdepapper med bakomliggande tillgångar

7. — Övriga omsättbara tillgångar

8. — Icke-omsättbara tillgångar*

9. — Lånefordringar*

10. — Inlåning med fast löptid*

* Uppdelning tillgänglig först från och med 2013.

Källa: Europeiska centralbanken.

1 750 miljarder euro (diagram 6). Det totala beloppet av säkerheter minskade särskilt under första hälften av 2015, när refinansieringstransaktionerna med 3 års löptid hade förfallit.

Med den totala säkerhetsmassan täcks de penningpolitiska refinansieringstransaktionerna och intradagskrediter som bankerna upptagit för betalningsrörelsen. En stor del av de mobiliserade säkerheterna bildar ett säkerhetsöverskott. Sedan fokus i genomförandet av penningpolitiken hade flyttats från krediter mot säkerhet till värdepappersköp minskade motparternas behov av att skapa beredskap för deltagande i nya refinansieringstransaktioner, vilket för sin del har gjort det möjligt att minska den extra säkerhetsbufferten.

En analys enligt säkerhetsslag visar att fördelningen av säkerheter som lämnats till Eurosystemet var ganska oförändrad. De vanligaste säkerheterna var skuldinstrument emitterade i den offentliga sektorn, dvs. av

stats- och regionförvaltningen (totalt 25 %), de näst vanligaste var icke omsättbara lånefordringar (21 %) och de tredje vanligaste säkerställda bankobligationer (18 %).

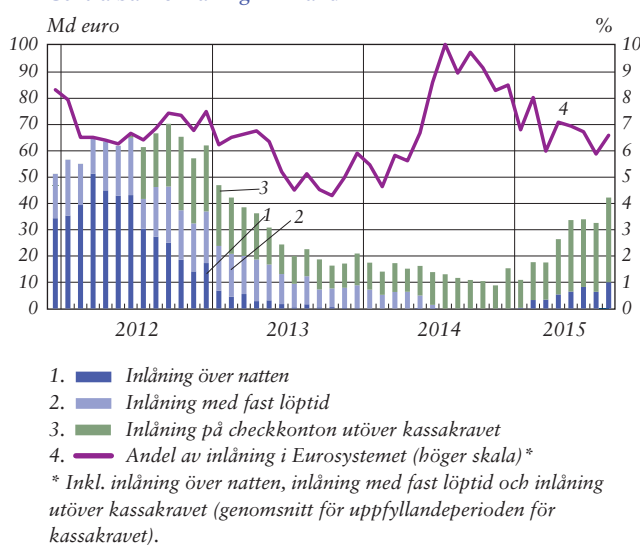
Finlands Banks motparters behov av centralbanksfinansiering litet

Finlands Banks motparter i de penningpolitiska refinansierings- och inlåningstransaktionerna utgörs av 16 kreditinstitut belägna i Finland, som är kassakravspiktiga och föremål för finanstillsyn och som uppfyller de övriga godtagbarhetskriterierna för motparter. Motparterna består av finländska banker och filialer till flera nordiska banker. Eurosystemet preciserade 2015 sina krav på rapporterad tillsynsinformation om kapitalrelationer, bruttosoliditet och likviditetsgrad för bedömningen av motparternas finansiella soliditet. De reviderades för att bättre motsvara lagstiftningen om den europeiska bankregleringen. Revideringen påverkade inte sammansättningen i gruppen av Finlands Banks motparter.

I likhet med tidigare år var Finlands Banks motparters inlåning i centralbanken ansevärd på grund av deras rikliga tillgång på likviditet. På all inlåning som överstiger kassakravet betalas negativ inlåningsränta oberoende av om bankerna omallokerar sina överskottsmedel till inlåningsfaciliteten eller lämnar kvar dem på sina vanliga centralbankskonton. I Finland uppgick det genomsnittliga kassakravsöverskottet under 2015 till 27 miljarder euro, vilket var över 10 miljarder euro mer än föregående år (diagram 7). Finlands andel av inlåningen i hela Eurosystemet minskade dock under 2015. Relativt sett höjde det växande likviditetsöverskottet i banksystemet centralbankssaldona mer i andra euroländer än i Finland.

Finlands Banks motparters behov av centralbanksfinansiering, inkl. Eurosystemets riktade refinansieringstransaktioner, var 2015 mycket litet liksom under tidigare år. Det genomsnittliga beloppet av utestående penningpolitiska krediter i Finland var 670 miljoner euro, mot drygt 700 miljoner

Diagram 7.
Centralbanksinlåning i Finland

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

euro året förut. Under hela året deltog endast tre banker i refinansieringstransaktionerna.

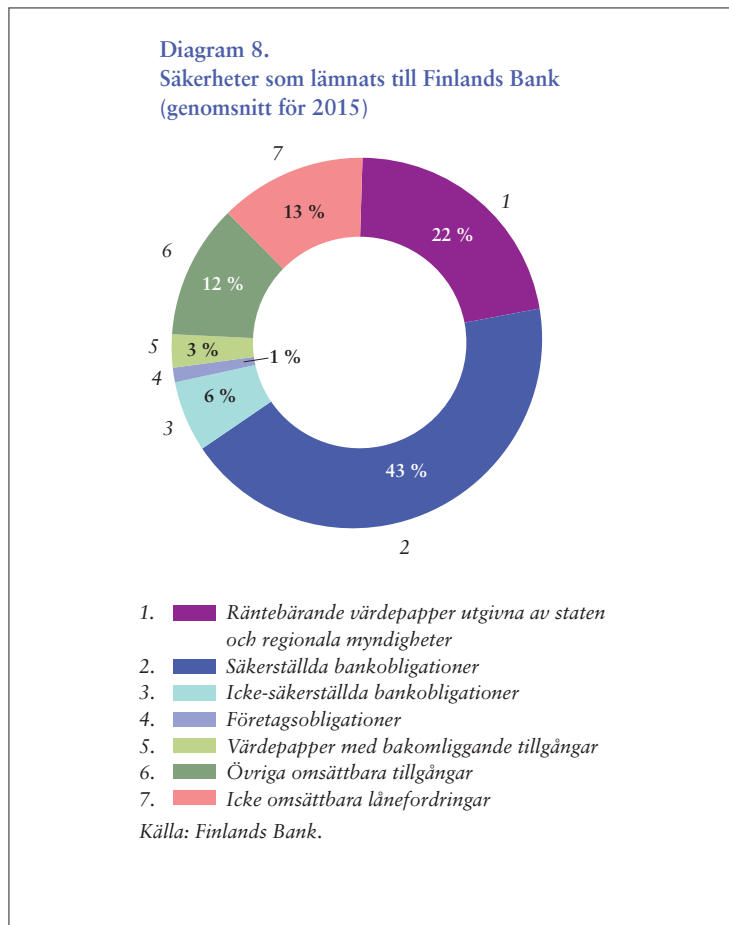
Beloppet av säkerheter som motparterna lämnat till Finlands Bank var ansevärt i förhållande till refinansieringstransaktionerna, även om totalbeloppet minskade under året med 3 miljarder euro till ca 21,6 miljarder euro. Av detta belopp utgjorde i genomsnitt endast 3 % säkerheter för penningpolitiska krediter, 70 % behövdes för att täcka den limit för intradagskredit som bankerna upprätthåller för hantering av betalningsrörelsen och resterande 27 % utgjorde ett säkerhetsöverskott.

Finlands Banks motparter ställde fortfarande framför allt säkerställda bankobligationer som säkerhet och dessas genomsnittliga andel av samtliga säkerheter var 43 % (diagram 8). De näst vanligaste säkerheterna var skuldinstrument emitterade av stats- och regionförvaltningen (totalt 22 %) och på tredje plats kom icke omsättbara lånefordringar (13 %).

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland

Under året tog Finlands Bank fram analyser av både den inhemska och den internationella ekonomiska utvecklingen och deltog i den inhemska ekonomisk-politiska debatten på många olika sätt. Direktionsmedlemmarna och centralbankens experter hördes flera gånger av riksdagen och yttrade sig på andra inhemska forum. Banken gav som vanligt ut två makroekonomiska prognoser för Finland: den första i juni och den andra i december.

I likhet med tidigare år bedömde Finlands Bank att det krävs åtgärder inom tre områden för att övervinna Finlands ekonomiska problem. För det första behövs strukturreformer som ökar förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och hållbarheten i de offentliga finanserna på lång sikt. För det andra krävs anpassningsåtgärder för att bromsa upp den offentliga skuldsättningen och för det tredje behövs

åtgärder för att stärka kostnadskonkurrens-kraften.

Finlands Bank framhöll vikten av betydande framsteg inom alla tre sektorer av den ekonomiska politiken för att bana väg för en gynnsam ekonomisk utveckling. Viktiga steg på vägen har redan tagits i och med pensionsreformen samt löneuppgörelsen hösten 2013, som dämpade löneökningstakten. Vidare har åtgärder för konsolidering av de offentliga finanserna inletts. Dessa åtgärder var dock ännu inte tillräckliga.

Totalproduktionen i Finland var 2015 alltså ca 7 % lägre än den var 2008 strax innan de ekonomiska svårigheterna tog vid. Den efterföljande minskningen av produktionen har varit en följd av den dämpade internationella ekonomiska utvecklingen,

strukturomvandlingen inom industrin, som framför allt drabbade mobiltelefon-tillverkningen, den minskande befolkningen i arbetsför ålder, den snabbare arbetskostnadsökningen i Finland än i de flesta andra länder, och framför allt sedan 2014 också de allt djupare ekonomiska problemen i Ryssland.

Sedan 2008 har den genomsnittliga arbetsproduktiviteten i Finland minskat i takt med de ekonomiska motgångarna. Sysselsättningsläget har försämrats men arbetslösheten ligger alltså betydligt under genomsnittet för euroområdet. De offentliga finanserna har försvagats kännbart. Den offentliga ekonomin bör rusta sig för en ökning av försörjningskvoten för äldre och – delvis som en följd av det – för dämpade tillväxtutsikter på lång sikt.

Den ekonomiska utvecklingen i Finland fortsatt dämpad

Bruttonationalprodukten 2015 var i stort sett oförändrad från året förut. Den ekonomiska utvecklingen var således fortsatt svag, då BNP har krympt under de tre föregående åren. Exportvolymerna förändrades inte nämnvärt från året förut och investeringarna fortsatte att minska. Den privata konsumtionen ökade däremot ytterligare och dess värde i procent av BNP steg till en rekordhög nivå. Industriproduktionen fort-

satte att krympa, medan produktionen ökade inom servicebranscherna. Sysselsättningsläget försämrades ytterligare och arbetslösheten steg till ca 9,5 % av arbetskraften.

Inflationen saktade in ytterligare i takt med fortsatt sjunkande energipriser och en avmattning i löneökningstakten. Konsumentpriserna låg i stort sett kvar på samma nivå som året innan. Under andra halvåret sjönk inflationen i Finland under genomsnittet för euroområdet efter att sedan 2008 för det mesta ha legat över genomsnittet för euroområdet.

Trots konsolideringsåtgärderna var den offentliga sektorns finansiella ställning fortsatt negativ, medan sektorns bruttoskuld i procent av BNP steg över 60 %.

BNP-utvecklingen 2015 visade sig ligga mer eller mindre i nivå med Finlands Banks prognos i december 2014. Ännu i juni samma år hade Finlands Bank gått ut med en gynnsammare prognos för den ekonomiska utvecklingen. Jämfört med decemberprognosen 2014 visade sig export- och investeringsutvecklingen 2015 vara svagare än väntat, medan den privata konsumtionen ökade mer än förutspått. Finlands Bank höll sin bedömning av den ekonomiska tillväxten för 2016 i stort sett oförändrad i prognoserna under 2015 jämfört med prognosen i december 2014.

I vilka lägen uttalar sig Finlands Bank om den inhemska ekonomiska politiken?

Finlands Bank deltar inte bara i det penningpolitiska beslutsfattandet och genomförandet av penningpolitiken i euroområdet utan också i den ekonomisk-politiska debatten i Finland, vilket bygger på de mål som i demokratisk ordning ställts upp för banken och på bankens självständiga ställning.

I sina uttalanden om den inhemska ekonomiska politiken stöder sig Finlands Bank på sina egna och Eurosystemets mål. Enligt lagen om Finlands Bank och EU:s grundfördrag är det primära målet prisstabilitet. Utan att prisstabilitetsmålet äventyras ska banken och Eurosystemet också stödja EU:s allmänna ekonomiska politik så att dess mål kan uppnås. Till dessa mål hör bland annat en balanserad ekonomisk tillväxt.

Enligt lagstiftningen åtnjuter Finlands Bank en långtgående självständighet att handla så att de uppställda målen nås. Ett av de tillbudsstående medlen är deltagande i den inhemska ekonomiska debatten.

En väsentlig förutsättning för prisstabilitet och balanserad ekonomisk tillväxt är hållbara offentliga finanser. En annan förutsättning är balanserad utveckling av kostnadsnivån i Finland.

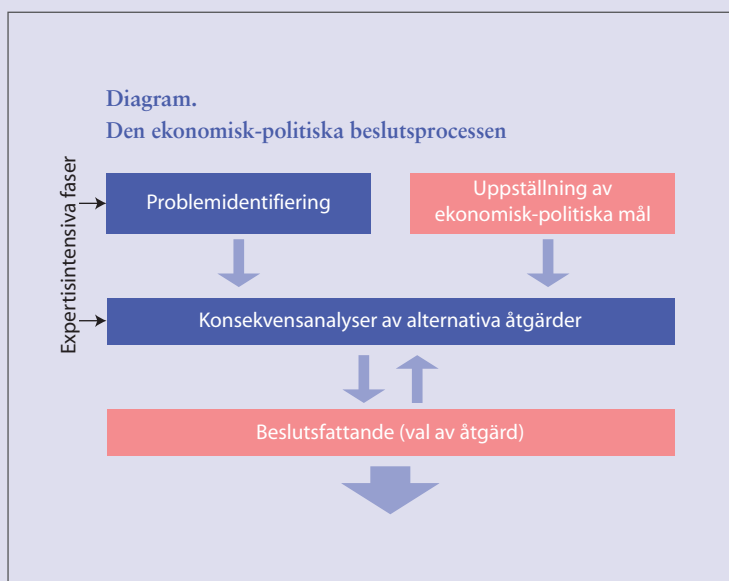
Finlands Bank undersöker ingående såväl förutsättningarna för måluppfyllelsen som hoten mot den. En viktig aspekt är den finansiella stabiliteten. I arbetet med den makroekonomiska prognosen och den finansiella stabilitetsanalysen aktualiseras ofta frågor om den ekonomiska utvecklingen och Finlands Banks mål som det är motiverat att lyfta fram i den inhemska debatten.

Det ekonomisk-politiska beslutsfattandet kan ses som en process där en del av faserna betonar utnyttjande av ekonomisk expertis och en del val som bygger på värderingar. Finlands Banks deltagande i den inhemska debatten gäller huvudsakligen de

expertiskrävande faserna av beslutsprocessen, dvs. bland annat probleminentifiering och konsekvensanalys av alternativa åtgärder (se diagram).

Finlands Bank utvärderar regelbundet hållbarheten i de offentliga finanserna och balansen i kostnadsutvecklingen samt storleksordningen av de problem som utgör ett hot mot dem. Likaså uttalar sig banken om hur finanspolitiken, strukturreformerna och kostnadsutvecklingen ska inriktas för att målen ska kunna uppnås.

Valet av enskilda finanspolitiska åtgärder och strukturreformer styrs ofta av värderingar, som det inte är motiverat för centralbanken att ta ställning till. Däremot uttalar sig Finlands Bank om hur eventuella strukturreformer påverkar hållbarheten i de offentliga finanserna och hur eventuella finanspolitiska åtgärder påverkar läget i de offentliga finanserna samt vilka konsekvenser arbetsmarknadsuppgörelser har för kostnadsutvecklingen.

Finlands Bank kan också rekommendera enskilda policyåtgärder om det ter sig mycket osannolikt att målen kan uppfyllas utan dem. Ett exempel på sådana åtgärder är pensionsreformen, som riksdagen fattade beslut om 2015.

I sina uttalanden stöder sig Finlands Bank på sin expertis. I annat fall skulle uttalandena inte gagna uppfyllelsen av bankens mål. Till grund för uttalandena ligger forskningsrön, internationella erfarenheter eller annan offentligt motiverad analys.

Mika Arola från Statskontoret, Tuomas Välimäki från Finlands Bank, Mikko Spolander från finansministeriet och Kimmo Virolainen från Finlands Bank på invigningen av Myntmuseets utställning "Vår gemensamma skuld – statens upplåning åren 1859–2015" i april.

Foto: Peter Mickelsson.

Finanssystemet

Finlands Bank bidrar till finansiell stabilitet genom att identifiera och bedöma systemriskerna som hotar stabiliteten och främja åtgärder genom vilka sådana risker motverkas i ett tillräckligt tidigt skede på både nationell och europeisk nivå.

Chefdirektören för Finlands Bank deltar som beslutsfattare i Europeiska systemrisknämnden, som är ett EU-organ inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Nämnden analyserar riskerna i finanssystemet i EU och utfärdar varningar och rekommendationer om stabilitetsfrämjande åtgärder till de nationella myndigheterna. Frågor som gäller den finansiella stabiliteten tas också upp i ECB-rådet. Finlands Banks experter deltar i beredningen av dessa sakområden och i annat arbete i kommittéer och arbetsgrupper. Detta arbete utförs i samarbete med Finansinspektionen.

På basis av gemensamma analyser och konsekvensbedömningar som tagits fram av Finlands Banks och Finansinspektionens experter fattade makrotillsynsmyndigheten i Finland – Finansinspektionens direktion – under 2015 sina första beslut om användningen av s.k. makrotillsynsverktyg. Finlands Bank underströk i sina uttalanden och bedömningar att beslutsfattarna borde ha tillgång till en mer omfattande verktygslåda för att förebygga eventuella överdrifter och kriser på finansmarknaden.

Finansiell stabilitet

Den successiva återhämtningen i ekonomin i euroområdet har främjat den finansiella stabiliteten i området och bidragit till att stärka banksektorn. Bankernas lönsamhet i euroområdet steg under 2015 från den svaga nivån under tidigare år. Den starkare kapitaltäckningen har förbättrat bankernas utlåningskapacitet och risktolerans.

Trots bankernas starkare utlåningskapacitet har upplåning på marknaden och finansiering från icke-banker fått större betydelse som finansieringskälla, särskilt för stora företag. Bankernas andel av lånefinansieringen för företagen i euroområdet har minskat med 10 procentenheter från slutet av 2008, dvs. till 40 %.

I synnerhet små och medelstora företag är emellertid fortfarande beroende av bankfinansiering. Det omfattande åtgärdsprogram som Europeiska kommissionen offentliggjorde i september 2015 – kapitalmarknadsunionen – syftar till att diversifiera företagens finansieringskällor och därigenom skapa investeringar, sysselsättning och ekonomisk tillväxt i Europa.

Läget på finansmarknaden i Europa var lugnare 2015 än under många tidigare år. Trots det orsakade särskilt det tillspetsade politiska läget i Grekland i början av sommaren och den ökade osäkerheten om den framtida ekonomiska utvecklingen i Kina mot slutet av sommaren kraftig marknadsturbulens.

Inbromsningen i tillväxtekonomierna och den fortsatta omfattande skuldsättningen under de senaste åren ger upphov till stabilitetsrisker i det internationella finanssystemet. Hushållens höga skuldsättning och den kraftiga och långvariga uppgången i bostadspriserna har i sin tur väckt oro i Sverige och Norge. Eventuella störningar på bostadsmarknaden i dessa länder kunde också sprida sig till Finland i synnerhet via det integrerade nordiska banksystemet.

Fortsatt god lönsamhet och kapitaltäckning i banksektorn

Trots flera år av svag ekonomisk tillväxt i Finland har lönsamheten och kapitaltäckningstalen för de finländska bankerna varit fortsatt goda. På grund av den låga räntenivån har den relativa betydelsen av finans-

nettot i bankernas inkomststruktur minskat samtidigt som den relativa betydelsen av värdepappersrelaterade intäkter och övriga intäkter har ökat, vilket har bidragit till att stärka bankernas lönsamhet. I och med den förändrade inkomststrukturen är bankernas inkomstutveckling emellertid mer exponerad för störningar på finansmarknaden än tidigare.

Kapitaltäckningen hos bankerna i Finland stärktes under 2015. Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid slutet av september 2015 till 19,6 % (12/2014: 15,8 %) och den genomsnittliga totala kapitalrelationen till 21,6 % (12/2014: 17,3 %). Kärnprimärkapitalets andel av kapitalbasen var knappt 91 % och kapitalbasen är alltså av god kvalitet.

De högre kapitaltäckningsgraderna speglar kapitalanskaffning och ökade ackumulerade vinstmedel. Användningen av interna modeller vid kreditriskbedömningen har blivit vanligare, vilket för sin del har minskat de riskvägda tillgångarna och höjt kapitaltäckningstalen.

Bankernas nedskrivningar ökade något under 2015, men förändringarna har varit små. Under första halvåret 2015 utgjorde kreditförlusterna endast 0,1 % av kreditstocken och vid slutet av juni 2015 stod de oreglerade fordringarna för 1,5 % av utlåningen före nedskrivningar samt av de räntebärande värdepapperen. Relationstalet för EU var under motsvarande tid 5,8 %. Andelen oreglerade fordringar hos bankerna i Finland hör till de minsta inom EU.

De finländska bankernas likviditet och finansiering ligger kvar på en god nivå. Inlåningsfinansieringen har trots den låga räntenivån varit stabil och marknadsfinansieringen på längre löptider har fungerat smidigt. EU:s nya likviditetstäckningskrav (Liquidity Coverage Ratio, LCR) för bankerna trädde i kraft i oktober 2015. Kravet, som initialt är 60 %, träder i kraft fullt ut (100 %) vid början av 2018.

Vid sidan av de risker som härrör från den internationella finansmarknaden hänför

sig hoten mot det finansiella systemet i Finland primärt till den svaga realekonomiska tillväxten i Finland och hushållens växande skuldsättning i förhållande till de disponibla inkomsterna.

Ökningen av utlåningen till den privata sektorn tog fart

Den räntebärande skulden i den privata sektorn ökade något kraftigare under 2015. Hushållsutlåningen växte likaså något snabbare 2015 jämfört med året innan. Årsökningen var 2,5 % i november, jämfört med 2,0 % ett år tidigare.

Hushållens skulder ökade i alla centrala skuldposter. Till ökningen av de utestående bostadslånen bidrog förutom uppgången i antalet nya utbetalda bostadslån också det växande intresset för amorteringsfrihet och övriga anståndsmöjligheter som bankerna beviljade under 2015.

Den årliga ökningstakten i bostadslån var 2,5 % i november 2015, då den året innan stannade på 1,6 %. Konsumtionskrediterna och övriga krediter, t.ex. studielån, växte snabbare.

Strukturen i hushållens sammanlagda boendeskulder har förändrats och bostadsaktiebolagslånen andel av hushållens bostadslån ökar i rask takt. Bostadsaktiebolagslånen uppgick vid slutet av september 2015 till 14,3 miljarder euro, vilket är nästan 16 % mer än ett år tidigare. De stod i september för drygt 10 % av hushållens utestående lån på 136,3 miljarder euro, då andelen fem år tidigare varit knappt 7 % av hushållens samtliga låneskulder.

Till följd av hushållens växande skuldsättning har skuldsättningsgraden, dvs. skulderna i procent av de disponibla inkomsterna, fortsatt att öka. Vid slutet av september 2015 var skuldsättningsgraden 123,5 %, mot 121,6 % ett år tidigare. Trots den ökade skuldsättningen har hushållens skuldbetalningsförmåga varit fortsatt god. Andelen problemlån bland hushållen har varit liten i förhållande till lånestocken. Exempelvis bankernas oreglerade fordringar på bostadslån uppgick vid slutet av juni

till drygt en miljard euro eller 1,2 % av bankernas utestående bostadslån.

Finanssystempolitik

Makrotillsynspolitiken syftar till att förebygga överdrifter och kriser i det finansiella systemet. I Finland har Finansinspektionens direktion fattat makrotillsynsbeslut kvartalsvis från början av 2015.

Besluten fattas ur ett makroekonomiskt perspektiv och med utnyttjande av kompetensen hos centrala myndigheter, bland annat Finlands Bank. Beslutande organ i euroområdet är Europeiska centralbankens råd, som fattar sina beslut med utgångspunkt i den finansiella stabiliteten i hela området (se ruta 4).

För att trygga stabiliteten måste beslutsfattarna ha tillgång till tillräckliga medel för sina uppgifter, s.k. makrotillsynsverktyg. Den myndighet som svarar för makrotillsynsbesluten ska från fall till fall bedöma om det är rätt tidpunkt för och ändamålsenligt att använda de makrotillsynsverktyg som lagstiftningen medger.

Finlands Bank aktiv inom den nationella makrotillsynspolitiken

Finlands Bank tog i sina stabilitetsanalyser under året ställning till lämpliga makrotillsynsverktyg. I uttalandena framhöll banken bland annat behovet av andra verktyg utöver den maximala belåningsgrad som infördes i juli 2016 för att en eventuell överhettning på bolånemarknaden och hushållens överskuldssättning ska kunna dämpas.

Finansinspektionens direktion har från början av 2015 genom sina kvartalsvisa beslut haft möjlighet att påföra bankerna ett kontracykliskt buffertkrav om högst 2,5 %. År 2015 var användningen av detta makrotillsynsverktyg inte ändamålsenligt på grund av det svaga konjunkturläget.

Genom makrotillsynsbeslutet för årets andra kvartal 2015 fastställdes ett buffertkrav på 0,5–2 % för de systemviktiga instituten (Nordea Bank Finland, OP Gruppen, Danske Bank och Kommunfinans). Detta tilläggskrav ska uppfyllas från och med januari 2016.

I sitt utlåtande som underlag för makrotillsynsbeslutet våren 2015 lyfte Finlands Bank fram behovet av att eventuellt höja de riskvikter för bostadslån som bankerna använder i sin kapitaltäckningsanalys. Utgående från Finlands Banks och Finansinspektionens analys konstaterade Finansinspektionens direktion i årets sista makrotillsynsbeslut att bankernas riskvikter för bostadslån är låga i ett makrotillsynsperspektiv, med beaktande av hur de uppskattas täcka kreditförlusterna av bostadslån i en allvarlig stressituation och behovet att skapa beredskap för systemrisker relaterade till hushållens skuldsättning. Finansinspektionen fattade samtidigt beslut om att inleda förberedelser för att höja riskvikterna.

Finlands Bank deltar i samarbete med Finansinspektionen i beredningen av ärenden på områdena finansiell stabilitet och makrotillsynspolitik inom arbetsgrupper och kommittéer som sorterar under ECB och Europeiska systemrisknämnden. Centrala teman på makrotillsynsforumet för centralbankerna och banktillsynsmyndigheterna i de nordiska och baltiska länderna under året var bland annat metoderna för att dämpa hushållens skuldsättning i regionen, det ömsesidiga gränsöverskridande erkännandet av regelverk, eller den s.k. reciprocitetsprincipen, och konsekvenserna av eventuella förändringar i den nordiska banksektorn för makrotillsynspolitiken.

Ruta 4.

Bankunionens institutioner i Finland

Bankunionen för EU-länderna bygger på tre pelare: den gemensamma tillsynsmekanismen, den gemensamma resolutionsmekanismen och ett gemensamt europeiskt insättningsgarantisystem. År 2015 var den gemensamma tillsynsmekanismens första verksamhetsår. Europeiska centralbanken (ECB) utövar direkt tillsyn över alla betydande kreditinstitut i euroområdet. I Finland omfattas Nordea Bank Finland, OP Gruppen, Danske Bank och från och med 2016 Kommunfinans av ECB:s direkta tillsyn.

I Finland deltar Finansinspektionen i tillsynen av de betydande kreditinstituten och i beslutsfattandet inom tillsynsmekanismen och svarar för den direkta tillsynen av mindre betydande banker. Tillsynsnämnden (Supervisory Board) i den gemensamma tillsynsmekanismen bereder beslutsförslagen, som överlämnas till ECB-rådet för godkännande. Om inte ECB-rådet inom utsatt tid motsätter sig beslutsförslaget, anses det ha godkänts. I tillsynsnämnden deltar från Finland Finansinspektionens direktör, en representant som särskilt utsetts av ECB och en representant för Finlands Bank.

När bankunionen bildades tilldelades ECB också makrotillsynsbefogenheter i länderna inom bankunionen. ECB har rätt att skärpa användningen av makrotillsynsverktygen i EU:s kapitaltäkningsförordning och kapitaltäkningsdirektiv. Svagheter i det finansiella systemet och systemets motståndskraft mot störningar analyseras gemensamt av ECB och de nationella centralbankerna inom ECBS kommitté för finansiell stabilitet. Finlands Bank och Finansinspektionen förbereder tillsammans samarbetet med ECB inom makrotillsynsområdet.

ECB-rådet och tillsynsnämnden samlas också regelbundet till ett makrostabilitetsforum för att diskutera angelägna frågor ur ett samlat banktillsyns- och makrotillsynsperspektiv.

Den gemensamma resolutionsmekanismen bildar bankunionens andra pelare och består av EU:s gemensamma resolutionsnämnd, den gemensamma resolutionsfonden och de nationella resolutionsmyndigheterna. Resolutionsmekanismen inledde sin verksamhet i full omfattning vid början av januari 2016.

Den gemensamma resolutionsfonden byggs successivt upp med stabilitetsavgifter som samlas in av bankerna så att fondens tillgångar uppgår till ca 55 miljarder euro 2024. Enligt en överenskommelse mellan bankunionens medlemsländer kommer varje medlemsland under en övergångsperiod att skjuta till medel till resolutionsfonden om det uppstår en krissituation som fonden inte klarar av att hantera med tillgängligt kapital.

Resolutionsmekanismen möjliggör resolution av banker och värdepappersföretag i ett läge då de skulle drabbas av allvarliga ekonomiska svårigheter trots den gemensamma banktillsynen. Den centrala principen är att problemdrabbade bankers skuldbörda primärt axlas av bankens ägare och borgenärer.

Finlands nya resolutionsmyndighet, Verket för finansiell stabilitet, inledde sin verksamhet sommaren 2015. Finansministeriet svarar för resultatstyrning och övervakning av verksamheten. Verket har en delegation med uppgift att sörja för ett välfungerande samarbete och informationsutbyte mellan myndigheterna i ärenden som hör till verkets ansvarsområde. Delegationen består av representanter utsedda av Verket för finansiell stabilitet, finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen. Verket för finansiell stabilitet verkar i anslutning till Finansinspektionen och Finlands Bank. Verket deltar i verksamheten i EU:s resolutionsmekanism inom den gemensamma resolutionsnämnden och i resolutionskollegier. Det sköter också insättningsgarantiuppgifter och administrerar Insättningsgarantifonden.

Till grund för både tillsynsmekanismen och resolutionsmekanismen ligger en gemensam s.k. regelbok, som alla EU-länderna följer. Målet är en enhetlig reglering, tillsyn och resolution.

Den tredje pelaren i bankunionen – utöver den gemensamma tillsynsmekanismen och den gemensamma resolutionsmekanismen – ska utgöras av ett gemensamt europeiskt insättningsgarantisystem. I likhet med de övriga delarna i bankunionen ökar insättningsgarantisystemet – när det väl har satts i funktion – det finansiella systemets motståndskraft mot kriser och försvagar de negativa kopplingarna mellan banker och stater. Än så länge har insättningsgaranti endast genomförts delvis genom en harmonisering av de nationella insättningsgarantisystemen. Det nuvarande decentraliserade systemets osäkerhet vid omfattande systemkriser upplevs problematiskt.

Europeiska kommissionen lade i november 2015 fram ett förslag till ett nytt europeiskt insättningsgarantisystem, som ska genomföras i tre steg före 2024. Förslaget innehåller flera mekanismer för att begränsa den gemensamma insättningsgarantifondens risker till dess att förutsättningarna för det eftersträvade helt gemensamma insättningsgarantisystemet har uppfyllts.

En förstärkning av den finansiella stabiliteten och det finansiella systemets motståndskraft mot störningar är en nödvändig förutsättning för att trygga en hållbar ekonomisk och monetär union. Att fullborda bankunionen och skapa en bredare gemensam kapitalmarknadsunion är ekonomiskt framkomliga vägar för att avhjälpa bristerna i den ekonomiska och monetära unionen och främja riskfördelningsmekanismer som skapar stabilitet i ekonomin. Finlands Bank stöder för sin del uppfyllelsen av dessa mål.

Paneldeltagare på Finlands Banks och Europeiska centralbankens gemensamma konferens i Finlandiahuset i juni.

Foto: Peter Mickelsson.

Finansiell infrastruktur

Till Finlands Banks lagstadgade uppgifter hör att för sin del sörja för betalningssystemets och det övriga finansiella systemets tillförlitlighet och effektivitet och delta i utvecklingen av systemen. En fungerande finansiell infrastruktur – betalningssystem och system för handel, clearing och avveckling av värdepapper – lägger grunden för finansiell stabilitet.

Till Finlands Banks övervakningsuppgifter hör kontroll av systemen och övervakningsbedömning. I Finland används huvudsakligen utländska betalnings- och avvecklingssystem och det internationella samarbetet är således omfattande. Banken deltar aktivt i övervaknings- och policyarbetet inom och utanför Eurosystemet.

I juni 2015 arrangerade Finlands Bank tillsammans med Europeiska centralbanken (ECB) en internationell konferens om massbetalningar. Närmare 200 experter och akademiska forskare fördjupade sig under konferensen i Helsingfors i utvecklingstrender inom massbetalningar, förändrade betalningssätt och regleringseffekter. Särskilt digitaliseringen och dess effekter diskuterades intensivt (se ruta 5). Anföranden under konferensen hölls bland annat av ECB:s direktionsmedlem Yves Mersch, Europeiska kommissionens vice ordförande Andrus Ansip och generaldirektören för ett av kommissionens generaldirektorat Jonathan Faull.

Betalningsrådet, som 2014 hade grundats för utveckling av massbetalningar, fortsatte under Finlands Banks ledning sitt arbete att främja de rekommendationer som lagts fram i föregående års arbetsgruppsrapporter. Betalningsforumet åter arrangerades i maj redan för nionde gången. Detta centralbanksevenemang för finländska aktörer fokuserade 2015 på innovativa betalningslösningar och cybersäkerhet. Under 2015 uppdaterade Finlands Bank

också den datainsamling som utförs enligt ECB:s betalningsstatistikförordning. Ett sammandrag av statistiken publicerades på Finlands Banks webbplats och fullständiga tidsserier på ECB:s webbplats.

I juni tog de första värdepapperscentralerna och centralbankerna i bruk den gemensamma europeiska avvecklingsplattformen för värdepappershandel TARGET2-Securities (T2S). Det är Eurosystemets omfattande projekt för harmonisering av värdepappersinfrastrukturen. Övergången föregicks av Eurosystemets och värdepapperstillsynsmyndigheternas positiva övervakningsbedömning av avvecklingsplattformen. Bedömningen godkändes av ECB-rådet i april 2015. Värdepapperscentralerna och centralbankerna övergår till plattformen steg för steg och tidtabellen för projektet har medfört stora utmaningar. Finlands Bank ansluter sig till plattformen i september 2016.

Finlands Bank följer i samarbete med Finansinspektionen noga den finländska värdepapperscentralens, bolaget Euroclear Finlands, eget trestegsprojekt för anslutning till T2S-plattformen. Anslutningstidpunkten har skjutits fram till september 2017. Samtidigt övervakas marknadens beredskap för övergången till T2S. Banken samarbetar också med Finansinspektionen i uppföljningen av de centrala motparternas verksamhet. En ny utländsk central motpart inledde i november clearing av aktier på den finländska marknaden.

Finlands Bank upprätthåller och utvecklar också en betalnings- och avvecklingssystemsimulator och en TARGET2-simulator som utvecklats för Eurosystemet utgående från den. Betalnings- och avvecklingssystemsimulatorn används runt om i världen som ett verktyg för kvantitativ analys. Finlands Bank arrangerade i augusti ett internationellt simulatorseminarium redan för trettonde gången.

Digitaliseringen formar betalningarna

Betalningar utgör en väsentlig del av den ekonomiska aktiviteten. Digitaliseringen som en del av en bredare samhällsförändring formar också betalningarna.

Största delen av betalningarna i Finland genomförs i dag digitalt och andelen elektroniska betalningar per invånare är i Finland bland de högsta i världen. I digitaliseringens spår har marknadsintroduktionen av nya betalningsapplikationer verkligen tagit fart. Digitaliseringen har likaså i allt större utsträckning utnyttjats för att effektivisera företagets ekonomihantering. Till exempel e-fakturerings, som hör nära samman med betalningar, kan ge betydande inbesparingar, då företagets interna processer och rapportering kan automatiseras med hjälp av digital information.

Tack vare ny teknik har betalningarna blivit lättare och snabbare. Till exempel kontaktlösa närbetalningar banar väg för smidigare betalningar och kortare kassaköer. Närbetalningarna ökar i popularitet på grund av den tilltagande utgivningen av lämpliga kort och uppdateringen av betalterminaler särskilt under 2015. Även om närbetalning hittills varit möjligt endast för betalningar under 25 euro, väntas betalningssättet framför allt leda till färre små kontantbetalningar i butikskassorna.

Den s.k. 24/7-världen som vuxit fram i takt med Internet har också drivit upp konsumenternas förväntningar om elektroniska betalningar i realtid. Direktbetalning mellan personer är numera möjligt bland annat med mobilutrustning; om till exempel en person betalar för hela restaurangsällskapet, kan de andra betala sina andelar till honom eller henne genom att dela upp beloppet sinsemellan med hjälp av en mobiltillämpning. För direktbetalningar finns också s.k. digitala plånböcker. I Finland har inte dessa tjänster tills vidare fått någon större spridning.

Betalningsapplikationer tillhandahålls inte bara av banker utan också av nya aktörer, såsom tillverkare av teknik och telefoner, telefonoperatörer, internationella nätbutiker och nättjänstleverantörer. Dessa aktörer har döljt betalningen bakom köptransaktionen. Betalningssättet har fastställts redan då tillämpningen eller tjänsten tagits i bruk och när köpet genomförs krävs ingen aktiv handling av betalaren. I praktiken sköts betalningen nästan obemärkt. I de nya applikationerna ligger tyngdpunkten på att skapa en smidig kundupplevelse.

Digitala valutor som Bitcoin försöker också utmana de traditionella systemen för betalningsförmedling. Användningen av dem har dock hittills varit mycket marginell. Mer väsentlig är den decentraliserade bokföring och blockkedjeteknologi som ligger bakom de digitala valutorna och gör det möjligt att genomföra olika transaktioner mellan parterna och snabbt och tillförlitligt säkerställa uppgifternas riktighet.

Trots att antalet nya betalningsapplikationer har ökat kraftigt har de bakomliggande betalsystemen förblivit nästan oförändrade. De nya betalningssätten bygger fortfarande till stor del på traditionella betalinstrument, särskilt kortbetalningar. Framtiden för de nuvarande systemen beror på om de nya tekniska lösningarna, till exempel blockkedjeteknologin, kan utnyttjas för att skapa tillräckligt tillförlitliga och säkra system.

Betalsystemtjänster

Finlands Bank sörjer i enlighet med sin strategi för tillgången till konkurrenskraftiga centralbankstjänster i Finland.

Finlands Bank tillhandahåller betal-systemtjänster via delsystemet TARGET2-Suomen Pankki. TARGET2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) är ett system för bruttoavveckling av bankernas betalningar i realtid och har redan länge bildat hörnstenen i dessa tjänster. Systemet ägs och drivs av Eurosystemet. Via TARGET2 genomförs också Eurosystemets penningpolitiska transaktioner, och viktiga betalnings-, clearing- och avvecklingssystem överför sina eurobetalningar med hjälp av det.

TARGET2-systemet har fungerat tillförlitligt och systemets tillgänglighet uppfyllde åter de uppställda målen under 2015. I systemet registrerades under året i genomsnitt ca 344 000 betalningar per dag till ett sammanlagt värde av ca 1 900 miljarder euro. Betalningarna minskade något i antal från året innan, men värdet av dem låg på

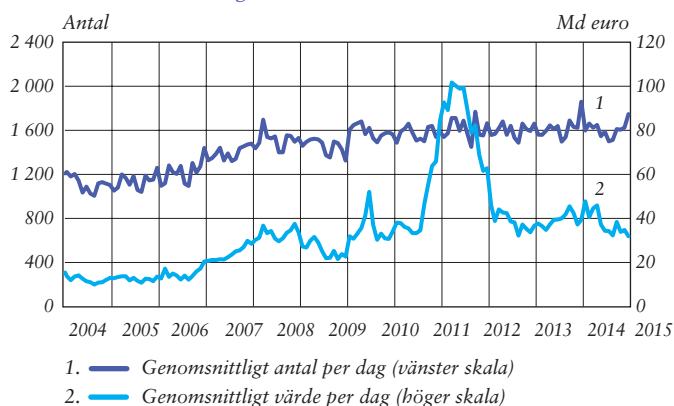
samma nivå. I december 2015 hade TARGET2 ca 1 000 direkta deltagare, som hade anslutit sig till systemet via 24 centralbankers delsystem.

Antalet betalningar som registrerades i Finlands Banks delsystem var i stort sett oförändrat, men det sammanlagda värdet av betalningarna sjönk något. I delsystemet registrerades i genomsnitt 1 600 betalningar per dag. Det sammanlagda värdet av dessa betalningar uppgick till ca 38 miljarder euro (diagram 9). Vid slutet av året hade Finlands Banks delsystem 23 deltagare, varav tre var anslutna system.

År 2015 var det första hela året då Finlands Bank tillhandahöll säkerhets-hanteringstjänster för sina kunder via det nya säkerhetshanteringssystemet BoF-CMS-Cola, som togs i drift i slutet av 2014. Under året hanterade Cola-systemet säkerheter till ett genomsnittligt värde av 21,6 miljarder euro.

Som ett led i sitt eget interna TARGET2-Securities (T2S)-projekt bidrog Finlands Bank till funktionstestningen av systemet under 2015. Utbudet av centralbankstjänster till kunderna kompletteras i och med anslutningen till T2S-plattformen, när Finlands Bank börjar tillhandahålla sina kunder konton för avveckling i centralbankspengar.

Diagram 9.
TARGET2-betalningar i TARGET2-Suomen Pankki

Tillgångsförvaltning

Finlands Bank förvaltar tillgångar till ett värde av totalt 18 560 miljoner euro. De förvaltade tillgångarna består av Finlands Banks finansiella tillgångar, en del av Europeiska centralbankens (ECB) valuta-reserv och tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond. Vid slutet av 2015 uppgick värdet av Finlands Banks finansiella tillgångar till 16 883 miljoner euro, andelen av ECB:s valuta-reserv till 1 045 miljoner euro och värdet av pensionsfonden till 632 miljoner euro.

Finlands Banks finansiella tillgångar och tillgångsförvaltning

Finlands Banks finansiella tillgångar består av valuta-reserven, räntebärande värdepapper i euro, guld och aktier. Valuta-reserven innehåller investeringstillgångar, likvida tillgångar och Internationella valutafondens (International Monetary Fund, IMF) särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) (tabell 1).

Mål för och avkastning på investeringsverksamheten

Finlands Bank investerar sina tillgångar på den internationella finansmarknaden. Målet för investeringsverksamheten är att uppfylla de krav på likvida, säkra och avkastande tillgångar som ställs på centralbanken. Genom sin investeringsverksamhet säkrar Finlands Bank värdet på sina finansiella tillgångar och sin förmåga att vid behov stödja likviditeten i banksystemet.

De finansiella tillgångarnas likviditet garanteras genom en särskild likviditetsportfölj, som ska säkerställa Finlands Banks förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Målet i förvaltningen av investeringstillgångarna är att säkerställa värdet av de finansiella tillgångarna och Finlands Banks förmåga att svara för framtida skyldigheter som centralbank. De strikta risklimiter som fastställts för investe-

Tabell 1.

Finlands Banks finansiella tillgångar

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro
Guld	1 534	1 557
Valuta-reserv	6 193	5 644
SDR	381	524
Likviditetsportfölj	1 474	1 316
Investeringsportfölj i utländsk valuta	4 338	3 804
Finansiella tillgångar i euro	9 023	9 227
Aktieportfölj	132	10
Summa	16 883	16 438

Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats genom att SDR-komponentvalutorna i investeringsportföljen i utländsk valuta har minskats och de finansiella tillgångarna i euro ökat.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Valutafördelningen av Finlands Banks finansiella tillgångar

Valuta	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro
Euro (EUR)	9 156	9 237
Amerikanska dollar (USD)	4 487	3 942
Brittiska pund (GBP)	880	793
Japanska yen (JPY)	445	385
Guld (XAU)	1 534	1 557
SDR	381	524
Summa finansiella tillgångar	16 883	16 438

Effekten av SDR-säkringstransaktioner har beaktats genom att SDR-komponentvalutorna (USD, GBP, JPY) har minskats och tillgångarna i euro ökat. Aktieportföljen ingår i europosten.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Avkastning* på Finlands Banks egna finansiella tillgångar 2015 och 2014

	2015 %	2015 Mn euro	2014 %	2014 Mn euro
Ränteavkastning	0,39	57,5	1,39	183,9
Växelkursförändring	3,83	551,2	3,82	523,4
Aktieavkastning	10,81**	2,1	0,00	0,1
Summa	4,25	610,9	5,26	707,2

* Exkl. guld och särskilda dragningsrätter.

** På grund av den ökade aktieportföljen är avkastningsprocenten och eurobeloppet av avkastningen inte direkt proportionella.

Källa: Finlands Bank.

ringsverksamheten garanterar en säker investering av de finansiella tillgångarna.

Finlands Banks finansiella tillgångar gav 2015 en total avkastning på 4,25 %, dvs. ca 610,9 miljoner euro. Den totala avkastningen fördelar sig på ränte- och aktieavkastning och omvärderingsjusteringar på grund av

Tabell 4.

Allokering av Finlands Banks likviditetsportfölj och portfölj av räntebärande värdepapper vid årets slut

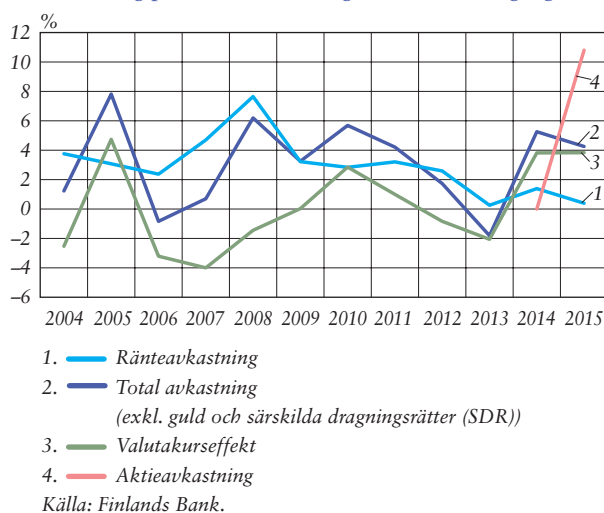
Likviditetsportfölj	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	100
Portfölj av räntebärande värdepapper	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer	59
Obligationer utgivna av statsbunda institutioner	25
Säkerställda obligationer	8
Företagsobligationer	7
Kassatillgångar	0
Summa	100

Källa: Finlands Bank.

växelkursförändringar (tabellerna 2 och 3). Den låga allmänna räntenivån återspeglas i ränteavkastningen, som 2015 uppvisade ett positivt utfall på 57,5 miljoner euro. Avkastningen på aktieinvesteringar var 2,1 miljoner euro efter en uppgång i aktiekurserna. Omvärderingsjusteringarna på grund av växelkursförändringar visade 2015 ett positivt utfall på 551,2 miljoner euro, eftersom euron försvagades mot den amerikanska dollarn och det brittiska pundet.

Ett strategiskt allokeringsmål och en genomsnittlig löptid har fastställts för investeringen av de finansiella tillgångarna i räntebärande instrument. Investeringsverksamheten kan avvika från den strategiska allokeringen och genomsnittliga löptiden genom aktiv förvaltning inom det tillåtna handlingsutrymmet och i enlighet med strikta risklimit. Såväl ränte- som kreditrisken i investeringarna minskades under 2015. Avkastningen på investeringsportföljerna jämförs mot offentliga index som skräddarsyts för centralbanksverksamheten. Investeringarna gav 2015 en avkastning på 0,01 %, dvs. en meravkastning på 1,3 miljoner euro över index. Det 3-åriga glidande medelvärdet för meravkastningen var 0,08 %.

Diagram 10.
Avkastning på Finlands Banks egna finansiella tillgångar

Aktieportföljen utökades försiktig

Finlands Banks tillgångar har investerats i statsobligationer, obligationer utgivna av statsbundna institutioner, säkerställda obligationer, företagsobligationer och aktier (tabell 4).

Den genomsnittliga löptiden för de finansiella tillgångarna vid slutet av 2015 var 2 år för investeringar i amerikanska dollar och brittiska pund, 1,5 år för investeringar i euro och 1 år för investeringar i japanska yen.

Aktieportföljen utökades planenligt under 2015 med iakttagande av försiktighet och inom ramen för centralbankens mandat (diagram 10).

Andelen av ECB:s valutareserv förvaltas i samarbete med Estlands centralbank

Europeiska centralbankens valutareserv förvaltas av de nationella centralbankerna i

Eurosystemet i proportion till deras andelar i kapitalfördelningsnyckeln. I förvaltningen av ECB:s valutareserv betonas säkerhets- och likviditetsaspekter, eftersom det primära syftet med reserven är att garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutainterventioner.

Finlands Bank förvaltar en del av ECB:s valutareserv i samarbete med Estlands centralbank. Värdet på den andel av valutareserven i amerikanska dollar som består av Finlands och Estlands sammanlagda andelar uppgick vid slutet av 2015 till ca 1 045 miljoner euro. Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i ECB:s årsrapport.

Förvaltningen av tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond oförändrad

Syftet med Finlands Banks pensionsfond är att förvalta tillgångarna för täckning av Finlands Banks pensionsåtagande enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel. Dessa principer kan skilja sig från principerna för förvaltning av centralbankens finansiella tillgångar.

Värdet av pensionsfondens tillgångar uppgick den 31 december 2015 till 632 miljoner euro och pensionsåtagandet till 576 miljoner euro. Tillgångarna gav 2015 en total avkastning på 6,0 %. Mer information om pensionsfondens investeringsverksamhet finns i pensionsfondens egen årsredovisning.

Risker och riskhantering i investeringsverksamheten

I investeringen av sina finansiella tillgångar exponeras Finlands Bank för marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk och operativa risk. I marknadsriskerna ingår valutakursrisk, ränterisk och volatilitetsrisk i guldpriset och aktiekurserna. Närmare definitioner av riskerna finns i noterna om riskhanteringen (s. 106).

Valutakursrisken är den största risken i Finlands Banks investeringsverksamhet. Orsaken till det är den valutareserv som

Finlands Bank upprätthåller för att kunna sköta sina centralbanksuppgifter.

Målstorleken och valutfördelningen av valutareserven ses över i Finlands Bank vart tredje år. Under 2015 fanns det inget behov av att göra ändringar i de beslut som hade fattats på basis av bedömningen 2013. En ny bedömning genomförs i början av 2016.

Även om Finlands Bank i regel inte skyddar sina investeringar och fordringar i utländsk valuta mot valutakursrisk, garde-
rade sig banken dock mot valutakursrisken i de särskilda dragningsrätterna genom att sälja andra SDR-komponentvalutor (amerikanska dollar, brittiska pund och japanska yen) mot euro.

I Finlands Banks investeringsportfölj ingår tillgångar både i utländsk valuta och euro. De finansiella tillgångarna investeras huvudsakligen i räntebärande instrument, men i Finlands Banks finansiella tillgångar ingår också aktier och guld.

Den modifierade durationen för ränteinvesteringar minskade något

Ränterisken i ränteinvesteringarna hanteras genom spridning av investeringarna på flera obligationer med olika löptid. Som mätare i hanteringen av ränterisk använder sig Finlands Bank främst av s.k. modifierad duration (se ”Noter om riskhanteringen”, s. 106). Vid slutet av året var den modifierade durationen för Finlands Banks ränteinvesteringar ca 1,7, då den vid slutet av 2014 hade varit ca 2.

Investeringar i aktier inleddes i november 2014. De genomförs som indirekta investeringar via aktiefonder och fördelas på flera marknader och företag, vilket minskar risken i aktieinvesteringarna.

Den aggregerade marknadsrisken, valutakursrisken, ränterisken och aktierisken mäts dagligen med hjälp av VaR-värdet (se ”Noter om riskhanteringen”, s. 106) (diagram 11). På basis av VaR-värdet begränsas dessutom ränterisken i portföljen av räntebärande instrument i relation till ett jämförelseindex.

Finlands Bank har fastställt kriterier för de motparter som banken anlitar och för emittenterna av de värdepapper som banken investerar i för att säkerställa att motparternas och emittenternas kreditvärldighet är tillräcklig. I kreditvärderingen utnyttjas bland annat offentliga kreditbetyg från kreditvärderingsinstitutet och marknadsbaserade indikatorer. Kreditrisken i investeringarna hanteras dessutom genom spridning av investeringarna på flera emittenter och motparter enligt fastställda limiter. Den aggregerade kreditrisken i investeringarna mäts och övervakas med hjälp av en separat VaR-modell för kreditrisk.

Likviditetsrisken hanteras genom att bankens andel av enskilda emissioner eller av en emittents totala skulder begränsas. Begränsningar har också fastställts för löptiderna för vissa instrument liksom för värdepapperslån och blankning.

Av de operativa riskerna övervakas bland annat person- och IT-riskerna. Dessa hanteras till exempel med hjälp av regelbundet testade och tillräckliga reservsystem och

tillförlitliga och väldokumenterade arbetsprocesser och arbetsinstruktioner.

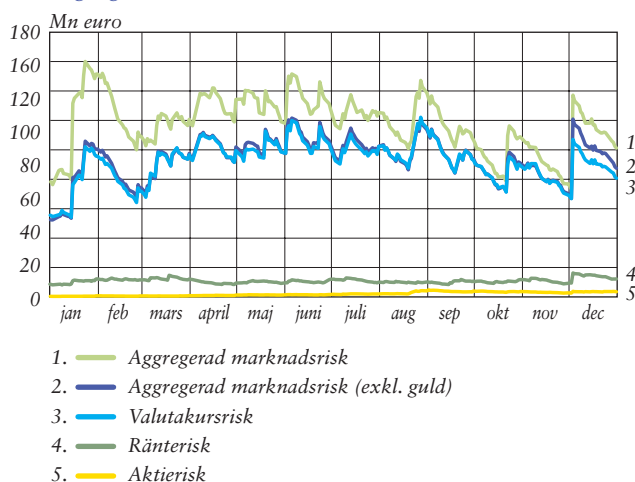
Finansiella tillgångarnas storlek ändrades inte

Finlands Banks direktion fattar de centrala besluten om riskerna i investeringsverksamheten. Dessa gäller inte bara de finansiella tillgångarnas storlek, den strategiska allokeringen och valutaservisen utan också likviditetsportföljens storlek. Särskilt de värdepapper som ingår i likviditetsportföljen ska kunna säljas med kort varsel och till låga kostnader.

Under 2015 ändrade direktionen varken likviditetsportföljens eller de finansiella tillgångarnas storlek. Finlands Banks direktion fattar besluten om storleken av bankens finansiella tillgångar i enlighet med det ömsesidiga avtal som centralbankerna i Eurosystemet har slutit om finansiella nettotillgångar (Agreement on Net Financial Assets, ANFA). Avtalet om finansiella nettotillgångar är ett avtal mellan centralbankerna i Eurosystemet som reglerar och begränsar sådana investeringar som de nationella centralbankerna gör i hanteringen av sina nationella uppgifter. Medeltalet av de finansiella nettotillgångarna övervakas. Med finansiella nettotillgångar avses skillnaden mellan icke rent penningpolitiska tillgångsposter under aktiva i centralbankens balansräkning och icke rent penningpolitiska skuldposter under passiva. Finlands Banks finansiella nettotillgångar uppgick vid slutet av 2015 till 8,4 miljarder euro.

Mer information om hanteringen av risker i investeringarna av de finansiella tillgångarna och om fördelningar av och risktal för Finlands Banks investeringar finns i noterna om riskhanteringen (s. 106).

Diagram 11.
VaR-värden för marknadsrisk i Finlands Banks finansiella tillgångar 2015*

* Med en dags horisont och en konfidensgrad på 99 %.

Källa: Finlands Bank.

Sedlar och mynt

Kontanter kan i Finland tas ut i kontantautomater, på bankkontor och i butikskassan. Det är Finlands Banks uppgift att sörja för att kvaliteten och utbudet av de fysiska betalningsmedlen, dvs. sedlar och mynt, är tillfredsställande. Inom kontanthanteringens fungerar Finlands Bank som kontantgrossist, medan kontanthanteringsföretagen svarar för distributionen av kontanter till allmänheten. Som en del av Eurosystemet svarar Finlands Bank för att det råder ett starkt förtroende för sedlarnas och myntens äkthet. Banken bekämpar förfalskningar genom att delta i uppdateringen av eurosedlarnas äkthetsdetaljer och introduktionen av en ny eurosedelserie.

Kontantutgivningen fortsatte att växa

Den utelöpande stocken av sedlar utgivna av Finlands Bank fortsatte att växa förhållandevis kraftigt under 2015, vilket nästan enbart berodde på en ökning av antalet 50-eurosedlar. Nettobeställningarna på dem uppgick till drygt 800 miljoner euro (diagram 12). Ökningen förklaras huvudsakligen av 50-eurosedelns popularitet som resevaluta. Kontantutgivningen har också tagit fart i euroområdet, men där främst på grund av den kraftigare externa efterfrågan på eurosedlar och den ökade efterfrågan på sedlar till följd av upptrappningen av krisen i Grekland (diagram 13).

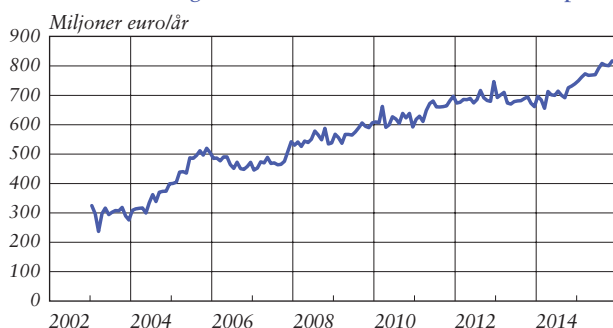
Beställningarna och återlämningarna av 20-eurosedlar, som spelar en viktig roll vid kontantbetalningar i Finland, har i stort sett varit oförändrade, vilket tyder på en stadig användning av sedeln som betalningsmedel i Finland. Finlands Banks sedelbeställningar vittnar om att 20-eurosedeln är den vanligaste i konsumentbetalningar och också utgör den viktigaste automatsedeln. Då 20-eurosedeln används vid kontantbetalningar, ligger efterfrågan på inhemska mynt mycket nära utvecklingen av användningen av denna sedel.

I Finland används de minsta sedelvalörerna, 10 och 5 euro, huvudsakligen som växelsedlar för automatsedlarna 50 och 20 euro, och de är också vanliga vid små kontantbetalningar. Statistik om utgivningen av 5-eurosedlar i den nya sedelserien vittnar också om ett stort utflöde av små sedelvalörer över Finlands gränser (diagram 14). I dagsläget har återlämningarna av 5- och 10-eurosedlarna i den gamla serien redan minskat nästan till obefintlighet, trots att bara ungefär hälften av de sedlar som satts i omlopp av Finlands Bank nu är utbytta.

Distributionen av kontanter minskar

För att kontanter ska kunna användas som betalningsmedel krävs att sedlar och mynt finns tillgängliga. En välfungerande distribution och kontantförsörjning hör till grundförutsättningarna för användningen av kontanter för både konsumenter och handeln. Den minskade kontantanvänd-

Diagram 12.
Nettobeställningar av 50-eurosedlar från Finlands Bank per år

Källa: Finlands Bank.

ningen är inte enbart en följd av de lättillgängliga och snabba elektroniska betalningssätten och det ökade antalet trådlösa betalarterminer utan speglar också tillgången på kontanter via bankernas kontor och uttagsautomater, som blev betydligt sämre under 2015.

I bankernas gemensamma nätverk av Otto-uttagsautomater drogs nästan 170 automater in under året. Drygt 50 av dem ersattes med en ny typ av automater med både insättnings- och uttagsfunktion (TalletusOtto) och självständig återcirkulering av kontanter. Bankautomater drogs in framför allt i större städer och tätorter. Denna avveckling har främst varit en reaktion på den minskande kontantanvändningen.

Under de senaste åren har de största affärsbanksgруппerna i Finland snabbt minskat sina kontors utbud av kontant- hanteringstjänster. Antalet bankkontor som hanterar kontanter krympte 2015 med 43 kontor, dvs. till 852 kontor. Även om möjligheten till kontantuttag i butikskassan varit allmänt utbredd sedan några år tillbaka och redan erbjuds av flera tusen serviceställen sammanlagt, har kontant- uttagen i butikskassan fått större spridning först på senare tid.

Under det gångna decenniet har antalet uttagsautomater minskat med 15 % och kontantuttagen med ca 40 %. Den försämrade tillgången på kontanter har dock legat i linje med utvecklingen av kontanteftersfrågan och automatnätverket har glesats ut i samma takt som antalet kontantuttag har minskat (diagram 15). Utvecklingen kan således primärt betraktas som marknadsdriven och den minskade kontantanvändningen speglar konsumenternas egna val.

Ny 20-eurosedel infördes

I februari 2015 avslöjades den nya 20-eurosedelns utseende. Detta är den tredje sedeln i den nya eurosedelserien och den sattes i omlopp den 25 november 2015. Utformningen av den nya sedelserien bygger på den första serien. Den arkitektoniska stilriktning som 20-eurosedeln företräder är gotiken.

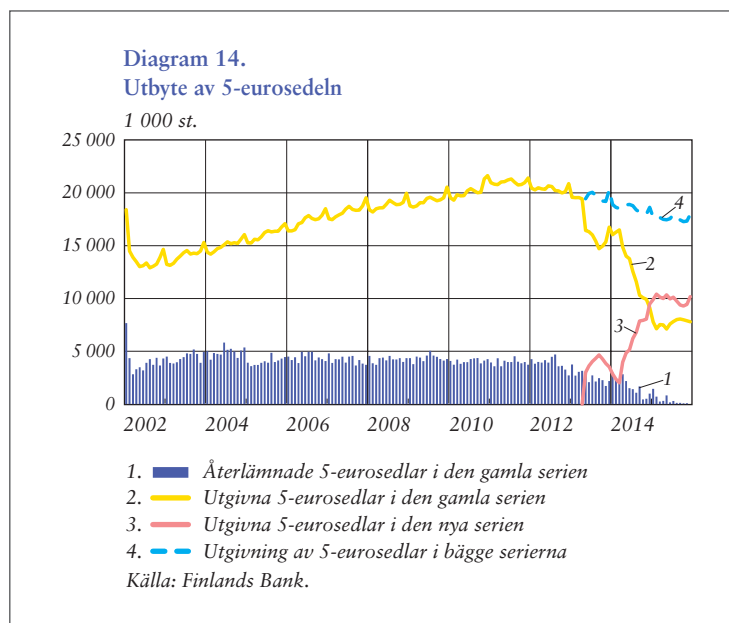
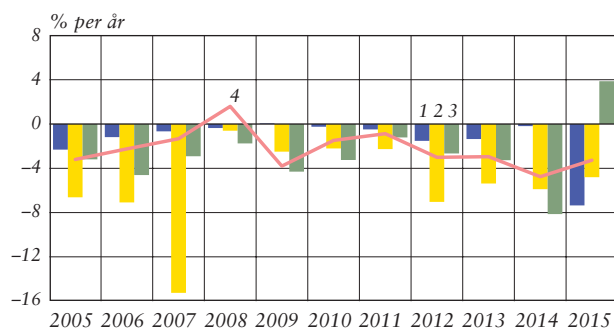

Diagram 15.
Användning av kontanter och tillgång till kontanttjänster i Finland

1. ■ Antal kontantautomater
2. ■ Antal bankkontor med kontantförsörjning
3. ■ Kontantuttag per automat
4. — Kontantdistribution till allmänheten (euro), årlig förändring

Källor: Automatia Pankkiautomaatit och Finlands Bank.

Sedlarna har dock omarbetats något till det yttre för tillägg av nya och mer sofistikerade säkerhetsdetaljer. Den nya 20-eurosedeln har likadana äkthetsdetaljer som de tidigare utgivna nya 5- och 10-eurosedlarna.

En sedels äkthet kan kontrolleras genom att man håller upp sedeln mot ljuset, känner på dess yta och lutar på sedeln. Tack vare en skimrande grön, färgskiftande valörsiffra, en porträttvattenstämpel och ett porträttfönster i hologrambandet är det enkelt att kontrollera äktheten av 20-eurosedeln. Det är lätt att se porträttfönstret i hologrambandet när sedeln hålls upp mot ljuset. I det transparenta fönstret högst upp i hologrammet syns då jungfru Europas ansikte. Fönstret syns på bägge sidor av sedeln.

Eurosystemet, som svarar för att eurosedlarna är säkra och svåra att förfalska, utvecklar sedeltekniken fortlöpande. De nya säkerhetsdetaljerna är systemets motdrag mot alltmer avancerade förfalskningsmetoder. Sedlarnas säkerhet har ökat ytterligare i och med lanseringen av den andra eurosedelserien och förtroendet för den gemensamma valutan är fortsatt starkt.

Antalet förfalskade eurosedlar har vänt uppåt

Under första halvåret 2015 minskade antalet förfalskningar som påträffats i euroområdet jämfört med slutet av 2014. Mot slutet av 2015 var antalet påträffade sedelförfalskningar i stort sett stabilt men i Centraleuropa har flera förfalskningar av hög kvalitet påträffats. Antalet förfalskade sedlar som påträffades i cirkulation i Finland ökade också, men förfalskade sedlar är dock alltjämt sällsynta. I Finland håller sedlarna en hög kvalitet och allmänheten känner igen förfalskningar.

I Finland påträffades totalt 1 085 förfalskade sedlar i cirkulation 2015. Bland de påträffade förfalskningarna var valören 20 euro vanligast, sammanlagt 538 sedlar, och valören 50 euro näst vanligast med 339 sedlar. Också i euroområdet utgjordes de flesta förfalskningarna av 20- och 50-eurosedlar. Dessa två sedelvalörer stod sammanlagt för 86 % av alla falska sedlar som påträffades under första halvåret 2015.

Sedan 2012 har euroländerna årligen kunnat sätta i omlopp två olika serier av två euros specialmynt. År 2015 satte Finland i omlopp specialmynt till minnet av Jean Sibelius och Akseli Gallen-Kallela. Endast 1 134 förfalskade euromynt påträffades i cirkulation i Finland.

Foto: Peter Mickelsson.

Finlands Banks senior rådgivare Helvi Kinnunen tilldelades i oktober Eimo H. Laurila-nationalinkomstmedaljen som erkänsla för förtjänstfullt arbete till förmån för den nationalekonomiska forskningen. Priset överräcktes av rådgivaren till Finlands Banks direktion Antti Suvanto. Till höger på bilden Statistikcentralens generaldirektör Marjo Bruun och till vänster utvecklingschef Ari Tyrkkö.

Övrig verksamhet

Forskning

Den ekonomiska forskningen stöder Finlands Banks penningpolitiska beredning, utvecklingen av bankens egen verksamhet och bankens externa inflytande. Målet är att uppnå internationell toppnivå inom vissa för centralbanken viktiga forskningsområden. På så sätt kan Finlands Bank aktivt bidra till debatten om den monetära politiken och den finansiella utvecklingen både i Finland och internationellt.

Finlands Banks forskningsenhet spelade såsom förut en viktig roll i policyarbetet under 2015. Arbetet gav ekonomiforskarna ökad synlighet som experter inom sitt område. Ett exempel på detta är ekonomernas medverkan i Eurosystemets arbetsgrupper.

Monetär forskning

Viktiga teman inom den ekonomiska forskningen och frågor som sysselsatte det internationella forskarsamfundet under 2015 var

- avmattningen i ekonomin på lång sikt
- de makroekonomiska effekterna av befolkningsstrukturen och den åldrande befolkningen
- den nedre gränsen för den nominella räntan
- avkastningskurvan och jämviktsrealräntan
- de globala obalanserna och växelkurskrigen i likviditetsfällan
- föreställningarnas och informationsproduktionens betydelse för konjunktursvängningarna och framför allt för den pågående ekonomiska recessionen.

Frågor kring växelverkan mellan övervakningen av den finansiella stabiliteten och makroekonomin var under året ytterst aktuella i den internationella forskningsverksamheten. Dessutom intresserade sig forskarsamfundet för hur kontanternas ställning påverkas av de nya betalnings-

medlen, inte minst mot bakgrund av digitaliseringen.

Den långsiktiga globala ekonomiska tillväxten var kanske det mest centrala och omdiskuterade temat. Föremål för diskussion var också realräntan, som sjunkit under en lång tid och enligt nuvarande bedömningar är mycket låg. Kapitalkraven för bankerna sysselsatte också forskarna och beslutsfattarna.

Den ekonomiska avmattningen i tillväxtekonomierna och särskilt i Kina, men också de svaga tillväxtutsikterna i vissa utvecklade länder, har synbarligen ökat pessimismen när det gäller den framtida globala ekonomiska tillväxten. På grund av nedre gränser för nominella räntor och låg inflation, delvis t.o.m. deflation, har realräntorna stannat kvar på en för hög nivå, så att de inte längre kan bidra till att balansera världsekonomin. Däremot växer den globala produktionens betydelse som balanserande mekanism. I sådana situationer ökar sannolikheten för likviditetsfällor, som lockar till sig enskilda ekonomier.

Vetenskapliga konferenser

Finlands Bank var 2015 medarrangör i internationella vetenskapliga konferenser kring teman som rör dess egen forskningsverksamhet.

I juni arrangerade banken i Helsingfors i samarbete med ECB konferensen ”Retail payments at a crossroads: economics, strategies and future policies”, som äger rum vartannat år.

I juli stod Finlands Bank värd för den vartannat år återkommande gemensamma SUERF-konferensen under temat ”Liquidity and Market Efficiency – Alive and Well?”. Huvudtalare vid sammankomsten var Hyun Song Shin (BIS) och George Pennacchi (Illinois University). Bengt Holmström (MIT) höll lunchanförandet.

I augusti deltog Finlands Bank för femte gången i det årliga internationella seminarieriet ”Risk, Financial Stability and Banking” i São Paulo. Värd för seminarieriet var Banco Central do Brasil. De främsta

Forskningsprojekt på Finlands Bank 2015

I Finlands Banks serie av diskussionsrapporter gavs 30 rapporter ut under 2015. Bland annat undersöktes effekterna av bonustak och uppskjutna ersättningar på bankirernas risktagning, egenskaperna hos modeller som används för att förutspå finanskriser och kravet på en stabil nettofinansieringskvot när det gäller endogena pengar.

Resultaten av undersökningarna visar att bonustak och förlängning av den bonusgrundande perioden minskar bankirernas risktagningsbenägenhet. Metoder för maskinell inlärning kan för sin del bättre förutspå finanskriser än traditionella statistiska metoder, även om en kombination av olika analysmetoder är nödvändig för att inhämta tillräcklig information om olika sårbarheter. Enligt resultaten minskar kravet på en stabil nettofinansieringskvot bankernas likviditetsrisker genom att uppmuntra bankerna att använda inlåning som finansieringskälla, men det minskar också möjligheterna att bevilja kredit eftersom inlåningstillgångar uppkommer i samband med kreditgivning. Denna konflikt kan försämra stabiliteten om utlandsskulden är betydlig.

I projekt som koncentrerar sig på makroekonomiska analyser granskades bland annat betydelsen av framtidsindikationerna om penningpolitiken och genomskinligheten för jämförelse av inflations- och prisnivåmålet, synkronismen mellan euroländer och icke-euroländer samt rationella entusiasmuppsving och asymmetriska konjunktursvängningar.

Hur meningsfullt det är med ett inflations- eller prisnivåmål i penningpolitiken beror på omfattningen av de ekonomiska störningarna. Vid små störningar i förväntningarna gynnas inflationsmålet betydligt av genomskinligheten, i motsats till prisnivåmålet, oberoende av om centralbanken ger ut framtidsindikationer om penningpolitiken eller inte. Vid stora störningar utgör ett prisnivåmål i kombination med framtidsindikationer en bättre penningpolitisk strategi än ett inflationsmål, med tanke på inflationen och räntestabiliteten samt välbefinnandeförändringarna.

Deltagare i valutaunioner är för det mesta mer synkroniserade i fråga om BNP-tillväxt, arbetslöshet och inflation än länder utanför monetära unioner. Optimistiska föreställningar minskar privata investeringar i information, vilket försämrar informationens kvalitet. Av detta följer perioder av rationell entusiasm, då optimismen förlänger konjunkturuppsvinget även om utvecklingen av de ekonomiska fundamenten är krisframkallande. Å andra sidan varierar informationsmängden med konjunkturerna, vilket leder till en avmattning i återhämtningen i en recession, eftersom låg produktion medför knapphändig information om förbättringar i det ekonomiska läget.

I bankens övriga forskningsprojekt undersöktes bland annat indikatorer för fastställande av det kontracykliska buffertkravet, partiella uttagsanstörningar, finansieringsformens betydelse för tillväxten och det sociala kapitalets inverkan på företagets beteende i samband med skuldkontrakt.

Resultaten visar att kvoten mellan hushållens skulder och inkomster samt skuldhanteringsutgifternas andel av inkomsterna, kvoten mellan bostadspriser och -inkomster, kvoten mellan bytesbalansunderskott och BNP, bruttosoliditetsmättet, kvoten mellan utlåning och inlåning och kvoten mellan bankernas fordringar och BNP utgör goda mått på hushållens skuldbörda, övervärderingen av bostadspriser, externa obalanser och styrkan i bankernas balansräkningar. Under en uttagsanstörning tömmer en del av inlåningskunderna sina konton, vilket ökar sannolikheten för att staten håller fast vid sina utfästelser att skydda resten av insättningarna. Detta förklarar varför uttagsanstörningar i praktiken ofta är successiva och partiella. Indikatorer som visar finansförmedlarnas effektivitet beskriver den långsiktiga ekonomiska tillväxten. Innehavarna av skuldinstrument för sin del uppfattar det sociala kapitalet som ett tryck från företagets omvärld, vilket begränsar företagets opportunistiska beteende i skuldförhållanden.

seminariebidragen publiceras eventuellt senare i tidskriften *Review of Finance*.

I september arrangerade Finlands Bank i samarbete med Europeiska systemrisknämnden konferensen ”Systemic Risk Analytics”. Två av huvudtalarna vid konferensen var Philippe Hartmann (ECB) och Finlands Banks chefdirektör.

I oktober arrangerade Finlands Bank det årliga samarbetsmötet med institutet ”Centre for Economic Policy Research” (CEPR). Årets tema var ”Housing Market, Monetary Policy and Macroprudential Policy” och huvudtalare var Matteo Iacoviello (Federal Reserve Board). Vid mötet fördes en livlig diskussion om växelverkan mellan de tre delarna av temat.

I november var Finlands Bank medarrangör av seminariet ”Banking Stability and Sustainability”, som organiserades i Santiago de Chile av den chilenska banktillsynsmyndigheten. Några av huvudtalarna var Rodrigo Vergara (chefen för centralbanken i Chile), Anat Admati (Stanford University) och David Kreps (Stanford University).

Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Finlands Banks forskningsinstitut för transitionsekonomier (BOFIT) fokuserar främst på tillämpad forskning med tonvikt på monetära och valutapolitiska frågor och finanssystemens funktion. Primära målländer är Ryssland och Kina, även om det i många fall är naturligt att använda ett större jämförande material. Samverkan mellan forskning, analys och prognosarbete bildar grunden för institutets expertis.

År 2015 fortsatte forskningsinstitutet att ge ut sin populära veckoöversikt på finska och engelska. Veckoöversikten har omkring 2 100 prenumeranter världen över. Vidare ordnades informationsinslag om aktuella teman i Rysslands och Kinas ekonomier. Dessa gavs också ut i rapportform. Informationsinslagen på finska om Ryssland och Kina har varit mycket populära

och följs av en större publik på Internet än på ort och ställe.

Forskningsinstitutets forskningsresultat publiceras först i institutets egen Discussion Paper-serie och senare i referentgranskade vetenskapliga tidskrifter. I serien utkom 33 diskussionsunderlag 2015. Dessutom publicerades 11 kortare rapporter i serien BOFIT Policy Brief. Utöver artiklar av institutets egna forskare publiceras också diskussionsunderlag i form av artiklar av institutets gästforskare och undersökningar som redovisats vid institutets seminarier och workshoppar. Under 2015 tog Finlands Banks forskningsinstitut emot 22 gästforskare från 11 olika länder.

I samband med Finlands Banks prognos för den internationella ekonomin i mars och september publicerade forskningsinstitutet särskilda prognoser för de ekonomiska utsikterna i Ryssland och Kina för de närmaste åren. Den fortsatt svåra situationen i Ryssland och återverkningar av den avtagande tillväxten i Kina har för sin del ökat efterfrågan på forskningsinstitutets analyser både i Finland och utanför landets gränser. Det har också medfört flera framträdanden inför en skiftande publik och ökad mediebevakning av utvecklingen i Ryssland och Kina.

I oktober arrangerade BOFIT i Hongkong en tredje konferens om utvecklingen av den kinesiska ekonomin. Medarrangör var City University of Hong Kong. Temat för konferensen var det finansiella systemet och förmedlingen av finansiering i Kina. De kinesiska företagens upplåning växer för närvarande mycket snabbt, vilket ökar hoten mot den finansiella stabiliteten. Huvudtalarna på konferensen var Robert McCauley (Bank for International Settlements) och Mark Spiegel (Federal Reserve Bank of San Francisco).

I november arrangerades i Moskva workshoppen ”Banking in Emerging Markets: Challenges and Opportunities”. Medarrangör var Higher School of Economics. Det dominerande temat var utmaningarna för banksystemet i Ryssland.

Statistik

Finlands Bank svarar för sammanställningen av Finlands bidrag till finansstatistiken över euroområdet för Europeiska centralbanken (ECB). Lagstadgad statistik för Europeiska centralbankssystemet (ECBS) togs under 2015 fram i behövlig omfattning och enligt fastställda tidtabeller.

Statistiken för ECBS utvecklades med fokus på samordning av datainsamling och dataproduktion. Ett annat centralt mål var att bredda användningen av data i enlighet med de förändrade informationsbehoven. Behoven av information för banktillsynen och makrotillsynen har ökat kraftigt vid sidan av de traditionella informationsbehoven inom penningpolitiken.

Planeringen av ett gemensamt europeiskt rapporteringssystem för banksektorn fortsatte. Det gemensamma rapporteringssystemet bygger på harmonisering av de grundläggande uppgifterna från bankerna, så att överlappande rapportering till olika myndigheter kan undvikas och nödvändig statistik och indikatorer för olika policy- och tillsynsändamål kan tas fram med ledning av de harmoniserade uppgifterna. Finlands Banks representanter medverkade 2015 aktivt i planeringen av en gemensam rapporteringsmall inom ECBS arbetsgrupper.

På lång sikt utgörs det centrala elementet i den gemensamma rapporteringsmallen av en kreditdatabas för euroområdet, som ECB-rådet våren 2014 beslutade upprätta. Planeringen av databasen framskred under 2015 och i december lades ett förslag till förordning om den kommande databasen ut på ECB:s webbplats. I Finland har representanter för finansbranschen aktivt engagerats i projektet redan i ett tidigt skede av beredningen. Tillsammans med de övriga nordiska centralbankerna har Finlands Bank dessutom utrett möjligheterna att harmonisera kriterierna för rapportering på lånenivå.

Under 2015 inleddes också produktionen av annan tidigare godkänd ny statistik. ECB:s nya statistikförordningar om monetära finansinstitut och om räntesatser träd-

de i kraft och rapporteringen till ECB inleddes. Den årliga insamlingen av betalningsstatistik enligt nya krav inleddes likaså och statistiken publicerades både nationellt och på ECB-nivå. Ett nytt system för statistik över försäkringsföretag utvecklades och förberedelser gjordes för att inleda produktionen under 2016. ECB:s organisationsdataregister utvecklades och användningen utvidgades i samarbete med banktillsynen och centralbankens marknadsoperationer.

Samarbetet och arbetsfördelningen mellan ECBS och det europeiska statistiksystemet diskuterades livligt på gemensamma samarbetsforum. I Finland har samarbetet mellan centralbanken och Statistikcentralen stabiliserats och fungerar väl inom alla statistikområden.

Internationell verksamhet

Finlands Bank deltar i Europeiska centralbankssystemets arbete och beslutsfattande. Banken svarar också enligt lag för Finlands kontakter med Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF) och är aktieägare i Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements, BIS). Dessutom verkar Finlands Bank mångsidigt på många nordiska, europeiska och andra internationella forum.

Europeiska centralbankssystemet (ECBS)

ECB-rådet är Eurosystemets högsta beslutande organ. Det består av Europeiska centralbankens (ECB) direktionsmedlemmar och centralbankscheferna i de 19 euroländerna. Vid början av 2015 övergick ECB-rådet till ett rotationssystem för rösträtter i sitt beslutsfattande, då euroländerna blev 19 till antalet i och med Lettlands medlemskap.

Finlands Banks chefsdirektör Erkki Liikanen är medlem av ECB-rådet. Direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen är hans personliga suppleant. Erkki Liikanen är också medlem av ECB:s allmänna råd, som består av ECB:s ordförande och vice ordförande samt centralbankscheferna i alla 28 EU-länder.

ECB-rådet sammanträder i Frankfurt ca två gånger i månaden. Från och med januari 2015 har de penningpolitiska sammanträdena hållits med sex veckors mellanrum. Vid de övriga sammanträdena behandlades ECB:s och Eurosystemets andra uppdrag och ansvarsområden. Två av sammanträdena hölls 2015 utanför Frankfurt. I mars samlades rådet i Cypern och i oktober på Malta. ECB-rådet höll också telekonferenser och fattade beslut genom skriftligt förfarande.

Finlands Banks ledning och experter medverkade i arbetet i Europeiska centralbankssystemet i arbetets alla beredningsstadierna. Finlands Bank hade minst en medlem i varje kommitté och i de flesta arbetsgrupper som sorterar under kommittéerna. Chefdirektör Liikanen är ordförande för ECB:s revisionskommitté (Audit Committee), vars uppgift är att förbättra styrningen och kontrollen av ECB och Eurosystemet. Direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen var 2015 först ordförande för ECBS kommitté för finansiell kontroll (Committee on Controlling) och sedan för budgetkommittén (Budget Committee). Dessutom var Pentti Hakkarainen ordförande för forumet för analys av kostnader och avgifter för banktillsynen. Under 2015 hade 17 av bankens medarbetare tillfälliga expertbefattningar av olika längd vid ECB.

Finlands Bank deltar tillsammans med Finansinspektionen på många plan i den gemensamma tillsynsmekanismens (Single Supervisory Mechanism, SSM) verksamhet. ECB-rådet fattar tillsynsbeslut angående bankerna i euroområdet utgående från förslag som utarbetats av tillsynsnämnden (Supervisory Board). Finansinspektionen deltar i tillsynsnämndens arbete i egenskap av behörig myndighet och Finlands Bank har i sin tur en representant i nämnden. ECB-rådet och tillsynsnämnden höll under året fyra gemensamma sammanträden, under vilka makrotillsynsfrågor diskuterades. Flera ECBS-kommittéer samlades också i s.k. SSM-sammansättning för att tillsammans med de nationella tillsynsmyndigheterna behandla banktillsynsfrågor.

Internationella valutafonden

Finlands Banks chefdirektör Erkki Liikanen är Finlands representant i Internationella valutafondens styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ. Vice ordföranden i Finlands Banks direktion Pentti Hakkarainen är hans suppleant. Styrelsen höll 2015 sitt årsmöte i oktober i Perus huvudstad Lima.

Valutafondens rådgivande internationella monetära och finansiella kommitté (International Monetary and Financial Committee, IMFC) sammanträdde i USA:s huvudstad Washington i april och i Perus huvudstad Lima i oktober. Vid båda sammanträdena diskuterades läget och utsikterna för världsekonomin, den finansiella stabiliteten och nödvändiga policyåtgärder. Förseningen av IMF:s förvaltningsreform, betydelsen av strukturella reformer på lång sikt och strukturomvandlingen i den kinesiska tillväxten lyftes även fram i flera anföranden.

För valutafondens verksamhet svarar en direktion med 24 ledamöter, som representerar 188 medlemsländer, och verkställande direktör Christine Lagarde, som är ordförande för direktionen. De nordiska och baltiska länderna har en gemensam representation i valutafondens direktion. Valkretsen leddes 2015 av Norge, under vars ledning Finlands Bank tillsammans med finansministeriet deltog i samordningen av de gemensamma politiska ställningstagandena inom valkretsen. Samsynen inom valkretsen i frågor som ska tas upp i valutafondens direktion samordnas från fall till fall.

Den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) höll sammanträden i Finland och Estland för att bereda valkretsens policyfrågor inför IMFC-kommitténs vår- och höstmöten. Finlands Bank företrädde i NBMFC-kommittén av direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen.

På grund av den stora utlåningen till medlemsländerna var valutafonden 2015 tvungen att öka sitt insatskapital bestående

av medlemsandelar genom ett så kallat NAB-lånearrangemang (New Arrangements to Borrow). Den extra finansieringen via detta arrangemang är av central betydelse då IMF:s förvaltningsreform har försenats. Finland deltog i arrangemanget och har förbundit sig till bilaterala lånearrangemang med valutafonden, men arrangemangen har tills vidare inte aktiverats.

Internationella regleringsbanken

Finlands Banks chefsdirektör deltog i Internationella regleringsbankens regelbundna centralbankschefsmöten. På mötena diskuterades aktuella frågor inom världsekonomi och finansmarknad. Bland annat behandlades oljeprisfallet och valutakursförändringarnas inverkan på det globala ekonomiska läget och penningpolitiken.

Finlands Bank var också representerad vid Internationella regleringsbankens officiella bolagsstämma i slutet av juni.

Nordiskt samarbete

Samarbetet mellan de nordiska centralbankerna var intensivt 2015. Centralbankscheferna med experter träffades på det nordiska centralbankschefsmötet i Norge och diskuterade den utdragna långsamma ekonomiska tillväxten, den demografiska utvecklingen och de offentliga finanserna samt de låga räntorna och stora skulderna.

De nordiska och baltiska centralbankerna och tillsynsmyndigheterna arrangerade också sitt halvårsvis återkommande samarbetsforum (Nordic-Baltic Macroprudential Forum) i april och november i Stockholm. Vid träffarna diskuterades den finansiella stabiliteten. Under året träffade Finlands Banks experter som vanligt experter från de övriga nordiska centralbankerna.

Samarbete i Europeiska unionen

Europeiska systemrisknämnden (European Systemic Risk Board, ESRB) ingår i det europeiska systemet för finansiell tillsyn.

Nämnden fokuserar på makrotillsyn av det finansiella systemet och finansmarknaden.

Beslutande organ i systemrisknämnden är

styrelsen. Chefdirektör Liikanen är röstberättigad medlem i styrelsen.

EU:s ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC) har till uppgift att förbereda sammanträdena i Ekofinrådet, som består av EU-ländernas ekonomi- och finansministrar. Finlands Banks företrädare i kommittén 2015 var direktionens vice ordförande Pentti Hakkarainen, som deltog i kommitténs möten både i dess fullständiga sammansättning och i den s.k. rundabords-sammansättningen (Financial Stability Table).

Finlands Bank deltar också i samarbetet i EU:s kommitté för ekonomisk politik (Economic Policy Committee). Kommittén bereder principer för EU:s ekonomiska politik och strukturpolitiska ärenden. Statistikfrågor behandlas i Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics) och på det europeiska statistikforumet (European Statistical Forum). Dessutom medverkar Finlands Bank i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) och i Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority, EBA) tillsynsstyrelse.

Övrigt internationellt samarbete

Finlands Banks utbildningssamarbete med den ryska centralbanken fortsatte under 2015 på expertnivå i form av en kurs på Finlands Bank och en i den ryska centralbanken. Som föreläsare på kurserna medverkade också experter från Finansinspektionen.

Finlands Bank i ECB- och EU-organ och i andra internationella organisationer 2015

Finlands Bank i ECB-rådet		
Erkki Liikanen, medlem Pentti Hakkarainen, suppleant	Tuomas Välimäki, bisittare Mika Pösö, bisittare	Jouni Timonen, bisittare
Finlands Bank i ECBS-kommittéer		
Budgetkommittén Pentti Hakkarainen, ordförande (fr.o.m. 6.10.2015) Veli-Matti Lumiala	Kommittén för internationella förbindelser Olli-Pekka Lehmussaari Mervi Toivanen (t.o.m 1.8.2015) Kristiina Karjanlahti (fr.o.m. 1.8.2015)	Personalchefsmötet Antti Vuorinen Eija Lepola
Eurosystemets styrkommitté för IT-frågor Seppo Honkapohja	Kommittén för internrevision Pertti Ukkonen Helena Rantanen	Redovisningskommittén Tuula Colliander (t.o.m. 12.2.2015) Anne Forsback (fr.o.m. 12.2.2015)
IT-kommittén Petteri Vuolasto	Kommittén för marknadsoperationer Harri Lahdenperä Marjaana Hohti	Riskhanteringskommittén Antti Nurminen Katri Järvinen (t.o.m. 1.9.2015) Jorma Jokisalo (fr.o.m. 1.9.2015)
Kommittén för betalnings- och avvecklingsystem Kirsi Ripatti Heli Snellman	Kommittén för organisationsutveckling Mika Pösö Jarno Talvitie	Rättskommittén Maritta Nieminen Eija Brusila
Kommittén för finansiell kontroll Pentti Hakkarainen, ordförande (t.o.m. 6.10.2015) Tuula Colliander Marko Ala-Pönttiö	Kommunikationskommittén Jenni Hellström Iina Lario	Sedelkommittén Päivi Heikkinen Kari Takala
Kommittén för finansiell stabilitet Jouni Timonen	Penningpolitiska kommittén Tuomas Välimäki Jarmo Kontulainen Samu Kurri	Statistikkommittén Laura Vajanne Harri Kuussaari
Finlands Bank i EU-kommittéer och i tillsynsmyndigheten för den gemensamma tillsynsmekanismen		
Europeiska systemrisknämndens styrelse Erkki Liikanen	Kommittén för ekonomisk politik Lauri Kajanoja	Tillsynsmyndigheten för den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) Kimmo Virolainen
Ekonomiska och finansiella kommittén Pentti Hakkarainen Olli-Pekka Lehmussaari, suppleant (t.o.m. 24.8.2015) Mika Pösö, suppleant (fr.o.m. 24.8.2015)	Europeiska bankmyndighetens tillsynsstyrelse Kimmo Virolainen	Europeiska statistikforumet Laura Vajanne
	Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik Laura Vajanne	Systemrisknämndens rådgivande tekniska kommitté Jouni Timonen
Finlands Bank i Internationella regleringsbanken (BIS), Internationella valutafonden (IMF) och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)		
BIS centralbankschefsmöten Erkki Liikanen	Internationella valutafondens styrelse Erkki Liikanen Pentti Hakkarainen, suppleant	OECD:s kommitté för ekonomisk politik Iikka Korhonen Samu Kurri
		OECD:s finansmarknadskommitté Jyrki Haajanen

Kommunikation

Finlands Bank ökar finländarnas kunskaper om bankens verksamhet som nationell monetär myndighet och medlem av Eurosystemet genom effektiv och riktad kommunikation, som förmedlar information om bland annat penningpolitik, finansiell stabilitet och betalningsmedel.

Under 2015 fokuserade Finlands Bank i sin kommunikation särskilt på att belysa kvantitativa lättnader i ECB:s penningpolitik, den gemensamma valutans betydelse för Finland, det svåra ekonomiska läget och konkurrensproblem. Dessutom behandlade direktionsmedlemmarna, cheferna och experterna i sina tal, artiklar och intervjuer under året också betalningstrender, invandringen och dess utmaningar och utvecklingen av Greklands och Kinas ekonomier, som har skapat osäkerhet i euroområdet och världsekonomin.

Media spelar en viktig roll i kommunikationen av ECB:s beslut på det nationella planet. I december 2015 gavs ekonomijournalisterna möjlighet att skaffa sig djupare insikter om penningpolitiken och centralbankernas verksamhet under ett besök på Europeiska centralbanken i Frankfurt am Main som arrangerades i Finlands Banks regi.

För den viktigaste publikationen i bankens externa kommunikation, Euro & talous, lanserades 2015 en ny webbplats. Samtidigt upphörde utgivningen av den tryckta publikationen. Fem stora publikationspaket lades under året ut på webbplatsen och presskonferenser hölls i samband med utgivningen. Däremellan publicerades flera analyser och bloggar på Eurojalous.fi.

Omvälningen i medievärlden har förändrat kommunikationen

Massmediernas dominans av den offentliga diskussionen har fått ge vika för en situation där portvakterna till det offentliga rummet allt oftare lyser med sin frånvaro. På nätet kan var och en söka det intressantaste materialet från självvalda källor. Mediekonsumenter kan delta i för dem per-

sonligen aktuella diskussioner och själv ta initiativ till debatter.

Finlands Bank har också reagerat på den förändrade medieomvärlden och ökat sin direkta kommunikation via sociala medier. Finlands Banks experter informerar om och diskuterar aktivt teman inom sina ansvarsområden både på Twitter och i sina bloggar på webbplatsen Eurojalous.fi. Digitaliseringen och dess effekter behandlas mer ingående i en separat artikel (s. 52).

Ny image för en förtroendeväckande, kompetent och reformvänlig centralbank

Finlands Bank fick en ny visuell framtoning och ett nytt emblem under 2015. I ansiktslyftningen beaktades moderna kommunikationsbehov och särskilt nätkommunikationens ökade betydelse. Den tidsenliga imagen vill lyfta fram Finlands Bank som en förtroendeväckande, kompetent och reformvänlig centralbank.

Det nya visuella emblemet med färger och typografi lanserades i slutet av mars. Emblemet är mer stiliserat, men trots det traditionellt. Bankens namn på de båda officiella språken utgör inramning för lejonet, vilket speglar Finlands Banks ställning som finländarnas monetära myndighet. Bankens roll som medlem av Eurosystemet framgår av det engelska ordet "Eurosystem", som bildar en integrerad del av emblemet.

Kontakt med olika intressegrupper

Under året arrangerade Finlands Bank flera konferenser och publikevenemang. I juni organiserade banken i samarbete med ECB en konferens om betalningar under rubriken "Getting the balance right: innovation, trust and regulation in retail payments". Ett annat stort evenemang för intressegrupper var Sijoitus – Invest 2015 i november. Experter från banken presenterade sin verksamhet för mässpubliken och höll föredrag om ECB:s penningpolitik och Kinas och Rysslands ekonomi.

Finlands Banks besökscentrum Myntmuseumet hade 2015 fler besökare än någonsin. Ca 14 000 besökare tittade in på muse-

et för att ta del av Finlands Banks och Eurosystemets uppgifter. På Myntmuseet arrangerades flera publikenemang under 2015, bland annat en seminarierie om digitalisering och diskussionstillfällen om Finlands Banks tidigare chefdirektörer Sakari Tuomioja, Rainer von Fieandt, Klaus Waris, Ahti Karjalainen och Mauno Koivosto.

På Myntmuseet invigdes under året två tillfälliga utställningar. I april öppnades en utställning under rubriken ”Vår gemensamma skuld – statens upplåning åren 1859–

2015” i samarbete med Statskontoret. Statistikcentralens 150-åriga historia presenterades i sin tur i en gemensam utställning med start i september. Utställningen organiserades tillsammans med Statistikcentralen under temat ”Bilderna av en nation – 150 år statistik om Finland”.

På Myntmuseet arrangerades också finalen i tävlingen Generation Euro för läroanstalterna på andra stadiet. Laget från Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu utgick med segern i finalen i april.

Ekonom Riikka Nuutilainen vid Finlands Banks stånd på Sijoitus – Invest 2015-mässan i Gamla Hamnen i november.

Foto: Peter Mickelsson.

Digitaliseringen som förändringskraft på Finlands Bank

Digitaliseringen, dvs. utvecklingen och den omfattande utbredningen av informations- och kommunikationsteknik, ruskar om ekonomin och samhället på många sätt. Digitaliseringen skapar såväl förväntningar och förhoppningar som oro för bland annat produktivitetsökningen, ekonomins konkurrenskraft, arbetsmarknadsutvecklingen, ökningen av inkomstskillnaderna och hållbarheten i de offentliga finanserna.

Som ett led i det årliga strategiarbetet genomfördes i Finlands Bank 2015 en utredning om digitaliseringens effekter och möjligheter. Temat analyserades av arbetsgrupper från tre olika infallsvinklar, dvs. med avseende på samhällsekonomin, finansbranschen och Finlands Banks egen verksamhet.

En intressant fråga på ett samhällsekonomiskt plan är om digitaliseringen kan bli en likadan drivkraft till produktionsökningar och förändringar som ångmaskinen eller elkraften var på sin tid. En arbetsgrupp dryftade också de digitaliserade nyttigheternas natur och digitaliseringens inverkan på arbetsmarknaden och strukturerna.

I finansbranschen har utvecklingen återspeglats i utbudet av webbtjänster för kunderna och i processer baserade på IT-system. Särskilt i de nordiska länderna väntas den kraftigt växande Fin-Tech-branschen framöver få strukturomvandlande proportioner.

I Finlands Banks och Finansinspektionens eget arbete är IT-systemen av central betydelse. Målet är att öka verksamhetens effektivitet och resultat och skapa smidigare arbetsrutiner genom kompetensutveckling och bättre arbetsmetoder.

Livlig diskussion om digitaliseringen

Digitaliseringstemat lyftes hösten 2015 fram också på Myntmuseets publikevenemang. En seminarieserie i tre delar ledd av Finlands Banks experter behandlade utförligt digitali-

seringens effekter på ekonomin, betalningarna och organisationernas verksamhet.

På det första seminariet, under ledning av chefdirektör Erkki Liikanen, diskuterade professor Matti Pohjola från Aalto-universitetet och Keskos Chief Digital Officer Anni Ronkainen digitaliseringen och den ekonomiska tillväxten. Under diskussionen tangerades nuläget i medievärlden, de alltmer utsuddade gränserna mellan olika branscher, det industriella Internet, det försvinnande rutinarbetet och kreativitetens betydelse. Enligt diskussionsdeltagarna har de enklaste IT-tekniska förbättringarna av produktiviteten i ekonomin redan genomförts, medan de största effekterna låter vänta på sig.

På det andra seminariet dryftade Kreabs verkställande direktör Mikael Jungner och skattestyrelsens tidigare generaldirektör Mirjami Laitinen digitaliseringens inverkan på organisationernas verksamhetsmetoder. De tog upp utmaningar inom digital autentisering, avskaffning av hierarkier, kompetensutveckling, digitaliseringens krav på kulturella och strukturella förändringar och den offentliga sektorns ställning i skapandet av infrastruktur. Enligt Jungner kommer världen aldrig mer att förändras lika långsamt som i dag. Chefen för Finlands Banks administrativa avdelning Veli-Matti Lumiala var värd för seminariet.

I seminarieseriens tredje del diskuterades hur digitaliseringen förändrar betalningarna. Jussi Mekkonen från Nordea och Pekka Puustinen från Ilmarinen diskuterade kundupplevelsens betydelse, personlig autentisering, de långsamma förändringarna av betalningar, nya affärsverksamhetsmöjligheter, Facebook-avgifter och blockkedjeteknologi. Mekkonen efterlyste innovationer och uppstartföretag inom betalningar. Ordförande var chefen för Finlands Banks kontantförsörjningsavdelning Päivi Heikkinen.

De tre seminarierna följdes på plats i museet och via direktsändningar på nätet av

sammanlagt ca 500 personer. Visningssiffrorna för senare publicerade videoupptagningar av evenemangen har överstigit 800. Under seminarierna välkomnades också frågor från allmänheten via Twitter och seminarierna väckte överlag en livlig diskussion på Twitter.

Digitaliseringen som kommunikationskraft

Finlands Bank har successivt helt övergått från tryckta publikationer till webbpublikationer. Tidskriften Euro & talous med fem nummer per år tog språnget till den digitala eran i mars 2015, då Finlands Bank lanserade webbplatsen Eurojatalous.fi.

På den nya webbplatsen presenteras Finlands Banks och bankens experters artiklar om aktuella ekonomiska frågor i en tyd-

lig och attraktiv form för hela den ekonomiintresserade allmänheten. Experternas bloggar flyttades samtidigt från webbplatsen Suomenpankki.fi till Eurojatalous.fi, så att allt redigerat aktualitetsmaterial finns på ett och samma ställe. Ett viktigt mål för utvecklingen av den nya webbplatsen var att tillhandahålla ett lättläst innehåll, som kan delas via mobila apparater.

I den digitala kommunikationen utnyttjas också sociala medier allt aktivare. Informationsspridningen till en allt större publik främjas på Twitter av Finlands Banks egna tjänstemän, inklusive chefdirektören. I innehållsproduktionen har attraktionsvärdet hos bilder och videor utnyttjats och infografik använts för visualisering av information.

Chefdirektör Erkki Liikanen ledde diskussionen på temat "Digitalisering och ekonomisk tillväxt" på Myntmuseet i oktober. Gäster var professor Matti Pohjola från handelshögskolan vid Aalto-universitetet och Chief Digital Officer Anni Ronkainen från Kesko.

Foto: Peter Mickelsson.

Ledning och personal

Strategin

Analys av digitaliseringens effekter för ekonomin och finanssystemet och utnyttjande av digitalisering i Finlands Banks verksamhet hörde till de viktigaste temana för strategiarbetet 2015. Målet är att reformera och anpassa verksamheten till en alltmer digitaliserad omvärld och öka expertarbetets genomslagskraft och produktivitet.

På vårens strategiseminarium diskuterade bankens ledning digitaliseringen men också Finlands Banks roll i utvecklingen av Finlands ekonomi, särskilt i egenskap av

- förespråkare för effektiva och säkra betalningssätt
- aktör inom makrotillsynspolitiken
- ekonomisk-politisk rådgivare
- investerare av centralbankens finansiella tillgångar.

Finlands Bank fortsatte också att utveckla den makrofinansiella analysen och makrotillsynsverktygen för att åtgärderna vid behov mer exakt ska kunna inriktas på och avgränsas till de rätta riskerna i finanssystemet.

Strategiarbetet tog också upp EU:s integration, bland annat utvecklingstrenderna inom EMU, och utformningen av bank-

och kapitalmarknadsunionen. Finlands Bank bidrog kraftfullt till att klarlägga kostnaderna för den gemensamma banktillsynen i euroområdet. Detta arbete fortsätter 2016. Målet är att skapa ett mer enhetligt system av banktillsynsavgifter i hela området.

I egenskap av monetär myndighet bidrog Finlands Bank till den allmänna och den ekonomisk-politiska debatten med synpunkter som bygger på forskningsinformation och statistik. Arbetet med att omsätta riktlinjerna om en proaktiv, interaktiv och riktad kommunikation i handling fortsatte. Den svaga ekonomiska utvecklingen i Finland väckte frågor i media om bland annat eurons för- och nackdelar, det grekiska banksystemets hållbarhet, penningpolitiska åtgärder vid onormalt låga räntor, Finlands konkurrenskraft och det ekonomiska läget i Ryssland. Under årets lopp fördes diskussioner om effekterna av finanspolitiken, betydelsen av befolkningens åldrande för konjunkturutvecklingen och penningpolitiken, och invandringens inverkan på Finlands ekonomi.

I Finlands Banks verksamhetsidé, värderingar, vision och egentliga strategiska riktlinjer gjordes inga ändringar 2015 (ruta 9). Enligt strategin bygger Finlands Banks inflytande på kompetens, integritet och högklassig forskning.

Ruta 9.

Finlands Banks verksamhetsidé, vision, strategi och värderingar

Verksamhetsidé

Finlands Bank bygger ekonomisk stabilitet. En stabil prisnivå, säkra betalningssystem och ett pålitligt finanssystem bidrar till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och välfärd för finländarna.

Vision

Finlands Bank är känd som en framsynt och effektiv centralbank och en konstruktiv och inflytelserik medlem av Eurosystemet.

Visionen lyfter fram Finlands Banks mål att vara en framsynt myndighet vars verksamhet och uttalanden skapar stabilitet och långsiktig hållbarhet i den finländska ekonomin. Banken själv lever som den lär.

En konstruktiv roll i Eurosystemet förutsätter att Finlands Bank aktivt medverkar till att ta fram lösningar på gemensamma problem. Inflytandet ställer högtstående krav på de anställdas kompetens och kommunikationsförmåga.

Strategin i korthet

Finlands Banks inflytande vilar på kompetens, integritet och forskning.

Vi sörjer för tillgången till konkurrenskraftiga centralbankstjänster i Finland.

Vi bidrar för vår del till servicenivån på finansmarknaden och i infrastrukturen.

Vi upprätthåller en tillfredsställande kapitaltäckning och likviditet med hänsyn till våra uppgifter och fullgör vår ekonomiska redovisningsskyldighet mot det finländska samhället.

Våra arbetsprocesser är högklassiga, tekniskt avancerade och miljöhållbara.

Vi bygger upp vår kompetens och professionella konkurrenskraft för morgondagens värld samtidigt som vi sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.

Värderingar

Kunnig – lyhörd – ansvarsfull

Värderingarna speglar medarbetarnas inställning till sitt arbete, sina kolleger och samhället. Den gemensamma värdegrunden styr den dagliga verksamheten och stärker den gemensamma verksamhetskulturen. Alla anställda har bidragit till utformningen av värderingarna.

Kunnig

Vårt arbete bygger på hög yrkeskunskap och yrkesetik. Vi tar hela tiden till oss nya färdigheter och handlingsätt.

Lyhörd

Vi visar varandra respekt och arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Vi uppmuntrar till öppen diskussion och kommer med fräscha idéer.

Ansvarsfull

Vårt handlande präglas av ansvar och integritet. Vi är en pålitlig samarbetspartner.

Ledningssystem

Verksamhetsidén, visionen, strategin och värderingarna (ruta 9, s. 55) är vägledande för Finlands Banks verksamhet. Arbetsfördelningen mellan direktionsmedlemmarna och definitionerna av avdelningarnas uppgifter utgör också en viktig del av ledningssystemet. Andra centrala verktyg för verksamhetsstyrningen är mål- och resultatstyrning, verksamhetsplanering, personal- och budgetramar och en samlad bedömning av Finlands Banks risker.

Måluppfyllelsen i Finlands Bank utvärderas halvårsvis. Utvecklingssamtalen med de anställda, som äger rum två gånger om året, är en väsentlig del av ledningssystemet. De viktigaste tjänsterna och särskilt chefsbefattningarna på Finlands Bank är tidsbundna för att säkerställa att ett brett kundande byggs upp och att verksamheten och arbetsrutinerna förnyas.

Direktionsmedlemmarnas arbetsfördelning

Direktionsmedlemmarna hade 2015 följande arbetsfördelning:

- Direktionsens ordförande Erkki Liikanen svarade för beredningen av penningpolitiken, den ekonomiska politiken i Finland, finansmarknadsfrågorna och den externa kommunikationen. Han var medlem av ECB-rådet, ECB:s allmänna råd och Europeiska systemrisknämnden.
- Direktionsens vice ordförande Pentti Hakkarainen svarade för genomförandet av penningpolitiken, investeringsverksamheten, administrationen, de juridiska och internationella frågorna och makrotillsynen. Han var också ordförande för Finansinspektionens direktion.
- Direktionsmedlemmen Seppo Honkapohja svarade för Finlands Banks vetenskapliga forskning, kontantförsörjningen, marknadsoperationerna och betalningsrörelsen, personalfrågorna och övervakningen av ris-

kerna i investeringsverksamheten och penningpolitiken.

Avdelningar och kärnprocesser

Finlands Banks verksamhet är uppdelad på sex avdelningar och en oberoende intern revisionsenhet. Avdelningscheferna rapporterar till den ansvarige direktionsmedlemmen.

Strategin förankras i verksamheten genom processledning. Syftet är att undanröja hinder för samarbete och bygga upp en samarbetsinriktad verksamhetskultur. Processledning främjar en verksamhet som präglas av kundorientering, inflytande och effektivitet och upprätthåller en motiverande arbetsmiljö.

Finlands Banks kärnprocesser är 1) penningpolitisk beredning, 2) penningpolitiska operationer, 3) inhemsk ekonomiskpolitisk påverkan och 4) stabilitetspolitik.

Mål- och resultatstyrning

Finlands Banks verksamhet styrs genom mål- och resultatstyrning, som också ger bankens intressegrupper information om vilka mål och prestationsmätt Finlands Bank tillämpar i sin verksamhet. Utöver en allmän måttuppsättning har styrmått tagits fram för varje avdelning och kärnprocess (mål- och resultatstyrningen för 2015–2017, s. 58)

Verksamhetsplanering

Planeringshorisonten för avdelningarna och kärnprocesserna är tre år. Målen bearbetas och sammanställs i mål- och resultatkontrakt, som årligen undertecknas av avdelningscheferna och direktionsmedlemmarna. Kontrakten tar upp mål och mått inklusive målvärden och beskriver avdelningarnas viktigaste projekt. Som ett led i verksamhetsplaneringen upprättas Finlands Banks budget, en personal- och utbildningsplan och en analys av den operativa riskhanteringen.

Personal- och budgetramar

Avdelningarnas resursanvändning styrs av personal- och utgiftsramar, som uppdateras årligen i samband med verksamhetsplaneringen. Systemet ger avdelningarna ett verktyg för hantering av resursplaneringen på medellång sikt. Ramarna hjälper Finlands Bank att nå sitt strategiska mål att höra till de effektivaste centralbankerna i EU-länderna.

Riskhantering

Riskhanteringen utgör en del av Finlands Banks interna styrsystem och bildar en integrerad del av verksamhetsplaneringen och avdelningarnas mål- och resultatrapportering. Finlands Banks risker är uppdelade i strategiska, finansiella och operativa risker. Direktionen har det övergripande ansvaret för att organisera och leda riskhanteringen och fastställa risknivån, men varje medarbetare ska sörja för riskhanteringen inom ramen för sin egen befattningsbeskrivning och sina uppgifter.

*Finlands Banks sommarvikarier 2015:
Aleksi Paavola (t.v.), Henni Tabvanainen och Otto Jääskeläinen.*

Foto: Mikko Honkajuurri.

Finlands Banks mål- och resultatstyrning 2015–2017

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation		
				12/2013	12/2014	12/2015
I Inflytande och servicekompetens	1. Finlands Banks inflytande vilar på konkurrenskraftig kompetens och forskning som kombinerar det makroekonomiska perspektivet med det finansiella.	ECB-rådsmedlemmarnas bedömning av Finlands Banks inflytande	> 4	Nytt mätetal	Nytt mätetal	4,1
		Kvalitetsviktat publikationsindex för forskningen	> 32	52	26	27
	2. Finlands Bank sörjer för sin del för servicenivån på finansmarknaden och i marknadsinfrastrukturen och tillhandahåller sina kunder konkurrenskraftiga centralbankstjänster.	Centralbankstjänsternas kvalitet ur användarnas perspektiv	> 95 % av de svarande nöjda	95 %	98 %	94 %
		Kundenkät om kontanttillgången och kontanternas kvalitet	> 4	4,3	4,1	4,1
	3. Allmänhetens förtroende för Finlands Bank och kunskapen om Finlands Banks och Eurosystemets verksamhet ökas genom effektiv och riktad information.	Resultat av Omnibusenkät som genomförs av Taloustutkimus	Övre kvartilen för jämförelsegruppen	3:e av 12	3:e av 12	3:e av 12
		Nätbesök (klickningar) på Finlands Banks webbplats	Stigande trend	1,7 miljoner	1,8 miljoner	2,2 miljoner
II Effektiv resursanvändning och kapitaltäckning	4. Finlands Banks finansiella tillgångar förvaltas säkert och räntabelt i enlighet med internationella åtaganden och krishanteringsbehov.	Andel mycket säkra och likvida finansiella tillgångar	Hög	Hög	Hög	Hög
		Ränteavkastning på finansiella tillgångar som överstiger centralbanksräntan för placeringsvalutorna (5 års medelvärde)	> 0; 5 års glidande medelvärde	1,73 %	1,5 %	1,15 %
	5. Målet är en stabil vinstutdelning till staten utan att kapitaltäckningen äventyras.	Reservfond + avsättningar i procent av riskerna i balansräkningen	Målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen	4 924 mn euro*	5 208 mn euro	5 375 mn euro
		Vinstutdelning	Stabil vinstfördelning	180 mn euro	137,5 mn euro	98,0 mn euro
	6. Finlands Bank hör till de effektivaste centralbankerna inom EU.	Summa årsverken (fasta + tidsbundna anställningar)	2013: 410 årsverken 2014: 402 årsverken 2015: 383 årsverken	394	384	375
Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt		Budget 2013: 55 mn euro 2014: 57 mn euro 2015: 56 mn euro	52,3 mn euro	52,8 mn euro	52,1 mn euro	

* Reviderat mätetal; inkl. reservfonden från 2013.

	Strategisk riktlinje	Mätetal	Målvärde	Situation		
				12/2013	12/2014	12/2015
III Vålfungerande interna processer	7. Finlands Bank utvecklar löpande kvaliteten i sina analytiska och operativa processer.	Medelvärde för uppfyllelse av kriterierna enligt mål- och resultatkontrakten	93 % nöjda	93 %	75 %	78 %
	8. Finlands Banks informations- och kommunikationsteknik skapar förutsättningar för expertarbete och inflytande på spetsnivå.	Betyg för IT-verktyg och tjänster	93 % nöjda	91 %	88 %	93 %
		Antal allvarliga störningar	Målvärde 0	0	1	0
9. Finlands Banks verksamhet är ekologiskt hållbar.	Totala utsläpp/verksamhetskostnader (energiförbrukning)	Fallande trend	77,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	71,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	67,5 kg CO ₂ -utsläpp/energiförbrukning	
	Avfallsmängd kg/verksamhetskostnader	Fallande trend	Avfallsmängd 2,00 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,03 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	Avfallsmängd 2,25 kg/1 000 euro i verksamhetskostnader	
IV Framtidsbyggande	10. Finlands Bank utvecklar sin kompetens och professionella konkurrenskraft.	Årlig uppfyllelse av personliga utvecklingsplaner	God uppfyllelse för över 80 % av planerna	86 %	89 %	90 %
		Utbildningsindex	> 5,8	6,0	6,0	6,0
	11. Finlands Bank sörjer för personalens välbefinnande på lång sikt.	Andel chefer bland dem som representerar minoritetskönet	Stigande trend	31 %	33 %	30 %
		Sjukfrånvaro	under 3,5 %	2,6	2,9 %	3,0 %
		Arbetsklimatindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen	> 3,5	3,6	–	3,7
Ledarskapsindex ligger över resultatet för jämförelsegruppen	> 3,7	3,9	3,8	4,0		

Personal

Finlands Banks mål är att vara en av de effektivaste centralbankerna inom EU. Under året minskade antalet anställda med 9 personer och uppgick till 378 vid slutet av 2015. Av de anställda har 76 % expertbefattningar (tabell 5).

Finlands Bank satsar på personalens välbefinnande, systematisk kompetensutveckling och ett gott chefskap. Ledorden i ledarskapet är inspiration, ett gott arbetsklimat och resultat.

Nätverkande på såväl nationell som internationell nivå spelar en viktig roll i många medarbetares arbete. Ca 80 anställda deltar regelbundet i arbetet inom ECBS kommittéer och arbetsgrupper.

Medarbetarnas arbetsmotivation följs upp genom en medarbetarundersökning som genomförs vartannat år och ledarskapskvaliteten mäts årligen med ett ledarskapsindex.

Bankens arbetsklimatindex 2015 var 3,7 på skalan 1–5 (genomsnittet för Finland: 3,5) och ledarskapsindexet var 4,0 (3,7). För att komplettera bilden av hälsoläget på arbetsplatsen genomfördes en hälsoundersökning, som gav uppföljningsuppgifter om utvecklingen av medarbetar-

nas hälsa och resurser. Det totala resultatet av undersökningen låg betydligt över resultatet för ett brett finländskt jämförelsematerial.

Utvecklingen av arbetsmetoderna fortsatte bland annat i form av Smart Working-programmet, som ska skapa smidigare arbetsrutiner genom effektivt utnyttjande av elektroniska processer.

För att främja medarbetarnas initiativförmåga lanserades en idébank. Den erbjuder de anställda en ny kanal för reformförslag och initiativ till utveckling av bankens verksamhet, arbetsmetoder och samarbetet. Alla bidrag till idébanken deltog i en innovationstävling och den bästa idén belönades vid årets slut.

Bankens löneuppgörelse låg i linje med det allmänna sysselsättnings- och tillväxtavtalet.

Finlands Bank har främjat sysselsättningen av de unga genom att årligen erbjuda ett 50-tal studerande sommarjobb. Finlands Bank hör till de attraktivaste arbetsgivarna inom den offentliga sektorn. År 2015 utsågs Finlands Bank till den idela arbetsplatsen inom den offentliga sektorn i Finland av högskoleutbildade specialister i handelsbranschen (Universum).

Tabell 5.

Viktigaste nyckeltal för personalledningen¹

	2014	2015
Antal anställda		
Närvarande personal 31.12.	387	378
Årsverken	410	402
Personalomsättning räknad i avgångar	10 %	8 %
Personalomsättning räknad i rekryteringar	7 %	8 %
Intern rörlighet	13 %	14 %
Antal nypensionerade	16	15
Genomsnittlig pensioneringsålder	61,6 år	60,9 år
Personalstruktur		
Medellålder	46,2 år	46,3 år
Experter och chefer	75 %	77 %
Kvinnor	47 %	45 %
Löner och ersättningar		
Finlands Banks löner i förhållande till marknadslöner ²	100 %	99 %
Avtalshöjningar	20 e	16 e
Bonus i procent av lönesumman	–	–
Medellönen för kvinnor/medellönen för män	99 %	99 %
Kompetens		
Utbildningskostnader/lönesumma	3,4 %	3,3 %
Utbildningsdagar/årsverke	4,8	5,5
Utbildningsindex ³	6,0	6,0
Arbetshälsa		
Sjukfrånvaroprocent	2,9	3,0
Arbetsklimatindex	–	3,7

¹ Nyckeltalen hänför sig till Finlands Bank, om inget annat anges. Nyckeltalen för Finansinspektionen publiceras i FI:s egen verksamhetsberättelse.

² Referensgrupp i Hay-jämförelsen är organisationer inom bank- och finanssektorn, den offentliga sektorn och industri- och servicesektorn. Medianen för samtliga organisationer i Hay-jämförelsen är målnivån för Finlands Banks lönepolitik (grundlön + förmåner). I jämförelsen ingår också Finansinspektionens löner.

³ Utbildningsindex beräknas på grundutbildningsnivån för de anställda. Indexintervallet är 1–8.

Budget och verksamhetskostnader

Finlands Bank bedriver ett kontinuerligt arbete för att höja kostnadseffektiviteten i sin verksamhet. Fokus ligger särskilt på budgetstyrning och målinriktad personalplanering.

Finlands Banks budget

Finlands Banks budgetar för 2016–2018 upprättades hösten 2015, då direktionen också fastställde budgeten för 2016. Budgetarna för 2017–2018 fastställs senare. Bankens verksamhetskostnader och de kostnads mål för verksamheten som ingår i budgetarna följs upp regelbundet. Direktionen utvärderar verksamheten och kostnadseffektiviteten på basis av en kvartalsvis budgetuppföljning.

År 2015 uppgick Finlands Banks verksamhetskostnader till 75,6 miljoner euro (82,1 miljoner euro 2014). Intäktsutfallet blev 13,7 miljoner euro. Kostnadsbudgetens slutsumma uppgick till 61,8 miljoner euro netto. Kostnaderna och budgeten redovisas mer ingående i tabellen invid (tabell 6).

Tabell 6.

Finlands Banks budget

	Utfall 2015 Mn euro	Budget 2016 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	32,8	33,3
Personalrelaterade kostnader	2,8	3,5
Övriga kostnader	22,7	25,1
AVSKRIVNINGAR	8,5	10,0
Summa	66,8	71,6
Sedelproduktionskostnader	4,2	8,7
Bankserviceavgifter	4,6	4,9
Summa verksamhetskostnader	75,6	85,2
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	1,6	1,7
Fastighetsintäkter	5,5	5,1
Övriga intäkter	2,1	1,5
Tjänster till Finansinspektionen	4,5	4,8
Summa intäkter	13,7	13,1
Netto	61,8	72,1
2. Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	4,4	5,4
Huvudkontorsfastigheter	0,7	1,2
Fastigheten i Vanda	3,0	4,1
Övriga fastigheter	0,7	0,1
IT-utrustning och -program	5,1	4,8
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,2	1,6
Säkerhetsutrustning	1,1	2,1
Övriga	0,2	0,0
Summa investeringar	11,0	13,9

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Tabell 7.

Budget för Finlands Banks pensionsfond

	<i>Utfall 2015 Mn euro</i>	<i>Budget 2016 Mn euro</i>
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>	0,1	0,2
<i>Kostnader för pensionsfondsverksamheten</i>	0,5	0,8
<i>Pensionsfondens fastighetskostnader</i>	0,5	0,5
AVSKRIVNINGAR		
	0,9	0,9
PENSIONER		
<i>Utbetalda pensioner</i>	26,5	27,6
Summa kostnader	28,5	30,0
INTÄKTER		
<i>Arbetspensionsavgifter</i>	10,2	10,7
<i>Interna hyror</i>	1,6	1,6
Summa intäkter	11,8	12,3
Netto	16,7	17,7

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Pensionsfondens budget

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2015 blev utfallet 28,5 miljoner euro (28,3 miljoner euro 2014). De utbetalda pensionerna (26,5 miljoner euro) var den största kostnadsposten. Pensionsfondens intäktsutfall blev 11,8 miljoner euro (tabell 7). Pensionsfondens kostnader beräknas öka något under nästa budgetperiod. Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.

Finansinspektionens budget

Finlands Banks direktion fastställer Finansinspektionens budget. Finansinspektionens verksamhetskostnader 2015 utgjorde 26,0 miljoner euro (26,2 miljoner euro 2014). Intäkterna uppgick till sammanlagt 26,0 miljoner euro, varav tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 23,1 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel för 1,3 miljoner euro. Årets överskott blev 2,8 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna fastställs för följande räkenskapsperiod (tabell 8). Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.

Tabell 8.

Finansinspektionens budget

	Utfall 2015 Mn euro	Budget 2016 Mn euro
1. Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	16,6	17,0
Personalrelaterade kostnader	0,9	1,2
Övriga kostnader	3,3	3,8
AVSKRIVNINGAR	0,8	0,7
TJÄNSTER FRÅN FINLANDS BANK	4,5	4,8
Summa verksamhetskostnader	26,0	27,4
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	20,8	22,5
Åtgärdsavgifter	2,3	1,5
Finlands Banks finansieringsandel	1,3	1,4
Över-/underskott från föregående period	4,4	2,0
Summa intäkter	26,0	27,4
Överskott överfört i ny räkning	2,8	2,0

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Miljö

Finlands Bank tog 2015 sitt miljöansvar genom att utveckla materialeffektiviteten, följa upp verksamhetens miljöpåverkan och sätta nya, hållbarare sedlar i omlopp (tabell 9).

Banken slutade trycka upp de regelbundna publikationerna och övergick helt till elektronisk utgivning. Det synligaste exemplet på detta är de nya webbplatserna Eurojatalous.fi och Bofbulletin.fi (se Kommunikation, s. 50, och ruta 8, s. 52).

De europeiska centralbankerna utbytte information om miljövänliga handlingsätt genom att jämföra kvalitativa miljörutiner. Verksamhetens miljöpåverkan följs upp med två mått relaterade till verksamhetskostnaderna. För varje tusen euro i verksamhetskostnader bildades 2015 2,25 kg avfall och 67,49 kg koldioxid. Motsvarande siffror 2014 var 2,03 kg avfall och 71,5 kg koldioxid.

Sedlar återlämnades för knappt 240 miljoner euro till sedelsorteringen 2015, vilket var något mindre än året förut. Av dem makulerades totalt 45 miljoner sedlar vid sorteringen. Den genomsnittliga makule-

ringsprocenten för sedelstocken var ca 19 %, vilket är något mindre än året förut. Det beror främst på att merparten av de uttjänta 5-eurosedlarna i den gamla sedelserien har tagits ur cirkulation. Tack vare den smutshärdiga ytbeläggningen är sedlarna i den nya serien mer slittåliga (diagram 16).

Den bättre hållbarheten för sedlar i den nya serien återspeglas i makuleringsprocenten för 5-eurosedeln, som nu drygt två år efter sedelns lansering är betydligt lägre än för sedeln i den gamla serien (diagram 17). Utbytet av 10-eurosedeln, som inleddes i september 2014, är också i det stora hela slutförd och makuleringsprocenten för 10-eurosedeln har vänt nedåt.

Uttjänta sedlar och sedlar i den gamla serien som tas ur cirkulation strimlas med sorteringsmaskinerna och bränns som energiavfall. Den höga förbränningstemperaturen oskadliggör effektivt farliga gaser och miljöskadliga material, såsom metaller från hologrammen.

I slutet av november 2015 inleddes också utbytet av den vanligaste brukssedeln, 20-eurosedeln. Fastän den nya 20-eurosedeln inte har samma ytbeläggning som de nya 5- och 10-eurosedlarna, är den håll-

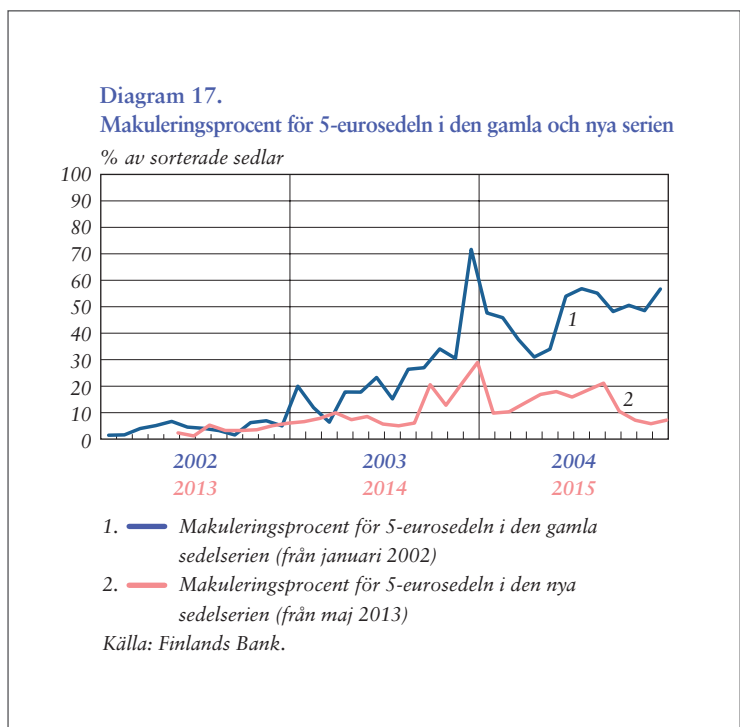
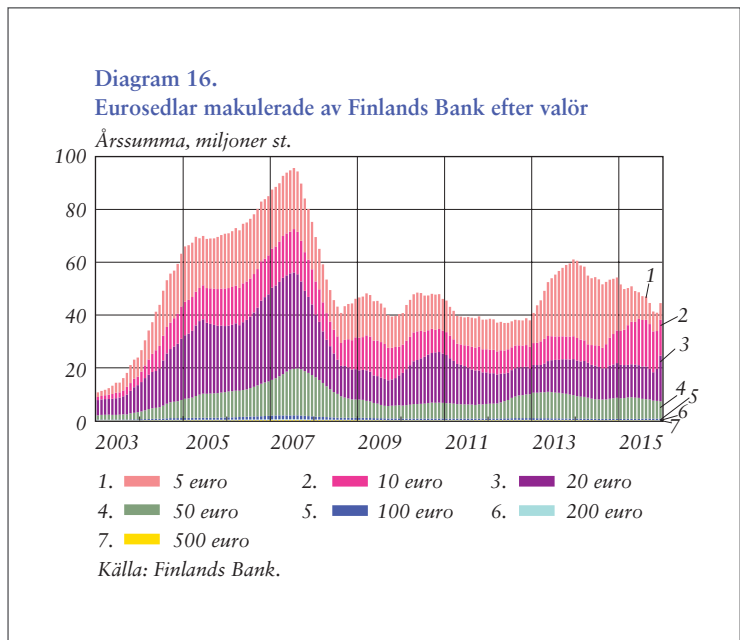
Tabell 9.

Finlands Banks miljöpåverkan

	Mängd		
	2013	2014	2015
Elenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	9 471	8 784	8 436
Värmeenergiförbrukningen i fastigheterna (MWh)	10 482	9 150	8 349
Avfallsmängd (tn)	162	164	188
Förbrukning av skriv- och tryckpapper (tn)	53	41	28
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor (tn)	1 930	1 889	1 958
Koldioxidutsläppsbalans (tn)	6 289	5 793	5 636

Källa: Finlands Bank.

barare och blir längre kvar i omlopp än den gamla sedeln. Makuleringsprocenten ökar emellertid på kort sikt till följd av att sedlar i den gamla serien som återlämnas till centralbanken tas ur cirkulation.

Totala risker

Investeringen av de finansiella tillgångarna, genomförandet av penningpolitiken och den operativa verksamheten medför risker för Finlands Bank.

Banken hanterar riskerna och skapar beredskap för risker genom riskbuffertar. De operativa riskerna identifieras i samband med verksamhetsplaneringen och hanteras decentraliserat i den dagliga verksamheten.

Finansiella tillgångar

Finlands Banks finansiella tillgångar uppgår till ca 16,9 miljarder euro och består av valutareserven, guld och tillgångar i euro. De finansiella tillgångarna är exponerade för valuta-, ränte- och kreditrisker samt i någon mån för aktierisker.

Valutarisken medför de största fluktuationerna i värdet på de finansiella tillgångarna. Finlands Bank sprider valutarisken genom att investera inte bara i amerikanska dollar utan också i brittiska pund och japanska yen. Guldrisken värderas separat, eftersom värde-regleringskontot för guld är dimensionerat för att täcka en mycket stor värdeminskning. I noterna om riskhanteringen (s. 106) har de guldrelaterade riskerna beaktats i analysen av den aggregerade risken.

Merparten av de finansiella tillgångarna har investerats i korta obligationer med fast ränta, vars genomsnittliga löptid var 1,7 år i slutet av 2015. Under 2015 minskades räntekänsligheten för eurotillgångarna. Kreditrisken i de finansiella tillgångarna hanteras med kreditbetygskrav och limiter. Investeringarna på den internationella aktiemarknaden görs i syfte att sprida riskerna i de finansiella tillgångarna.

Penningpolitiska transaktioner

Eurosystemets penningpolitiska transaktioner genomförs decentraliserat. Riskerna i och intäkterna av de penningpolitiska transaktionerna fördelas till stor del gemensamt och varje lands andel fastställs utgående från dess kapitalfördelningsnyckel.

Refinansieringstransaktionerna genomförs med solida motparter mot tillräckliga

säkerheter. Riskerna i transaktionerna hanteras med hjälp av värderingsavdrag som ska tillämpas på säkerheterna och med daglig värdering. Refinansieringstransaktionerna minskade under 2015 med ca 11 % jämfört med 2014 och uppgick till sammanlagt 559 miljarder euro vid årets slut (tabell 10). Av detta var ca 89 miljarder euro huvudsakliga refinansieringstransaktioner och ca 470 miljarder euro långfristiga refinansieringstransaktioner. De riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna (TLTRO) motsvarar till sin kreditrisk vanliga refinansieringstransaktioner, men de löper med fast ränta.

Inom ramen för köpprogrammen för säkerställda obligationer (covered bond purchase programme, CBPP) köps värdepapper emitterade av banker med säkerheter främst i fastigheter och offentlig sektor. Volymen för de redan avslutade köpprogrammen (CBPP1 och CBPP2) var vid slutet av året ca 30 miljarder euro, vilket var ca 27 % mindre än vid årets början.

Inom ramen för värdepappersmarknadsprogrammet (Securities Markets Programme, SMP) har Eurosystemet köpt grekiska, irländska, italienska, portugisiska och spanska statsobligationer. Köpprogrammet avslutades hösten 2012 och programmet minskade ytterligare i storlek med ca 15 % till följd av förfall. Bokföringsvärdena av Finlands Banks andelar av programmet enligt kapitalfördelningsnyckeln var följande: Grekland 240 miljoner euro, Irland 167 miljoner euro, Italien 1 104 miljoner euro, Portugal 215 miljoner euro och Spanien 469 miljoner euro.

Det utökade programmet för köp av värdepapper (expanded asset purchase programme, EAPP) omfattar det tredje köp-

Tabell 10.

Penningpolitiska transaktioner vid slutet av 2015

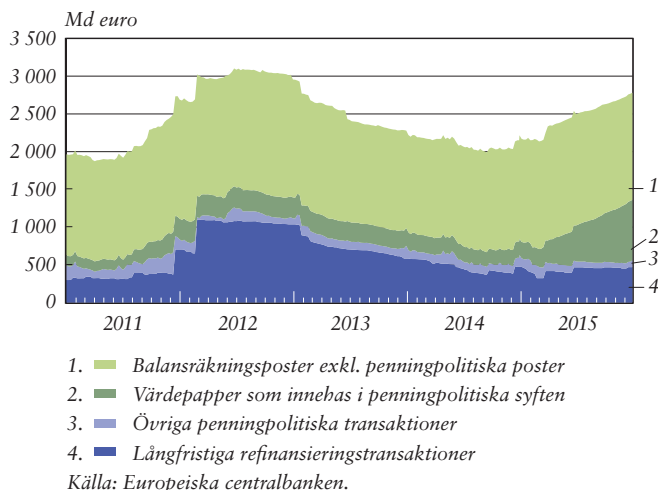
Mn euro	Eurosystemet	Finlands Banks beräknade andel*
Refinansieringstransaktioner	558 989	9 978
Köpprogram för säkerställda obligationer	173 646	3 100
Värdepappersmarknadsprogram	122 952	2 195
Köpprogram för värdepapper med bakomliggande tillgångar	15 322	273
Köpprogram för offentliga värdepapper	491 215	8 768

*Beräknad andel (1,785 %) av hela Eurosystemets (inkl. ECB) transaktioner.
Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

programmet för säkerställda obligationer (CBPP3) och köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar (asset-backed securities purchase programme, ABSPP), vilka inleddes hösten 2014, och köpprogrammet för offentliga värdepapper (public sector purchase programme, PSPP) som inleddes i mars 2015. I det utökade programmet för köp av värdepapper köper Eurosystemet värdepapper för ca 60 miljarder euro per månad åtminstone fram till mars 2017.

Av köpen inom ramen för köpprogrammet för offentliga värdepapper genomförs 80 % så att de nationella centralbankerna ansvarar för riskerna. Till denna andel hör statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner. Finlands Bank köper framför allt finska statsobligationer inom ramen för programmet. Av programmet är 12 % av köpen föremål för förlustdelning, och hit hör obligationer utgivna av gemensamma europeiska institutioner. ECB:s andel av programmet är 8 %. Köpprogrammet för offentliga värdepapper uppgick till 491 miljarder euro i slutet av 2015. Av värdepappersköpen redovisades finska statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner till ett värde av ca 7,3 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning vid årets slut.

Diagram 18.
Utveckling av posterna i Eurosystemets balansräkning

Den totala volymen av Eurosystemets penningpolitiska transaktioner ökade under 2015 med ca 515 miljarder euro. Refinansieringstransaktionerna minskade med ca 71 miljarder euro medan de penningpolitiska transaktionerna ökade med ca 586 miljarder euro (diagram 18).

Diagram 19.
Samlade finansiella risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning 2015

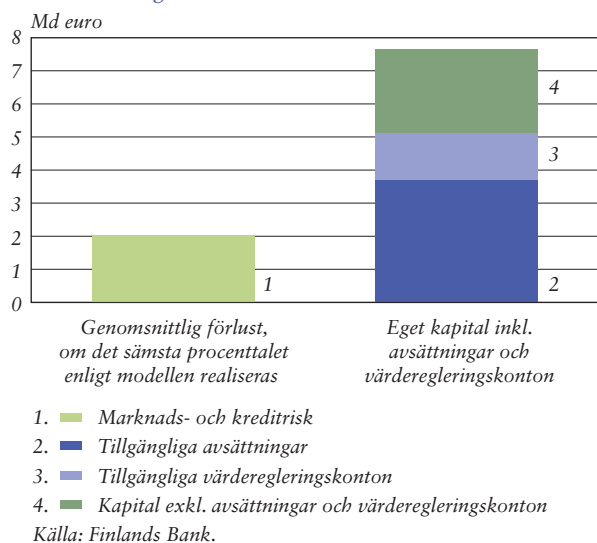
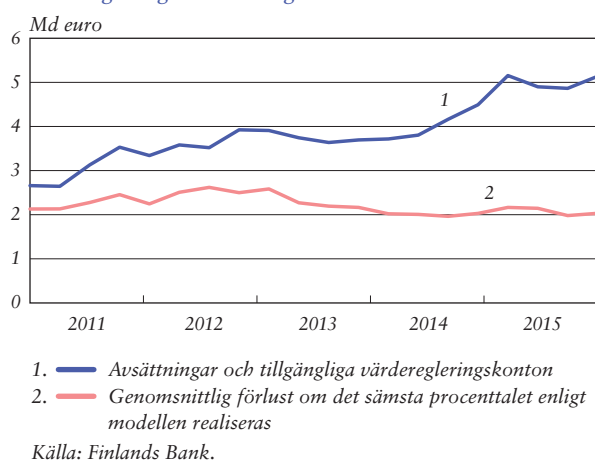

Diagram 20.
Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderingskontot för guld

Totala risker i balansräkningen

Finlands Banks totala risker mäts med vedertagna metoder. Marknads- och kreditriskerna i balansräkningen bedöms med Value-at-Risk-baserade modeller och fokus läggs på den sämsta procenten i modellutfallet. Eftersom statistiska modeller inte ger en fullständig bild av riskerna, kompletteras riskbedömningen med scenarioberäkningar och stresstester, som används för att bedöma förlusterna till följd av osannolika men tänkbara scenarier.

De totala riskerna i de finansiella tillgångarna och penningpolitiska transaktionerna beräknades på årsnivå uppgå till 2,0 miljarder euro vid slutet av 2015 (exkl. guldrisken, diagram 19). Jämfört med året innan var förändringen i risknivån marginell – marknadsrisken ökade och kreditrisken minskade. Den ökade marknadsrisken speglar en uppgång i värdet på de finansiella tillgångarna. Eftersom värderingskontot för guld täcker över hälften av guldvärdet, har guldrisken beräknats separat. Guldrisken var 0,7 miljarder euro och värderingskontot för guld balanserade på 1,1 miljarder euro.

Vid slutet av 2015 var beloppet av eget kapital i Finlands Bank totalt 9,0 miljarder euro. Av detta uppgick grund- och reservfonden till 2,5 miljarder euro, avsättningarna (exkl. pensionsavsättningen) till 3,7 miljarder euro och värderingskontona till 2,8 miljarder euro. Riskbuffertarna i Finlands Bank stärktes under 2015 (diagram 20).

Genomförande av penningpolitiken och tryggnad av stabiliteten och funktionen i det finansiella systemet hör till centralbankens kärnuppgifter och kan ge upphov till förluster. Banken upprätthåller riskberedskapen genom att sörja för en stark balansräkning, dvs. genom att öka avsättningar och andelen eget kapital och vid behov minska riskerna i de finansiella tillgångarna. Finlands Banks kapitaltäckning räcker till för att banken ska kunna bära de risker som banken exponeras för i sin verksamhet.

Foto: Peter Mickelsson.

Bokslut

Balansräkning

<i>Mn euro</i>	31.12.2015	31.12.2014
TILLGÅNGAR		
1 <i>Guld och guldfordringar</i>	1 534	1 557
2 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet</i>	7 483	7 020
<i>Fordringar på IMF</i>	1 890	1 913
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	5 592	5 106
3 <i>Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet</i>	417	360
4 <i>Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet</i>	1 443	1 044
5 <i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	690	722
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	15
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	690	707
6 <i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	36
7 <i>Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet</i>	19 662	11 316
<i>Värdepapper som innehåses i penningpolitiska syften</i>	12 074	3 568
<i>Övriga värdepapper</i>	7 588	7 748
8 <i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	25 096	24 584
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	144	144
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	728	728
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	4 103	3 962
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	20 121	19 749
9 <i>Övriga tillgångar</i>	1 088	1 082
<i>Euroområdets mynt</i>	32	29
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	138	143
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	657	698
<i>Diverse</i>	261	213
Summa tillgångar	57 414	47 722

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

<i>Mn euro</i>	31.12.2015	31.12.2014
SKULDER		
1 Utelöpande sedlar	17 790	16 793
2 <i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	27 559	20 308
<i>Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)</i>	25 889	20 233
<i>Inlåningsfacilitet</i>	1 670	75
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	–	–
3 <i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	79	2
4 <i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	676	2
5 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	–	–
6 <i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	46	58
7 <i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 514	1 418
8 <i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–
9 <i>Övriga skulder</i>	12	22
10 <i>Värderegleringskonton</i>	2 762	2 304
11 <i>Avsättningar</i>	4 317	4 163
12 <i>Eget kapital</i>	2 514	2 501
<i>Grundfond</i>	841	841
<i>Reservfond</i>	1 673	1 660
13 <i>Årets vinst</i>	146	150
<i>Summa skulder</i>	57 414	47 722

Resultaträkning

<i>Mn euro</i>	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
1 <i>Ränteintäkter</i>	313	329
2 <i>Räntekostnader</i>	-3	-12
3 RÄNTENETTO	310	317
4 <i>Valutakursdifferenser</i>	26	16
5 <i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	47	38
<i>Värderingsförluster på valutor och värdepapper</i>	-19	-4
6 <i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER</i>	-54	-50
NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	310	317
7 <i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-1	-0
8 <i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-38	1
9 <i>Andel av ECB:s vinst</i>	3	1
10 <i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	18	18
RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	291	337
11 <i>Övriga intäkter</i>	31	31
<i>Verksamhetskostnader</i>	-76	-43
12 <i>Personalkostnader</i>	-49	-50
13 <i>Avgift till pensionsfonden</i>	17	57
14 <i>Administrationskostnader</i>	-30	-30
15 <i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-9	-8
16 <i>Sedelproduktionskostnader</i>	-4	-11
17 <i>Övriga kostnader</i>	-0	-0
VERKSAMHETSRESULTAT	246	325
<i>Pensionsfondens resultat</i>	-	-
18 <i>Pensionsfondens intäkter</i>	52	87
19 <i>Pensionsfondens kostnader</i>	-52	-87
20 <i>Förändring av avsättningar</i>	-100	-175
21 ÅRETS RESULTAT	146	150

Direktionens förslag till vinstutdelning

Direktionen föreslår bankfullmäktige att Finlands Banks vinst, 146 103 443,39 euro, disponeras så att 48 103 443,39 euro överförs till reservfonden enligt 21 § 2 mom. i lagen om Finlands Bank och återstoden, 98 000 000,00 euro, reserveras för statens behov.

Helsingfors den 16 februari 2016

FINLANDS BANKS DIREKTION

Erkki Liikanen, ordförande

Pentti Hakkarainen

Seppo Honkapohja

./ . Mika Pösö

Redovisningsprinciper

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och gullet omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och -förluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

<i>Valuta</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
<i>US-dollar</i>	<i>1,0887</i>	<i>1,2141</i>
<i>Japanska yen</i>	<i>131,0700</i>	<i>145,2300</i>
<i>Australiska dollar</i>	<i>1,4897</i>	<i>1,4829</i>
<i>Norska kronor</i>	<i>9,6030</i>	<i>9,0420</i>
<i>Danska kronor</i>	<i>7,4626</i>	<i>7,4453</i>
<i>Svenska kronor</i>	<i>9,1895</i>	<i>9,3930</i>
<i>Schweiziska franc</i>	<i>1,0835</i>	<i>1,2024</i>
<i>Brittiska pund</i>	<i>0,73395</i>	<i>0,7789</i>
<i>Kanadensiska dollar</i>	<i>1,5116</i>	<i>1,4063</i>
<i>Särskilda dragningsrätter (SDR)</i>	<i>0,7857</i>	<i>0,8386</i>
<i>Guld</i>	<i>973,2250</i>	<i>987,7690</i>

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen, dvs. under den period då de erhållits eller uppstår. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningsvärdet och det nominella värdet för värdepapperet periodiseras under löptiden. Vinster och förluster på grund av förändringar i värdepapperspriserna har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om realiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Pensionsfondens placeringsportföljer värderas månatligen till marknadsvärdet på månadens sista dag.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning oavsett syftet med innehavet.

Övriga värdepapper

Omsättbara värdepapper som inte innehas till förfallodagen och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2015 användes marknadens mittkurs den 31 december 2015.

Omsättbara värdepapper som har klassificerats som värdepapper som innehas till förfalldagen, icke omsättbara värdepapper och icke-likvida stamaktier värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, som är ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder netto redovisas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har herefter endast en netto-position gentemot ECB.

Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder i euro inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoandelen av monetära inkomster) netto redovisas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel av ECB:s kapital”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utlöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överförda valutareserver från centralbanker inom Eurosystemet till ECB redovisas i euro i posten ”Fordringar motsvarande överförda valutareserver”.

5. Värderingsprinciper för anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 1999 har anläggningstillgångarna värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderegleringskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderegleringskontot utan resultatverkan.

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorer, tillhörande utrustning och program samt bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de 19 nationella centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.¹ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.² ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande³ fordringar eller skulder redovisas i delposten ”Fordringar/skulder inom Eurosystemet: nettofordran/nettoskuld för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet”. I Finlands Bank redovisas en nettofordran.

Inkomsterna från eurosedlar fördelas i förhållande till de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital. Ränteutäkten och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten ”Räntenetto”. Fördelningsnyckeln för ECB:s kapital justeras med fem års mellanrum och när nya medlemsstater ansluter sig till EU.

De inkomster som ECB intjänar från sin andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas i regel på de nationella centralbankerna.⁴

7. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2015.

8. Monetära inkomster

Inkomsterna för de nationella centralbankerna då de fullgör monetära uppgifter för Europeiska centralbankssystemet ska beräknas och fördelas i enlighet med stadgan och de beslut som fattas av Europeiska centralbankens råd.

Interimistisk vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar, dvs. 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar, som tilldelas ECB, och ECB:s nettointkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för a) programmet för värdepappersmarknaderna (Securities Markets

¹ Europeiska centralbankens beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), EUT L 35, 9.2.2011, s. 26.

² Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.

³ Europeiska centralbankens beslut om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2010/23).

⁴ ECB:s beslut (ECB/2005/11).

Programme), b) programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar, c) det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer och d) programmet för köp av offentliga värdepapper (public sector purchase programme) i sin helhet fördelas till de nationella centralbankerna under det räkenskapsår då inkomsterna uppkommit. Om inte ECB-rådet beslutar annat ska ECB fördela inkomsterna i form av interimistisk vinstutdelning i januari påföljande år.⁵ Enligt beslut av ECB-rådet får det belopp som härrör från ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar reduceras med ECB:s utgifter för utgivning och hantering av eurosedlar. ECB-rådet ska före utgången av året besluta huruvida ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ovan nämnda program och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis bör hållas inne i sådan utsträckning som är nödvändig för att säkerställa att utdelningen inte överstiger ECB:s nettovinst för året.

ECB-rådet kan också besluta att ECB:s inkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen och, vid behov, ECB:s inkomster från utelöpande eurosedlar helt eller delvis överförs till en avsättning för valutakursrisker, ränterisker, kreditrisker och risker till följd av förändringar i guldvärdet.

Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital 1.1.2015

	ECBS, kapital-fördelningsnyckel, %	Eurosystemet, kapital-fördelningsnyckel, %
<i>Nationale Bank van België/</i>		
<i>Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	3,52003
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9974	25,56743
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	0,27390
<i>Central Bank of Ireland</i>	1,1607	1,64892
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	2,88842
<i>Banco de España</i>	8,8409	12,55961
<i>Banque de France</i>	14,1793	20,14334
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	17,48904
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	0,21494
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	0,40076
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4132	0,58700
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	0,28839
<i>Central Bank of Malta</i>	0,0648	0,09206
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	5,68748
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	2,78883
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	2,47672
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	0,49083
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	1,09743
<i>Finlands Bank</i>	1,2564	1,78487
<i>Delsumma för Eurosystemet</i>	70,3916	100,0000
<i>българска народна банка</i> <i>(Bulgarian National Bank)</i>	0,8590	
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	
<i>Danmarks nationalbank</i>	1,4873	
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	
<i>Sveriges riksbank</i>	2,2729	
<i>Bank of England</i>	13,6743	
<i>Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet</i>	29,6084	
<i>Totalt</i>	100,0000	

⁵ ECB:s beslut av den 15 december 2014 (EU) 2015/298 om interimistisk fördelning av Europeiska centralbankens inkomster (ECB/2014/57), EUT L 53, 25.2.2015, s. 24.

9. Pensionsfond

År 2001 beslutades att Finlands Banks pensionsåtagande skulle hanteras genom en pensionsfond i bankens balansräkning. Syftet med arrangemanget, som trädde i kraft vid början av 2002, är att sörja för att tillgångarna för täckning av bankens pensionsåtagande placeras med högsta möjliga avkastning. En separat årsredovisning upprättas för pensionsfonden. Fondens tillgångar redovisas under övriga tillgångar i bankens balansräkning.

ECBS harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring. Pensionsfondens placeringar värderas till marknadsvärde och värdeförändringar resultatförs. Bokslutet upprättas enligt marknadsvärdet på årets sista dag. Fastigheterna upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

10. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper.

I bokslutet kan göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

11. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

Noter till balansräkningen

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 487 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, ca 20 % av sitt guld till ECB.

Guld

	31.12.2015	31.12.2014
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	973,2	987,8
Marknadsvärde (mn euro)	1 534,3	1 557,2
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	-22,9	183,7

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet samt innehav av särskilda dragningsrätter (SDR) som tilldelats av Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar i utländsk valuta på IMF

Fordringar i utländsk valuta på IMF

	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	181,8	142,8	274,0	229,8
Särskilda dragningsrätter	1 429,8	1 123,4	1 342,8	1 126,1
Övriga fordringar på IMF	278,7	219,0	296,6	248,7
Summa	1 890,3	1 485,2	1 913,4	1 604,7

Kursen mellan euro och SDR 2014 och 2015

	2015	2014
Vid utgången av mars	0,7794	0,8923
Vid utgången av juni	0,7954	0,8833
Vid utgången av september	0,7986	0,8490
Vid utgången av december	0,7857	0,8386

Finlands medlemsandel i valutafonden är 1 263,8 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 1 429,8 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas också av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 1 890,3 miljoner euro.

ECBS redovisningskommitté beslutade sommaren 2010 om redovisning av SDR-säkringstransaktioner avvikande från den allmänna värderingsprincipen valuta för valuta. Försäljning av SDR-komponentvalutor i syfte att gardera sig mot SDR-valutakursrisken medräknas som reducerande poster vid beräkning av bokförings- och marknadsvärdet på SDR. Försäljningen minskar således inte heller komponentvalutornas belopp och påverkar inte marknadsvärderingen av valutorna.

2.2. Övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	92,8	287,5	-194,7
Räntebärande värdepapper	4 830,2	4 682,8	147,4
Diskonteringsinstrument	628,0	111,7	516,4
Övriga fordringar	41,3	24,5	16,7
Summa	5 592,2	5 106,5	485,8

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	777,2	14,2	607,7	12,7
US-dollar	4 161,0	76,2	3 772,1	78,7
Japanska yen	520,0	9,5	414,7	8,6
Summa	5 458,2	100,0	4 794,5	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 391,0	25,5	1 089,6	22,7
Över 1 år	4 067,2	74,5	3 704,9	77,3
Summa	5 458,2	100,0	4 794,5	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	–	–	–
Räntebärande värdepapper	441,0	383,5	57,5
Diskonteringsinstrument	–	–	–
Övriga fordringar	–23,7	–23,4	–0,4
Summa	417,2	360,1	57,1

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	127,8	29,0	108,0	28,2
US-dollar	313,1	71,0	275,5	71,8
Summa	441,0	100,0	383,5	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	228,8	51,9	106,7	27,8
Över 1 år	212,1	48,1	276,8	72,2
Summa	441,0	100,0	383,5	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro utanför euroområdet, räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna av hemmahörande utanför euroområdet och övriga fordringar i euro.

Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	144,9	40,8	104,1
Räntebärande värdepapper	1 298,1	1 003,4	294,7
Diskonteringsinstrument	–	–	–
Övriga fordringar	0,2	0,0	0,1
Summa	1 443,2	1 044,2	398,9

Återstående löptid för värdepapper i euro utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

<i>Löptid</i>	<i>31.12.2015</i>		<i>31.12.2014</i>	
	<i>Mn euro</i>	<i>%</i>	<i>Mn euro</i>	<i>%</i>
<i>Upp till 1 år</i>	566,3	43,6	119,3	11,9
<i>Över 1 år</i>	731,8	56,4	884,1	88,1
<i>Summa</i>	<i>1 298,1</i>	<i>100,0</i>	<i>1 003,4</i>	<i>100,0</i>

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 558 989,1 miljoner euro, varav 690,3 miljoner euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiseras, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserar. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likvidiserande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs varje vecka. Normalt genomförs transaktionerna som standardiserade anbuds-förfaranden, men sedan oktober 2008 har de genomförts som fast-ränteanbud. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsläget på marknaden och signalera den penningpolitiska hållningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. År 2015 genomfördes långfristiga refinansieringstransaktioner med löptider på en uppfyllandeperiod och 3–48 månader. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Eurosystemet genomför strukturella reverserade transaktioner som standardiserade anbuds-förfaranden när det vill justera sin likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten mot godtagbara säkerheter.

5.6 Utlåning avseende marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	15,0	–15,0
Långfristiga refinansieringstransaktioner	690,3	707,0	–16,7
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	690,3	722,0	–31,7

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet. Posten uppgick 2015 till 0,2 miljoner euro. År 2014 var motsvarande belopp 36,7 miljoner euro.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

För att värdepapper som innehas i penningpolitiskt syfte ska kunna särredovisas har posten ”Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet” delats upp i ”Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften” och ”Övriga värdepapper”.

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingår värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för de tre köpprogrammen för säkerställda obligationer, programmet för värdepappersmarknaderna och programmet för köp av offentliga värdepapper.

Första köpprogrammet för säkerställda obligationer

Enligt programmet köpte de nationella centralbankerna och ECB säkerställda obligationer i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet. Värdepappersköpen enligt programmet slutfördes före slutet av juni 2010.

Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer

Enligt programmet köpte de nationella centralbankerna och ECB säkerställda obligationer i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet i syfte att underlätta tillgången till finansiering för finansinstitut och företag och öka incitamenten för kreditinstituten för utlåning. Programmet avslutades den 31 oktober 2012.

Programmet för värdepappersmarknaderna

Enligt programmet för värdepappersmarknaderna som lanserades i maj 2010 köpte de nationella centralbankerna och ECB räntebärande värdepapper utgivna av den offentliga och privata sektorn i euroområdet. Syftet var att återställa handlingsförmågan inom vissa sektorer av värdepappersmarknaden i euroområdet och återupprätta funktionen i den penningpolitiska transmissionsmekanismen. Rådet beslutade att avsluta köpprogrammet i september 2012.

Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer och programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar

Den 2 oktober 2014 tillkännagav ECB-rådet tekniska detaljer om det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer och om programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar. Dessa program ska underlätta kreditförsörjningen i ekonomin i euroområdet, generera positiva följeffekter för andra marknader och därmed leda till lättnader i ECB:s penningpolitiska hållning.

Inom de två programmen kan ECB och de nationella centralbankerna både på förstahands- och andrahandsmarknaden köpa säkerställda obligationer i euro utgivna i euroområdet samt seniora och garanterade mezzanintrancher av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet som är denominerade i euro och emitterade av enheter hemmahörande i euroområdet.

Programmet för köp av offentliga värdepapper

Den 22 januari 2015 beslutade ECB-rådet att utöka programmet för köp av värdepapper till att också omfatta köp på andrahandsmarknaden av värdepapper utgivna av den offentliga sektorn. Programmet för köp av offentliga värdepapper syftar till att ytterligare underlätta de monetära och finansiella villkoren och därigenom förbättra tillgången till finansiering för företagen och hushållen i euroområdet. Detta stimulerar den samlade konsumtionen och investeringar i euroområdet och bidrar i slutändan till att inflationstakten stiger tillbaka till en nivå i linje med målet, dvs. till nära, men under, 2 % på medellång sikt. Enligt programmet kan ECB och de nationella centralbankerna på andrahandsmarknaden köpa värdepapper i euro utgivna av stater, statsbundna institutioner i euroområdet samt av gemensamma europeiska institutioner.

Värdepappersköpen inom det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer, programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar och programmet för köp av offentliga värdepapper kommer att uppgå till ett sammanlagt värde av ca 60 miljarder euro per månad. Köpen ska fortsätta åtminstone fram till mars 2017.

Värdepapper som förvärvats inom alla sex programmen värderas till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell nedskrivning (se ”Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper” under redovisningsprinciperna). Årliga nedskrivningsprövningar genomförs baserat på beräknade återvinningsvärden vid årets slut.

Marknadsvärdet av dessa värdepapper redovisas varken i balansräkningen eller i resultaträkningen, men de ges nedan som jämförelse:

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

	31.12.2015		31.12.2014		Förändring	
	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde
Första köpprogrammet för säkerställda obligationer	74,2	75,8	253,9	259,0	-179,7	-183,2
Andra köpprogrammet för säkerställda obligationer	185,8	196,2	264,1	278,1	-78,3	-82,0
Tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer	2 537,9	2 534,5	685,0	692,2	1 852,9	1 842,3
Programmet för värdepappersmarknaderna	1 972,8	2 203,0	2 365,4	2 621,5	-392,6	-418,5
Programmet för köp av offentliga värdepapper	7 303,5	7 270,3	–	–	7 303,5	7 270,3
Programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar	–	–	–	–	–	–
Summa	12 074,1	12 279,7	3 568,5	3 850,8	8 505,7	8 428,8

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella riskerna som är knutna till de värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen.

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna uppgår till totalt 114 080,0 miljoner euro. Av beloppet redovisas 1 972,8 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning.

Eurosystemets nationella centralbankers innehav av värdepapper som förvärvats inom ramen för det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer uppgår till totalt 131 882,8 miljoner euro. Av beloppet redovisas 2 537,9 miljoner euro över Finlands Banks balansräkning. Inom dessa två program fördelas enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB de risker som härrör från värdepapper i innehavet, om de realiseras, på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andel av fördelningsnyckeln för ECB:s kapital.

Utifrån nedskrivningsprövningen av värdepapper som innehas i penningpolitiska syften (enligt ställningen 31.12.2015) beslutade ECB-rådet att värdepapperen torde generera alla förväntade framtida kassaflöden.

7.2 Övriga värdepapper

Posten innehåller räntebärande värdepapper och diskonteringsinstrument utgivna i euroområdet.

Övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Räntebärande värdepapper	6 128,1	7 505,7	-1 377,7
Diskonteringsinstrument	1 328,1	231,9	1 096,2
Aktiefonder	132,2	10,1	122,1
Summa	7 588,3	7 747,7	-159,4

Återstående löptid för övriga värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2015		31.12.2014	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	3 291,2	44,1	2 050,6	26,5
Över 1 år	4 164,9	55,9	5 686,9	73,5
Summa	7 456,1	100,0	7 737,5	100,0

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel av ECB:s kapital

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29.3 i stadgan och justeras vart femte år.

Varje nationell centralbank i Eurosystemet har en andel av ECB:s kapital som bestäms enligt en s.k. fördelningsnyckel. Kapitalfördelningsnyckeln baseras på antalet invånare och bruttonationalprodukten i respektive land. Fördelningsnyckeln justeras med fem års mellanrum och när nya medlemmar ansluter sig till EU. Finlands procentuella andel av ECB:s kapital har sedan den 1 januari 2015 varit 1,2564 %.

8.2 Fordringar motsvarande överförda valutareserver

Posten "Fordringar motsvarande överförda valutareserver" består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB, 728,1 miljoner euro (2014: 728,1 mn euro). Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Fordran är i euro och värdet lika med dess värde vid tidpunkten för överföringen. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner, fränsett guld, på vilket ingen ränta betalas.

8.3 Nettofordran för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet

Nettofordringarna för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet består av en CSM-post (Capital Share Mechanism) enligt fördelningsnyckeln för kapital minskat med posten "ECB issue". Med CSM-talet korrigeras beloppet utelöpande sedlar i centralbankens balansräkning i enlighet med fördelningsnyckeln. "ECB issue" uttrycker ECB:s andel (8 %) av de utelöpande sedlarna. Motposterna för bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar".⁶

Under räkenskapsåret uppgick posten till 4 102,8 miljoner euro (2014: 3 962,3 mn euro). Ökningen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 6,7 % och den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med 5,9 % jämfört med 2014. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

⁶ Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet fördelas 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen på ECB. Den återstående andelen på 92 % fördelas på de nationella centralbankerna också månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som fördelats enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten "Interna fordringar/skulder för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet".

De nationella centralbankernas andelar av ECB:s tecknade och inbetalda kapital

	<i>Tecknat kapital fr.o.m. 1.1.2015</i>	<i>Inbetalt kapital fr.o.m. 1.1.2015</i>
<i>Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique</i>	268 222 025	268 222 025
<i>Deutsche Bundesbank</i>	1 948 208 997	1 948 208 997
<i>Eesti Pank</i>	20 870 614	20 870 614
<i>Central Bank of Ireland</i>	125 645 857	125 645 857
<i>Bank of Greece</i>	220 094 044	220 094 044
<i>Banco de España</i>	957 028 050	957 028 050
<i>Banque de France</i>	1 534 899 402	1 534 899 402
<i>Banca d'Italia</i>	1 332 644 970	1 332 644 970
<i>Central Bank of Cyprus</i>	16 378 236	16 378 236
<i>Latvijas Banka</i>	30 537 345	30 537 345
<i>Lietuvos bankas</i>	44 728 929	44 728 929
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	21 974 764	21 974 764
<i>Central Bank of Malta</i>	7 014 605	7 014 605
<i>De Nederlandsche Bank</i>	433 379 158	433 379 158
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	212 505 714	212 505 714
<i>Banco de Portugal</i>	188 723 173	188 723 173
<i>Banka Slovenije</i>	37 400 399	37 400 399
<i>Národná banka Slovenska</i>	83 623 180	83 623 180
<i>Finlands Bank</i>	136 005 389	136 005 389
<i>De nationella centralbankerna i euroområdet totalt*</i>	7 619 884 851	7 619 884 851
<i>Българска народна банка (Bulgarian National Bank)</i>	92 986 811	3 487 005
<i>Česká národní banka</i>	174 011 989	6 525 450
<i>Danmarks nationalbank</i>	161 000 330	6 037 512
<i>Hrvatska narodna banka</i>	65 199 018	2 444 963
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	149 363 448	5 601 129
<i>Narodowy Bank Polski</i>	554 565 112	20 796 192
<i>Banca Națională a României</i>	281 709 984	10 564 124
<i>Sveriges riksbank</i>	246 041 586	9 226 559
<i>Bank of England</i>	1 480 243 942	55 509 148
<i>De nationella centralbankerna i EU-länderna utanför euroområdet totalt*</i>	3 249 851 147	120 192 083
<i>Totalt*</i>	10 825 007 070	7 740 076 934

*På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)	20 144,3	19 732,5	411,8
Nettoandel av monetära inkomster	-38,2	1,3	-39,5
Fordringar på ECB relaterade till interimistisk vinstutdelning	14,5	15,1	-0,6
Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	-	-	-
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	20 120,6	19 748,9	371,7

Den 31 december 2015 uppgick posten till 20 120,6 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter: 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från intäkter för utelöpande eurosedlar enligt andelen i ECB och från värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna och eventuella andra fordringar eller belopp som ska återbetalas.

Vid utgången av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 20 144,3 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid utgången av året upphov till en skuld på -38,2 miljoner euro till ECB (se ”Nettoandel av monetära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

ECB-rådet beslutade att 2015 dela ut 812 miljoner euro av intäkterna på utelöpande sedlar härrörande från ECB:s andel, intäkterna av värdepapper som ECB förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna, intäkterna av programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar, intäkterna av det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer och intäkterna av programmet för köp av offentliga värdepapper (se ”Interimistisk vinstutdelning” under redovisningsprinciperna). Finlands Banks andel av det utdelade beloppet var 14,5 miljoner euro.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar (byggnader, maskiner och inventarier) och investeringstillgångar (aktier och andelar). Vidare ingår pensionsfondens tillgångar och placeringar, poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

<i>Bokföringsvärde</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	8,5	8,5	–
<i>Byggnader</i>	107,2	112,9	–5,7
<i>Maskiner och inventarier</i>	8,6	8,0	0,6
<i>Konst och numismatisk samling</i>	0,5	0,5	0,0
<i>Summa</i>	<i>124,9</i>	<i>129,9</i>	<i>–5,0</i>

Immateriella anläggningstillgångar

<i>Bokföringsvärde</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>IT-system</i>	13,3	13,2	0,1
<i>Summa</i>	<i>13,3</i>	<i>13,2</i>	<i>0,1</i>

Övriga tillgångar

	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>Euroområdets mynt</i>	31,8	28,8	3,0
<i>Aktier och andelar</i>	24,9	24,9	–
<i>Pensionsfondens placeringar</i>	631,8	673,0	–41,2
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	258,5	205,4	53,1
<i>Övriga tillgångar</i>	2,9	7,1	–4,2
<i>Summa</i>	<i>949,9</i>	<i>939,2</i>	<i>10,7</i>

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2015 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 5,9 %. Vid utgången av 2015 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 17 789,9 miljoner euro (vid utgången av 2014: 16 793,2 mn euro). År 2015 ökade totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar med 6,7 % till 13 687,1 miljoner euro (2014: 12 830,9 mn euro). Detta var mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 4 102,8 miljoner euro (2014: 3 962,3 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten "Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet".

<i>Utelöpande sedlar</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>
5 euro	89,8	93,1
10 euro	-40,4	-26,8
20 euro	2 810,3	2 665,1
50 euro	8 454,9	7 641,3
100 euro	-689,1	-605,2
200 euro	426,5	407,5
500 euro	2 635,2	2 655,9
<i>Summa eurosedlar</i>	<i>13 687,1</i>	<i>12 830,9</i>
ECB issue	-1 547,0	-1 460,1
CSM	5 649,8	5 422,3
<i>Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	<i>17 789,9</i>	<i>16 793,2</i>

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Posten består av räntebärande förpliktelser mot kreditinstitut, saldona på kreditinstitutens kassakravskonton och kreditinstitutens inlåning över natten och inlåning med fast löptid. Denna post uppstår till följd av den monetära politik som Finlands Bank genomför som en del av Eurosystemet. Syftet med kassakravssystemet är att jämna ut penningmarknadsräntorna och öka behovet av strukturell centralbanksfinansiering. De dagliga saldona på kreditinstitutens kassakravskonton under uppfyllandeperioden ska i genomsnitt vara minst lika stora som deras kassakrav.

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspflichtiga kreditinstitut. Från och med den 1 januari 1999 har på kassakravsinslåningen betalats ränta enligt gällande marginalränta för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Från och med juni 2014 har på bankernas innestående kassakravsmedel som överstiger kassakravet betalats antingen nollränta eller räntan på inlåningsfaciliteten, beroende på vilkendera som är lägre.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning i form av likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera stora likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning avseende marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

	31.12.2015 Mn euro	31.12.2014 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)	25 888,6	20 232,6	5 656,0
Inlåningsfacilitet	1 670,0	75,0	1 595,0
Inlåning med fast löptid	–	–	–
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	27 558,6	20 307,6	7 251,0

3. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn och andra än kassakravspiktiga kreditinstitut.

4. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldonga på konton i Finlands Bank som innehas av internationella organisationer och banker utanför euroområdet och repor med motparter utanför euroområdet.

5. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

Den 31 december 2015 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet.

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Repor för förvaltning av valutareserven redovisas här.

7. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid utgången av 2015 mindre än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 1 189,5 miljoner SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen på årets sista dag (1 514,0 miljoner euro).

8. Skulder inom Eurosystemet

Här ingår nettosaldonga på andra centralbankskonton och ECB-kontot i TARGET2-systemet om Finlands Bank på balansdagen har en skuld till Eurosystemet. Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen. Vid slutet av 2015 redovisade Finlands Bank inga skulder inom Eurosystemet.

9. Övriga skulder

<i>Övriga skulder</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	13,6	14,7	-1,1
<i>Leverantörsskulder</i>	-	0,2	-0,2
<i>Övriga skulder</i>	-2,0	7,0	-9,0
<i>Summa</i>	<i>11,6</i>	<i>22,0</i>	<i>-10,3</i>

10. Värderingskonton

Här redovisas orealiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

<i>Värderingskonton</i>	<i>31.12.2015</i> <i>Mn euro</i>	<i>31.12.2014</i> <i>Mn euro</i>	<i>Förändring</i> <i>Mn euro</i>
<i>Guld</i>	<i>1 145,3</i>	<i>1 168,2</i>	<i>-22,9</i>
<i>Valuta:</i>			
<i>USD</i>	<i>1 081,9</i>	<i>622,3</i>	<i>459,6</i>
<i>GBP</i>	<i>188,3</i>	<i>137,0</i>	<i>51,3</i>
<i>JPY</i>	<i>83,3</i>	<i>38,2</i>	<i>45,1</i>
<i>SDR</i>	<i>2,4</i>	<i>2,8</i>	<i>-0,4</i>
<i>Andra valutor</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,1</i>
<i>Värdepapper</i>	<i>76,6</i>	<i>145,0</i>	<i>-68,2</i>
<i>Aktier</i>	<i>1,3</i>	<i>0,1</i>	<i>1,2</i>
<i>Övriga uppskrivningar</i>	<i>182,6</i>	<i>190,1</i>	<i>-7,6</i>
<i>Summa</i>	<i>2 762,0</i>	<i>2 303,9</i>	<i>458,0</i>

11. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid utgången av 2015 till 4 317 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 576,1 miljoner euro, varav 106,8 % eller 615,3 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen under räkenskapsåret utgörs av upplösning av uppskrivningsfonden, -0,4 miljoner euro.

<i>Avsättningar (mn euro)</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2013</i>	<i>Förändring av avsättningar 2014</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2014</i>	<i>Förändring av avsättningar 2015</i>	<i>Summa avsättningar 31.12.2015</i>
<i>Avsättning för kurs- och prisdifferenser</i>	678	50	728	54	782
<i>Generell avsättning</i>	1 545	50	1 595	50	1 645
<i>Avsättning för realvärde</i>	1 100	125	1 225	50	1 275
<i>Pensionsavsättning</i>	616	-0	616	-0	615
<i>Summa</i>	3 939	224	4 163	154	4 317

12. Eget kapital

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

<i>Eget kapital (mn euro)</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>Förändring</i>
<i>Grundfond</i>	840,9	840,9	-
<i>Reservfond</i>	1 672,9	1 660,3	12,7
<i>Summa eget kapital</i>	2 513,9	2 501,2	12,7

13. Årets vinst

Vinsten för räkenskapsåret 2015 var 146,1 miljoner euro.

<i>Årets resultat (mn euro)</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
<i>Utdelning till staten</i>	98,0	137,5
<i>Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)</i>	48,1	12,7
<i>Summa</i>	146,1	150,2

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför och i euroområdet uppgick till totalt 313,2 miljoner euro, och av dem utgjorde 60,2 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 253,0 miljoner euro ränteintäkter i euro.

Ränteintäkterna från ECBS-poster, 14,6 miljoner euro, bestod av följande poster: 0,3 miljoner euro utgjorde ränteintäkter från fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver. Räntan på skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen nettoredovisades till ett belopp av 2,0 miljoner euro. Ränteintäkterna på TARGET2-saldon uppgick till 12,2 miljoner euro.

Räntan på inlåningsfaciliteten har hela året varit negativ, dvs. ränta har tagits ut på inlåning i centralbanken. Denna s.k. minusränta inflöt utöver på inlåning över natten också på inestående kassakravsmedel till den del som de överstiger kassakravet.

Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från gulddepositioner	–	–	–	–	0,4	0,4
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	9,6	51,2	60,8	13,4	43,4	56,7
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	–	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1
Ränteintäkter från banktillgodbavanden	0,2	1,4	1,6	0,3	0,6	0,9
Övriga ränteintäkter	–	1,0	1,0	–	1,4	1,4
Summa	9,8	53,8	63,6	13,6	45,9	59,5

Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	35,0	4,9	39,9	59,4	5,0	64,4
Ränteintäkter från diskonteringsinstrument	–1,0	0,0	–1	1,4	–	1,4
Ränteintäkter från banktillgodbavanden	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
Utdelningar från investeringar i euro	1,0	–	1,0	–	–	–
Ränteintäkter från ECBS-poster	14,6	–	14,6	34,6	–	34,6
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	140,3	–	140,3	158,9	–	158,9
Ränteintäkter härrörande från negativa räntor	53,1	–	53,1	9,5	–	9,5
Övriga ränteintäkter	0,3	1,4	1,7	–0,1	0,1	0,0
Summa	243,2	6,4	249,6	263,8	5,2	269,0

Summa ränteintäkter (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Ränteintäkter från hemmahörande utanför euroområdet	9,8	53,8	63,6	13,6	45,9	59,5
Ränteintäkter från hemmahörande i euroområdet	243,2	6,4	249,6	263,8	5,2	269,0
Summa	253,0	60,2	313,2	277,4	51,1	328,6

2. Räntekostnader

Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet	-0,2	-0,3	-0,5	-0,1	-0,2	-0,3
Övriga räntor till hemmahörande utanför euroområdet	-	-0,8	-0,8	-	-1,2	-1,2
Summa	-0,2	-1,1	-1,3	-0,1	-1,3	-1,4

Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader för ECBS-poster	-	-	-	0,0	-	0,0
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-1,1	-	-1,1	-9,7	-	-9,7
Övriga räntor till hemmahörande i euroområdet	-0,1	-0,6	-0,7	-0,0	-0,3	-0,3
Summa	-1,2	-0,6	-1,8	-9,8	-0,3	-10,0

Summa räntekostnader (mn euro)	2015			2014		
	Euro	Utländsk valuta	Summa	Euro	Utländsk valuta	Summa
Räntekostnader till hemmahörande utanför euroområdet	-0,2	-1,1	-1,3	-0,1	-1,3	-1,4
Räntekostnader till hemmahörande i euroområdet	-1,2	-0,6	-1,8	-9,8	-0,2	-10,0
Summa räntekostnader	-1,4	-1,7	-3,1	-9,9	-1,6	-11,5

3. Räntenetto

Räntenetto	31.12.2015 (Mn euro)	31.12.2014 (Mn euro)
Ränteintäkter		
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	105,2	125,7
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	140,3	158,9
Negativa räntor som tagits ut på penningpolitiska poster	53,1	9,5
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	14,6	34,6
Summa	313,2	328,7
Räntekostnader		
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-2,0	-1,7
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-1,1	-9,7
Räntekostnader för skulder till ECBS	-	0,0
Summa	-3,1	-11,5
RÄNTENETTO	310,0	317,2

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster samt värderingsförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2015 uppstod vinster från valutakursdifferenser för 25,9 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster samt värderingsförluster från försäljning av värdepapper. Varje värdepappersslag värderas separat i bokföringen. Till följd av prisdifferenserna på värdepapper realiserades 2015 en vinst på 28,1 miljoner euro.

6. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

Realiserade vinster till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 54,0 miljoner euro, avsattes enligt redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

7. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

8. Nettoandel av monetära inkomster

<i>Monetära inkomster</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	31.12.2014 <i>Mn euro</i>
<i>Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen</i>	198,3	189,3
<i>Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	160,3	178,6
<i>Nettoandel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln</i>	-38,0	-10,7
<i>Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år</i>	-0,2	12,1

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank har beräknats på centralbankens faktiska avkastning från reserverade tillgångar som den håller som motvärden till skuldbasen. Skuldbasen består huvudsakligen av följande poster: utelöpande sedlar, skulder i euro till kreditinstitut relaterade till penningpolitiska transaktioner, skulder för de nationella centralbankerna inom Eurosystemet relaterade till emittering av ECB:s skuldebrev, nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner och nettoskuld inom Eurosystemet för tilldelade eurosedlar. Ränta som utbetalats på skulder som ingår i skuldbasen avräknas från de monetära inkomsterna före sammanräkning med motsvarande inkomster för de övriga nationella centralbankerna.

De reserverade tillgångarna består huvudsakligen av följande poster: fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner, värdepapper som innehas i penningpolitiska syften, fordringar på ECB motsvarande överförda valutareserver, nettofordran på grund av TARGET2-transaktioner, nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet och en med kapitalfördelningsnyckeln beräknad andel av den nationella centralbankens guld.

Ingen avkastning beräknas på guld. Enligt ECB:s beslut av den 2 juli 2009 om genomförandet av programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2009/16), ECB:s beslut av den 3 november 2011 om genomförandet av det andra programmet för köp av säkerställda obligationer (ECB/2011/17) och ECB:s beslut av den 4 mars 2015 om ett program för köp av den offentliga sektorns tillgångar på andrahandsmarknaderna (ECB/2015/10) beräknas avkastningen på värdepapper som innehas i penningpolitiska syften på den senaste tillgängliga

marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln. Finlands Banks faktiska nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (198,3 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (160,3 miljoner euro).

9. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2014 på 148 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2015 uppgick till 2,7 miljoner euro.

10. Övriga intäkter från centralbanksverksamheten

Här ingår monetära inkomster som ECB fördelat i form av interimistisk vinstutdelning för räkenskapsåret 2015 och avkastning på värdepappersportföljen enligt programmet för värdepappersmarknaderna (SMP-portföljen), det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3), programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP) och programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP), sammanlagt 14,5 miljoner euro. Vidare ingår utdelningar från BIS-aktier för 3,0 miljoner euro.

11. Övriga intäkter

I posten ingår 24,7 miljoner euro i Finansinspektionens tillsyns- och åtgärdsavgifter och 4,5 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditonsavgifter och provisioner.

12. Personalkostnader

<i>Personalkostnader</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	31.12.2014 <i>Mn euro</i>
<i>Löner och arvoden</i>	39,3	40,0
<i>Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden</i>	7,5	7,7
<i>Övriga lönebikostnader</i>	2,5	2,7
<i>Summa</i>	49,4	50,4

<i>Medeltal anställda</i>	2015 <i>Anställda</i>	2014 <i>Anställda</i>
<i>Finlands Bank</i>	379	389
<i>Finansinspektionen</i>	189	193
<i>Summa</i>	568	582

<i>Direktionsmedlemmarnas grundlöner</i>	2015 <i>Euro</i>
<i>Erkki Liikanen</i>	260 571
<i>Pentti Hakkarainen</i>	235 184
<i>Seppo Honkapohja</i>	191 780
<i>Summa</i>	687 535

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 42 607 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Alltsedan 2005 bestäms direktionsmedlemmarnas pensionsförmåner enligt Finlands Banks pensionsstadga, utan specialvillkor och enligt samma förutsättningar och villkor som för den övriga personalen. Finlands Banks pensionsstadga följer lagen om statens pensioner (StaPL) i tillämpliga delar. En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall, om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

13. Återbäring av pensionsfondsavgift

Under 2015 betalade Finlands Banks pensionsfond tillbaka 16,5 miljoner euro i pensionsfondsavgift till Finlands Bank.

14. Administrationskostnader

<i>Administrationskostnader</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	31.12.2014 <i>Mn euro</i>
<i>Materielkostnader</i>	0,7	0,6
<i>Kostnader för maskiner och inventarier</i>	3,4	2,9
<i>Kostnader för fastigheter</i>	8,8	9,3
<i>Personalrelaterade kostnader</i>	3,7	3,8
<i>Kostnader för köpta tjänster</i>	11,1	11,8
<i>Övriga administrationskostnader</i>	1,7	2,1
<i>Summa</i>	29,5	30,5

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

15. Avskrivningar av anläggningstillgångar

<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	31.12.2014 <i>Mn euro</i>
<i>Markområden</i>	–	–
<i>Byggnader</i>	2,5	2,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	2,5	2,5
<i>Konst och numismatisk samling</i>	–	–
<i>Summa</i>	5,1	5,0

<i>Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar</i>	31.12.2015 <i>Mn euro</i>	31.12.2014 <i>Mn euro</i>
<i>IT-system</i>	4,2	2,9
<i>Summa</i>	4,2	2,9

I avskrivningarna ingår inte avskrivningar av uppskrivningar på markområden och byggnader.

16. Sedelproduktionskostnader

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 4,2 miljoner euro.

17. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till drift och underhåll av fastigheter.

18. Pensionsfondens intäkter

I posten ingår 34,9 miljoner euro i intäkter från Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet. Posten innehåller också Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, 10,2 miljoner euro.

19. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår 0,5 miljoner euro i kostnader för Finlands Banks pensionsfonds placeringsverksamhet, 27,0 miljoner euro i utbetalda pensioner, förvaltningskostnader och avskrivningar av fondens anläggningstillgångar.

20. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 50 miljoner euro i nya avsättningar för att trygga realvärdet av eget kapital och 50 miljoner euro i nya generella avsättningar. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

21. Årets resultat

Vinsten för räkenskapsåret 2015 blev 146,1 miljoner euro. Direktionen föreslår bankfullmäktige att 98 miljoner euro av vinsten reserveras för statens behov.

Åtaganden utanför balansräkningen

I denna post ingår Finlands Banks derivatinstrument. De utgör huvudsakligen säkring mot valutakursrisker.

<i>Derivatinstrument</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>Mn euro</i>	<i>Mn euro</i>
<i>Det nominella värdet av futurkontrakt i utländsk valuta</i>		
<i>Köpekontrakt</i>	245,6	–
<i>Säljkontrakt</i>	–273,4	–
<i>Marknadsvärde av FX-swappar</i>	3,3	7,9
<i>Marknadsvärde av IRS-kontrakt</i>	–	–
<i>Marknadsvärde av FX-forward-kontrakt</i>	0,0	–
<i>Summa</i>	<i>–24,5</i>	<i>7,9</i>

Bokslutsbilagor

Mn euro	31.12.2015	31.12.2014
<i>Aktier och andelar, nominellt värde</i>		
<i>Internationella regleringsbanken (BIS)¹</i>	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
<i>Bostadsaktier</i>	2,5	2,5
<i>Övriga aktier och andelar</i>	0,0	0,0
<i>Summa</i>	24,9	24,9
<i>Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond</i>	0,3	0,3
<i>Pensionsåtaganden</i>		
<i>Finlands Banks pensionsåtaganden²</i>	576,1	581,2
<i>– därav täckt genom avsättningar</i>	615,3	615,7
<i>Finlands Banks intressekontor</i>		
<i>Inlåning</i>	24,5	24,9
<i>Utlåning</i>	3,4	3,8

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2015 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev som träder i kraft 1.1.2016.

Finlands Banks fastigheter

Fastighet	Adress	Byggnadsår	Volym ca m ³
Helsingfors	Fredsgatan 16	1883/1961/2006	52 100
	Fredsgatan 19	1954/1981	40 500
	Snellmansgatan 6 ¹	1857/1892/2001	24 600
	Snellmansgatan 2 ¹	1901/2003	3 400
	Ramsöuddsvägen 34	1920/1983/1998	4 800
Uleåborg	Kajaaninkatu 8	1973	17 200
Vanda	Säkerhetsdalsvägen 1	1979	324 500
Enare	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Fem års översikt

Tabellen nedan visar Finlands Banks balansräkning och resultaträkning under de fem senaste räkenskapsåren.

BALANSRÄKNING (mn euro)	2015	2014	2013	2012	2011
Tillgångar					
<i>Guld och guldfordringar</i>	1 534	1 557	1 373	1 988	1 918
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmabörande utanför euroområdet</i>	7 483	7 020	6 585	6 171	5 886
<i>Fordringar på IMF</i>	1 890	1 913	1 955	2 097	1 967
<i>Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar</i>	5 592	5 106	4 630	4 074	3 919
<i>Fordringar i utländsk valuta på hemmabörande i euroområdet</i>	417	360	297	404	628
<i>Fordringar i euro på hemmabörande utanför euroområdet</i>	1 443	1 044	1 347	1 970	1 946
<i>Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner</i>	690	722	2 475	3 681	2 311
<i>Huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>	–	15	–	–	10
<i>Långfristiga refinansieringstransaktioner</i>	690	707	2 475	3 681	2 301
<i>Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet</i>	0	37	0	0	40
<i>Värdepapper i euro utgivna av hemmabörande i euroområdet</i>	19 662	11 316	10 063	11 471	13 889
<i>Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften</i>	12 096	3 568	3 717	4 555	4 637
<i>Övriga värdepapper</i>	7 588	7 748	6 346	6 915	9 253
<i>Fordringar inom Eurosystemet</i>	25 096	24 584	26 539	74 382	70 271
<i>Andel av ECB:s kapital</i>	144	144	141	141	120
<i>Fordringar motsvarande överförda valutareserver</i>	728	728	722	722	722
<i>Nettofordringar för tilldelade eurosedlar inom Eurosystemet</i>	4 103	3 962	3 522	3 248	3 485
<i>Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)</i>	20 121	19 749	22 154	70 270	65 944
<i>Övriga tillgångar</i>	1 088	1 082	1 052	1 115	1 171
<i>Euroområdets mynt</i>	32	29	23	27	25
<i>Materiella och immateriella anläggningstillgångar</i>	138	143	149	155	165
<i>Övriga omsättningstillgångar</i>	657	698	641	607	569
<i>Diverse</i>	261	213	238	326	413
Summa tillgångar	57 414	47 722	49 731	101 182	98 061

BALANSRÄKNING (mn euro)	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Skulder</i>					
<i>Utelöpande sedlar</i>	17 790	16 793	15 753	15 044	14 649
<i>Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner</i>	27 559	20 308	23 803	73 799	71 697
<i>Löpande räkningar (inkl. kassakravsinslåning)</i>	25 889	20 233	14 303	31 698	1 657
<i>Inlåningsfacilitet</i>	1 670	75	–	37 101	52 540
<i>Inlåning med fast löptid (likviditetsindragande finjusterande transaktioner)</i>	–	–	9 500	5 000	17 500
<i>Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet</i>	79	2	55	801	836
<i>Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet</i>	676	2	527	1 004	782
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet</i>	–	–	0	0	0
<i>Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet</i>	46	58	66	139	153
<i>Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF</i>	1 514	1 418	1 330	1 387	1 412
<i>Skulder inom Eurosystemet</i>	–	–	–	–	–
<i>Övriga skulder</i>	12	22	21	24	178
<i>Värderegleringskonton</i>	2 762	2 304	1 556	2 609	2 806
<i>Avsättningar</i>	4 317	4 163	3 939	3 708	3 032
<i>Eget kapital</i>	2 514	2 501	2 442	2 332	2 262
<i>Grundfond</i>	841	841	841	841	841
<i>Reservfond</i>	1 673	1 660	1 601	1 491	1 421
<i>Årets vinst</i>	146	150	239	337	254
<i>Summa skulder</i>	57 414	47 722	49 731	101 182	98 061

RESULTATRÄKNING (mn euro)	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Ränteintäkter</i>	313	329	565	1 110	763
<i>Räntekostnader</i>	-3	-12	-23	-113	-170
Räntenetto	310	317	542	998	592
<i>Valutakursdifferenser</i>	26	16	-6	14	5
<i>Prisdifferenser på värdepapper</i>	28	34	37	218	4
<i>Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker</i>	-54	-50	-31	-232	-9
Nettoresultat av finansiella transaktioner	310	317	542	998	592
<i>Avgifts- och provisionsnetto</i>	-1	-0	-1	-1	-0
<i>Nettoandel av monetära inkomster</i>	-38	1	-111	-343	-75
<i>Andel av ECB:s vinst</i>	3	1	8	1	3
<i>Avsättning för motpartsrisker i penningpolitiska transaktioner</i>	-	-	6	11	22
<i>Övriga intäkter från centralbanksverksamheten</i>	18	18	28	133	15
Resultat av centralbanksverksamheten	291	337	472	800	557
Övriga intäkter	31	31	33	47	35
Verksamhetskostnader	-76	-43	-94	-91	-125
<i>Personalkostnader</i>	-49	-50	-52	-52	-51
<i>Avgift till pensionsfonden</i>	17	57	-	-	-32
<i>Administrationskostnader</i>	-30	-30	-29	-29	-29
<i>Avskrivningar av anläggningstillgångar</i>	-9	-8	-8	-8	-8
<i>Sedelproduktionskostnader</i>	-4	-11	-5	-3	-4
<i>Övriga kostnader</i>	-0	-0	-0	-1	-1
Verksamhetsresultat	246	325	411	754	467
Pensionsfondens resultat	-	-	34	47	19
Förändring av avsättningar	-100	-175	-206	-464	-232
Årets resultat	146	150	239	337	254

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Noter om riskhanteringen

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Finlands Bank använder allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning i samarbete med bankavdelningen. Riskkontrollen av investeringsverksamheten och avkastnings- och riskrapporteringen är förlagda till administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter tas fram varje månad. Avkastningen behandlas fyra gånger om året i marknadskommittén under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning mer ingående två gånger om året. Förseelser mot risklimiterna rapporteras omedelbart. En utförlig rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Finlands Bank har också en riskkommitté med uppgift att som oberoende organ analysera och kontrollera riskerna i investeringsverksamheten och riskhanteringen. Riskkommittén fattar inga beslut om investeringsverksamheten och riskhanteringen, men den kan vid behov hänskjuta ärenden till direktionen för kännedom eller beslut. Ordförande för riskkommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen. Riskkommittén sammanträder i två olika sammansättningar. Den ena behandlar finansieringsrisker och den andra operativa risker.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknadskommittén och i operativa frågor även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och om investeringspolicyn samt om principerna för riskhantering. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar, valutareserven och valutafördelningen av reserven, omfattningen och sammansättningen av likviditetsportföljen, den strategiska allokeringen av investeringsportföljen enligt investeringskategori, de tillåtna variationsgränserna per investeringskategori i investeringsverksamheten och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i högre beslutsorgan. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på bankavdelningen och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen är avdelningschefen för bankavdelningen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Finlands Banks beräknade samlade risker inklusive guld

För Finlands Banks samlade risker redogörs i avsnittet Totala risker (s. 67–69), där guld inte tas upp på grund av det stora värderingskontot. Finlands Banks samlade risker – inklusive guld – beräknas uppgå till ca 2,4 miljarder euro på årsbasis.

Risktal och fördelningar

Tabell 1.

Skuldebrev och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2015, Mn euro	31.12.2014, Mn euro
AAA	6 444	4 677
AA+	3 930	4 759
AA	2 630	2 803
AA–	159	631
A+	1 000	400
A	156	329
A–	160	149
BBB+	134	85
BBB	10	188
BBB–	0	24
Under BBB–	0	16
Utan kreditbetyg	200	96
Summa	14 822	14 156

¹ Säkerställda obligationer har klassificerats enligt skuldebrevens kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbankerna i Japan och USA klassificeras enligt kreditbetyget för staten.

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Källa: Finlands Bank.

Tabell 2.

Skuldebrev i Finlands Banks finansiella tillgångar efter emittentens hemland (enligt skuldebrevets marknadsvärde)

Land eller område	31.12.2015, Mn euro	31.12.2014, Mn euro
Euroområdet	7 264	7 568
Tyskland	2 699	1 969
Frankrike	2 112	2 264
Nederländerna	991	1 400
Finland	656	796
Belgien	404	505
Österrike	327	464
Irland	38	41
Spanien	22	82
Luxemburg	15	7
Italien	0	24
Portugal	0	16
Övriga Europa	2 038	1 718
Storbritannien	952	617
Sverige	525	621
Norge	367	287
Danmark	170	189
Schweiz	25	5
Amerika	3 475	3 082
USA	3 146	2 814
Kanada	329	268
Asien och Stillahavsområdet	891	687
Japan	601	482
Australien	243	153
Singapore	47	52
Internationella institutioner	1 107	1 051
Summa	14 775	14 107

På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.
Källa: Finlands Bank.

Tabell 3.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för valutakurs- och ränteförändringar

<i>Mn euro</i>	2015	2014
Värdetförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna och guldets i valutareserven per 31.12	-1 012	-941
Värdetförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning på 1 % med belopp, sammansättning och modifierad duration oförändrade enligt ställningen per 31.12	-247	-279

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

VaR- och ES-värden för Finlands Banks finansiella tillgångar

VaR-värden för marknadsrisk (med en dags horisont och en konfidensgrad på 99 %)

<i>Mn euro</i>	2015			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Ränterisk	11	16	8	12
Valutakursrisk	93	122	54	81
Aggregerad marknadsrisk exkl. guld	95	122	52	87
Aggregerad marknadsrisk inkl. guld	119	160	73	101
Aktierisk	2	5	0	4

<i>Mn euro</i>	2014			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Ränterisk	9	12	6	9
Valutakursrisk	37	67	23	56
Aggregerad marknadsrisk exkl. guld	38	63	25	52
Aggregerad marknadsrisk inkl. guld	53	88	33	80
Aktierisk ¹	0	0	0	0

**ES-värden för kreditrisk²
(med ett års horisont och en konfidensgrad på 99 %)**

<i>Mn euro</i>	2015			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Kreditrisk	47	58	39	47

<i>Mn euro</i>	2014			
	<i>Genomsnitt</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	31.12
Kreditrisk	48	59	37	54

¹ Investering i aktier inleddes i november 2014.

² Exklusive statsobligationer emitterade i nationell valuta och skuldinstrument emitterade av Internationella regleringsbanken (BIS).

Källa: Finlands Bank.

Definitioner och begrepp

- Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser, som kan vara till exempel förändringar i räntor, valutakurser, priset på guld eller aktiekurser, då risken kallas ränterisk, valutakursrisk, guldprisrisk respektive aktierisk.
- Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.
- Med **likviditetsrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.
- Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.
- **Likviditetsportföljen** är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa bankens förmåga att tillhandahålla likviditet för akuta penningpolitiska behov under alla förhållanden. Likviditetsportföljen är i utländsk valuta.
- **Investeringsportföljen** är den del av Finlands Banks tillgångar vars syfte är att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och bankens förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter som centralbank. I Finlands Banks investeringsportfölj ingår tillgångar både i utländsk valuta och euro.
- **Valutareserven** består av valutainvesteringar och andra fordringar i utländsk valuta som inte skyddas separat. I den ingår en likviditetsportfölj, en investeringsportfölj i utländsk valuta och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).
- Med **kontanter** avses kortfristiga banktillgodohavanden med eller utan säkerheter.
- **Modifierad duration** är ett mått på ränterisk som anger hur mycket värdet på en investering, eller investeringar, i räntebärande instrument förändras när räntorna förändras något. När den modifierade durationen är till exempel 2 och räntorna stiger med 1 %, sjunker värdet på investeringar i räntebärande instrument med 2 %.
- Med ett **VaR-värde** vid en viss konfidensgrad (t.ex. 99 %) avses en sådan förlust att en större förlust efter en given tid realiserar med en sannolikhet (t.ex. $100\% - 99\% = 1\%$) som motsvarar den aktuella konfidensgraden. Om till exempel VaR-värdet med en dags horisont och konfidensgraden 99 % är 3 mn euro, betyder det att det i dag med 1 % sannolikhet realiserar ett resultat som är sämre än en förlust på 3 mn euro (och med 99 % sannolikhet ett resultat som är bättre).
- Ett **ES-värde** (Expected Shortfall) vid en viss konfidensgrad anger storleken av den förväntade förlusten då förlustnivån enligt VaR-värdet vid motsvarande konfidensgrad överskrids. Ett ES-värde på till exempel 99 % medför en genomsnittlig förlust på 1 % om en risk realiserar.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2015 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

Helsingfors den 3 mars 2016

Sanna Lauslahti

Esko Kiviranta

Antti Rinne

Markku Koskela CGR

Tom Sandell CGR, OFR

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Vi har granskat Finlands Banks bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.2015–31.12.2015 i enlighet med artikel 27.1 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken. Bokslutet har upprättats enligt de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt enligt lagen om Finlands Bank. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Direktionens ansvar

Direktionen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut.

Revisorns skyldigheter

Revisorn ska utföra revisionen enligt de internationella ISA-revisionsstandarder och etiska direktiv som upprättats av IFAC (International Federation of Accountants), god revisionssed i Finland och i tillämpliga delar i enlighet med revisionslagen och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet. God revisions sed förutsätter att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet och presentationen av bokslutet.

Enligt vår mening har vi utfört tillräckligt med för ändamålet tillämpliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av Finlands Banks verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet.

Helsingfors den 23 februari 2016
PricewaterhouseCoopers Oy Ab
CGR-sammanslutning

Juha Tuomala
CGR

Bilagor

Penningpolitiska åtgärder inom Eurosystemet 2015

- Januari–december** I enlighet med ECB-rådets beslut fortsatte Eurosystemet att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga regelbundna och extraordinära refinansieringstransaktionerna som fastränteanbud med full tilldelning. Räntan på de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 månader var lika med den genomsnittliga anbudsräntan på de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna över transaktionens hela löptid.
- Likåsa i enlighet med ECB-rådets beslut började redogörelser för rådets penningpolitiska sammanträden ges ut fyra veckor efter varje enskilt sammanträde.
- Januari** Den 16 januari genomförde ECB-rådet sin årliga granskning av godtagbara icke reglerade marknader för tillgångar som kan godtas som säkerheter för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner och av emittenter som klassificeras som statsbundna institutioner i värderingsavdragskategori II. First North Bond Market Finland togs upp på listan över icke reglerade marknader som godtagits av Eurosystemet för bedömning av tillgångars godtagbarhet som säkerheter.
- Den 22 januari beslutade ECB-rådet utöka köpen av värdepapper. I och med beslutet började Eurosystemet i mars på andrahandsmarknaden köpa sådana räntebärande värdepapper i euro med kreditbetyget investment grade som utges av stater, statsbundna institutioner och gemensamma europeiska institutioner i euroområdet. Det utökade programmet för värdepappersköp omfattar också de tidigare införda köpprogrammen för värdepapper med bakomliggande tillgångar och för säkerställda obligationer. Inom ramen för programmet förvärvas den offentliga och privata sektorns värdepapper för sammanlagt ca 60 miljarder euro per månad. ECB-rådet beslutade fortsätta köpen fram till slutet av september 2016 och vid behov även därefter, till dess att ECB-rådet anser att inflationstakten varaktigt stiger tillbaka till en nivå i linje med prisstabilitetsmålet, dvs. till nära, men under, 2 % på medellång sikt.
- Vid samma tillfälle beslutade rådet ändra räntan på de sex återstående riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna (TLTRO). På dem kommer räntan på Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner vid genomförandetidpunkten att tillämpas, medan en marginal på 0,10 procentenheter hade lagts till den räntan vid de två första riktade refinansieringstransaktionerna.
- Februari** Den 4 februari meddelade ECB att skuldinstrument utgivna eller garanterade av grekiska staten från och med den 11 februari inte längre godtas som säkerheter för refinansieringstransaktioner. Beslutet var en följd av att det inte varit möjligt att slutföra granskningen av EU:s och IMF:s anpassningsprogram, vilket var en förutsättning för att skuldinstrumenten skulle kunna undantas från det krav på minimikreditbetyg som tillämpas som urvalskriterium.
- Den nya riktlinjen om genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk, ECB/2014/60, publicerades den 20 februari och började tillämpas den 1 maj.
- Mars** Den 5 mars publicerade ECB en lista över gemensamma europeiska och statsbundna institutioner vilkas räntebärande värdepapper uppfyller urvalskriterierna i köpprogrammet för offentliga värdepapper.
- I enlighet med sitt meddelande i januari började Eurosystemet den 9 mars på andrahandsmarknaden köpa skuldinstrument utgivna av den offentliga sektorn.
- Den 18 mars beslutade ECB-rådet att Eurosystemet får förvärva garanterade mezzanintrancher av värdepapper inom ramen för köpprogrammet för värdepapper med bakomliggande tillgångar, om värdepapperen har fullgod garanti enligt Eurosystemets säkerhetskrav. Beslutet trädde i kraft i september.

- April** Den 15 april godkände ECB-rådet kompletteringar till förteckningen över statsbundna institutioner i euroområdet vilkas värdepapper uppfyller urvalskriterierna i köpprogrammet för offentliga värdepapper. Finnvera upptogs på listan.
- Den 27 april antog ECB-rådet beslut ECB /2015/21 om fastställande av de kreditinstitut som är föremål för den samlade bedömning som ECB ska utföra 2015. Beslutet finns på ECB:s webbplats.
- Juni** Den 25 juni beslutade ECB-rådet att kraven om rapportering på länenivå av uppgifter om värdepapper med bakomliggande tillgångar efter utgången av den ett år långa anpassningsperioden ska uppfyllas mer noggrant också när alla uppgifter som krävs inte framgår av gamla värdepapper eller IT-system.
- Samtidigt godkände ECB-rådet vissa tekniska aspekter av relevans för genomförandet av de riktade långfristiga penningpolitiska transaktionerna. Dessa gäller till exempel effekten av statistiska korrigeringar på maximitilldelningen vid de första/senare transaktionerna.
- Juli** Den 2 juli godkände ECB-rådet kompletteringar till förteckningen över statsbundna institutioner i euroområdet vilkas värdepapper uppfyller urvalskriterierna i köpprogrammet för offentliga värdepapper. Arbetslöshetsförsäkringsfonden upptogs på listan.
- Augusti** Den 31 augusti publicerade ECB riktlinje ECB/2015/27 som uppdaterar riktlinje ECB/2014/60 om genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk. De viktigaste ändringarna i den nya riktlinjen gäller den information som ligger till grund för godtagbarhetsbedömningen av penningpolitiska motparter och icke omsättbara skuldinstrument med bakomliggande godtagbara lånefordringar som säkerhet (s.k. DECC-skuldinstrument). Riktlinjen började tillämpas den 2 november.
- September** Den 3 september beslutade ECB-rådet höja den övre gränsen för det tillåtna innehavet per emission i köpprogrammet för offentliga värdepapper på basis av den granskning som genomförts efter de första sex månaderna av programmet. Den övre gränsen höjdes från ursprungliga 25 % till 33 % med undantag av situationer där Eurosystemet efter en prövning fall för fall kunde utöva ett blockerande minoritetsinflytande. Beslutet trädde i kraft den 10 november.
- November** Den 20 november publicerade ECB riktlinje ECB/2015/34 som uppdaterar riktlinje ECB/2014/60 om genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk, och en ny separat riktlinje ECB/2015/35 om värderingsavdrag för säkerheter. De viktigaste ändringarna gällde ytterligare värderingsavdrag för säkerställda obligationer som nyttjas för egen användning. Riktlinjerna började tillämpas den 25 januari 2016.
- December** Den 3 december aviserade ECB-rådet flera penningpolitiska åtgärder:
- För det första fattades beslut om att sänka räntan på inlåningsfaciliteten med 0,10 procentenheter till -0,30 % från och med den 9 december.
- Det utökade köpprogrammet för värdepapper förlängdes. Värdepappersköpen för ca 60 miljarder euro per månad ska fortsätta åtminstone fram till slutet av mars 2017 och vid behov även därefter.
- Vidare beslutades om återinvestering av det kapital som återbetalas vid förfall av värdepapper som förvärvats inom köpprogrammet. Detta görs så länge som det är nödvändigt.
- De nationella centralbankerna i euroområdet kan som ett led i sina regelbundna värdepappersköp inom ramen för köpprogrammet för offentliga värdepapper också förvärva omsättbara värdepapper i euro utgivna av sitt lands regionala och lokala myndigheter.
- De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och de långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på 3 månader kommer att fortsätta att genomföras som fastränteanbud med full tilldelning så länge det behövs och åtminstone till utgången av den sista kassakravsperioden 2017.

Viktigaste finansmarknadsåtgärder 2015

Åtgärder av Europeiska centralbankssystemet

- Januari**
- Den 16 januari 2015 godkände ECB-rådet verksamhetsmålen för den gemensamma tillsynsmekanismen samt reviderade versioner av Eurosystemets verksamhetsmål, de strategiska intentionerna och organisationsprinciperna.
- Den 21 januari 2015 antog ECB-rådet beslut ECB/2015/1 om ändring av det tidigare beslutet ECB/2004/3 om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens handlingar. Genom den tekniska ändringen beaktas ECB:s tillsynsuppdrag.
- Den 28 januari 2015 antog ECB-rådet rekommendation ECB/2015/2 om utdelningsregler. Rekommendationen behandlar bankers utdelningsregler för räkenskapsåret 2014 och målet är att säkerställa säkerhet och sundhet i euroområdet banksystem.
- Februari**
- Den 4 februari 2015 antog ECB-rådet beslut ECB/2015/4. I beslutet fastställs villkoren för att ECB ska bevilja kreditinstitut som står under ECB:s direkta tillsyn tillstånd att inräkna delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet i enlighet med artikel 26.2 a och b i förordning (EU) nr 575/2013.
- Den 12 februari 2015 antog ECB-rådet beslut ECB/2015/8 om ändring av beslut ECB/2004/2 om antagande av arbetsordningen för Europeiska centralbanken. Ändringarna beaktar de särskilda behoven av förfarande med implicit godkännande enligt artikel 26.8 i rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013, genom vilket Europeiska centralbanken tilldelas särskilda uppgifter gällande politik som rör tillsynen av kreditinstitut.
- Den 18 februari 2015 godkände ECB-rådet publicering av redogörelsen från det penningpolitiska sammanträdet den 21 och 22 januari 2015. Syftet med redogörelserna är att öka insynen i ECB-rådets penningpolitiska diskussioner. De kommer i regel att läggas ut på ECB:s webbplats fyra veckor efter det berörda sammanträdet.
- Den 23 februari 2015 godkände ECB-rådet en handledning som utarbetats av kommittén för betalnings- och avvecklingssystem (PSSC) för utvärdering av kortbetalningssystem (CPS) mot de tillsynsstandarder som utvecklats av Eurosystemet och som publicerades 2008. Denna bedömningshandledning är avsedd både för CPS styrningsorgan med ansvar för att säkerställa att kraven uppfylls och för de myndigheter som genomför tillsynen av både nationella och internationella CPS-system baserat på Eurosystemets tillsynsstandarder för CPS-system. Handledningen har uppdaterats med rekommendationerna för säkerhet vid internetbetalningar ("Recommendations for the security of internet payments"), som godkändes av ECB-rådet i januari 2013. Handledningen har också uppdaterats med bedömningsguiden för säkerhet vid internetbetalningar ("Assessment guide for the security of internet payments") från februari 2014.
- Mars**
- Den 12 mars 2015 antog ECB-rådet riktlinje ECB/2015/11 om principerna för ett etiskt regelverk för Eurosystemet och om upphävande av riktlinje ECB/2002/6 om minimistandarder för Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna vid genomförandet av penningpolitiska transaktioner, valutatransaktioner med ECB:s valutareserver och vid förvaltningen av ECB:s reservtillgångar samt riktlinje ECB/2015/12 om principerna för ett etiskt regelverk för den gemensamma tillsynsmekanismen. Dessa rättsakter fastställer de etiska standarder som ska följas för att säkerställa ECB:s och Eurosystemets rykte och trovärdighet samt allmänhetens förtroende för integriteten och oberoendet hos medlemmarna i de styrande organen och personalen vid ECB när dessa utför sina penningpolitiska uppdrag och tillsynsuppdrag.

- Den 25 mars 2015 godkände ECB-rådet listan över den första gruppen uppgiftslämnare i enlighet med artikel 2.2 i förordning ECB/2014/48 om penningmarknadsstatistik, som trädde i kraft den 1 januari 2015.
- Den 27 mars 2015 godkände ECB-rådet den direkta länken från Euroclear Bank till Euroclear Finland för Eurosystemets kredittransaktioner.
- Den 27 mars 2015 antog ECB-rådet beslut ECB/2015/16 om allmänhetens tillgång till ECB-handlingar som befinner sig hos nationella behöriga myndigheter, vilket utgör ett ramverk för sådana begäranden och kompletterar det system för allmänhetens tillgång till ECB-handlingar som fastställdes i beslut ECB/2004/3.
- April** Den 2 april 2015 antog ECB-rådet riktlinjen ECB/2015/15 om ändring av riktlinje ECB/2012/27 om ett transeuropeiskt automatiserat system för bruttoavveckling av betalningar i realtid (TARGET2).
- Den 30 april 2015 godkände ECB-rådet att den direkta länken från Clearstream Banking Frankfurts plattform CASCADE (CBF-CASCADE) till Clearstream Banking Luxembourg (CBL) och relälänken från CBF-CASCADE via CBL till Euroclear Finland får användas vid ställande av säkerhet i Eurosystemets kreditoperationer.
- Maj** Den 12 maj 2015 antog ECB-rådet ändringar i besluten om status som betydande institut för 23 kreditinstitut. Syftet med dessa ändringar är att spegla förändringar i gruppstrukturen för de berörda betydande instituten och att göra nödvändiga korrigeringar. Ändringar har även skett i förteckningen över mindre betydande institut.
- Augusti** Den 19 augusti 2015 godkände ECB-rådet publicering av TARGET-balanserna för euroområdet nationella centralbanker och för ECB i ECB:s Ekonomiska rapport från och med den 21 september 2015. Dessa uppgifter kommer att offentliggöras med en månads fördröjning och tidsserierna börjar med uppgifterna för maj 2008. Från och med den 30 oktober 2015 kommer också månads-genomsnitt av enskilda TARGET-balanser för de nationella centralbankerna i euroområdet och ECB att offentliggöras (tidsserien börjar med uppgifterna för januari 2001).
- September** Den 2 september 2015 godkände ECB-rådet ECB:s svar på Europeiska kommissionens offentliga samråd om granskning av förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer (förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister).
- Den 10 september 2015 godkände ECB-rådet ändringar i Eurosystemets policyram för Eurosystemets övervakning (Eurosystem oversight policy framework) och i standarderna för användningen av centrala motparter i Eurosystemets förvaltning av valutareserven (Standards for the use of central counterparties in Eurosystem foreign reserve management operations). Syftet med ändringarna är att följa avgörandet i Europeiska unionens tribunal av den 4 mars 2015, i vilket Eurosystemets lokaliseringspolicy för centrala motparter ogiltigförklarades.
- Den 23 september antog ECB-rådet ett beslut om att följa EBAs riktlinjer i tillsynen av betydande institut. ECB-rådet antog tillsynsnämndens förslag om efterlevnad av EBAs riktlinjer om faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande enligt artikel 27.4 i direktiv 2014/59/EU (EBA/GL/2015/03) och om tolkningen av de omständigheter under vilka ett institut ska anses falla eller sannolikt komma att falla enligt artikel 32.6 i direktiv 2014/59/EU (EBA/GL/2015/07). ECB meddelade EBA att riktlinjerna skulle följas från och med tidpunkten för meddelandet.
- Oktober** Den 31 oktober publicerade ECB resultaten av den samlade bedömning av de fyra betydande grekiska bankerna under tillsyn som utförts i enlighet med eurotoppmötets beslut den 12 juli 2015 och det samförståndsavtal som den 19 augusti 2015 undertecknades av Republiken Grekland, Greklands centralbank och Europeiska kommissionen, som företrädde Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM).
- November** Den 2 november 2015 godkände ECB-rådet Eurosystemets svar till Europeiska kommissionens

offentliga samråd om hur kapitalkravsförordningen (CRR) och kapitalkravsdirektivet (CRD IV) kan inverka på bankfinansieringen av ekonomin.

Den 14 november 2015 publicerade ECB resultaten av den samlade bedömning av nio banker som genomfördes mellan mars och november 2015.

Den 18 november 2015 gav ECB-rådet sitt principiella godkännande till ett utkast till ECB:s förordning om insamling av detaljerad data om krediter och kreditrisker ("AnaCredit"). Ett slutgiltigt beslut om antagandet av utkastet till förordningen kommer att tas först efter att ECB-rådet informerats om uppskattningarna avseende det berörda IT-projektet, samt om den kostnadsnyttoanalys som kommer att användas för att definiera rapporteringskraven i enlighet med utkastet till förordningen. ECB-rådet har under tiden enats om att publicera utkastet till förordningen och dess bilagor på ECB:s webbplats för att öka transparensen gentemot marknaderna och för att underlätta planeringen i desamma.

December Den 20 november 2015 antog ECB-rådet beslut ECB/2015/38 om ett förfarande för att undanta anställda från presumtionen att de har väsentlig inverkan på riskprofilen för ett kreditinstitut som står under tillsyn. Beslutet trädde i kraft den 2 december 2015.

Ny EU-lagstiftning och dess genomförande i Finland

Maj Europaparlamentets och rådets förordning om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner gavs den 29 april 2015. Syftet med förordningen är att främja konkurrensen inom kortbetalningar. En viktig målsättning är att fastställa en övre gräns för förmedlingsavgifter för kortbetalningar inom EU mellan kortinnehavarens bank och näringsidkarens bank. För bankkortstransaktioner är taket 0,2 % och för kreditkortstransaktioner 0,3 %. De nya begränsningarna för förmedlingsavgifter trädde i kraft den 9 december 2015. Förordningen syftar ytterligare till att öppna de nationella kortmarknaderna genom att slopa övriga konkurrensbegränsande förfaranden. I Finland har regeringen överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till nödvändiga lagändringar, vilka föreslås träda i kraft den 1 februari 2016.

December Europaparlamentets och rådets s.k. andra betaltjänstdirektiv gavs den 25 november 2015. Det nya direktivet preciserar vissa delar i det gällande direktivet och utvidgar direktivets omfattning. I direktivet preciseras auktorisationskraven för betalningsinstitut och införs bestämmelser om betalningsinstitutens möjligheter att ansluta sig till banksystemen. Genom direktivet förbättras också skyddet för bankkunder. Medlemsstaterna ska anta och offentliggöra de åtgärder som följer av detta direktiv senast i januari 2018.

Finlands Banks viktigaste remissyttranden 2015

Remissyttranden avseende lagstiftningen om och utvecklingen av finansmarknaden

<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Finansinspektionen	Föreskrifter och anvisningar om offentligt insiderregister för marknadsaktörer, arbetspensionsförsäkringsbolag och fondbolag	9.1
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut (FIVA 2/05.03/2015)	11.2
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut (FIVA 5/05.03/2015)	19.5
	Föreskrifter och anvisningar om beräkning av belåningsgraden	22.5
	Finansinspektionens standard Kundkännedom – åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	14.8
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut (FIVA 8/05.03/2015)	25.8
	Beräkning och rapportering av kapitaltäckningen i finans- och försäkringskonglomerat	12.10
	Föreskrifter och anvisningar om tillsynshandlingar som försäkringsmarknadssammanslutningar ska inlämna till Finansinspektionen	30.10
	Föreskrifter och anvisningar om elektroniska tillsynsuppgifter som försäkringsmarknadssammanslutningar ska överföra till Finansinspektionen	30.10
	Finansinspektionens direktörs förslag till direktionen om makrotillsynsbeslut (FIVA 12/05.03/2015)	5.11
Finansministeriet	Genomförande av ändringarna i insynsdirektivet	11.3
	Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av 8 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	20.4
	Finansministeriets förordning om inlåningsbankernas skyldighet att informera om insättningsgarantin	22.5
	Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om betalningsinstitut, betaltjänstlagen och lagen om Finansinspektionen i fråga om EU:s förordning om förmedlingsavgifter för kortbetalningar	20.8
	Fastställelse av de sammanlagda garantiavgifterna till Ersättningsfonden för investerare 2015	25.9
	Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om värdeandelsystem och clearingverksamhet samt vissa lagar som har samband med den	21.10
	Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om placeringsfonder och lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	1.12

Justitieministeriet	Konsumentkrediter i anslutning till bostäder	31.12
<i>Yttrande till</i>	<i>Ämne</i>	<i>Datum</i>
Konkurrens- och konsumentverket	Hinder för digital affärsverksamhet och behov att utveckla lagstiftningen	4.6
Riksdagens ekonomiutskott	Kompletterande finansieringsarrangemang för den gemensamma rekonstruktionsfonden (E 34/2015 rd)	16.9
	Statsrådets s.k. U-skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (värdepapperisering) (U 20/2015 rd)	27.11
	Kommissionens förslag om inrättande av ett gemensamt insättningsgarantisystem och slutförande av bankunionen (E 79/2015 rd)	10.12
Social- och hälsovårdsministeriet	Utkast till ändring av försäkringsbolagslagen och vissa lagar som har samband med den	31.7

Finlands Banks publikationer 2015

Tidskrifter

Euro & talous Utkom fem gånger som webbpublikation på adressen www.eurojatalous.fi.

Bank of Finland Bulletin Utkom fem gånger som webbpublikation på adressen www.bofbulletin.fi.

Forskningsmeddelande Utkom som webbpublikation två gånger på finska och engelska.

Årsberättelse På finska, svenska och engelska.

Forskningspublikationer

Vetenskapliga monografier E:49, *Juha V. A. Itkonen* Essays on the economics of climate change and networks. Doktorsavhandling.

E:50, *Tatu Laine* (red.) Quantitative analysis of financial market infrastructures: further perspectives on financial stability.

Discussion Papers 30 webbrapporter om makroekonomi och finansmarknad på engelska.

Blandade rapporter 4 webbrapporter i serien *BoF Online* på finska eller engelska.

Statistikmeddelanden *Monetära finansinstitut* som årsstatistik på webben i mars på finska och engelska + sammandrag på svenska.

Investeringsfonder som årsstatistik på webben i mars på finska och engelska + sammandrag på svenska.

Valutaposition och likviditetsposition i utländsk valuta som månadsstatistik på engelska.

Publikationer från Forskningsinstitutet för transitionsekonomier

Forskningspublikationer *BOFIT Discussion Papers*: 33 forskningsrapporter som webbpublikationer på engelska.

BOFIT Policy Brief: 11 webbpublikationer på finska eller engelska.

Analys

BOFIT Viikkokatsaus som webbpublikation en gång i veckan på finska.

BOFIT Weekly som webbpublikation en gång i veckan på engelska.

BOFIT Venäjä-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for Russia som webbpublikation två gånger på engelska.

BOFIT Kiina-ennuste som webbpublikation två gånger på finska.

BOFIT Forecast for China som webbpublikation två gånger på engelska.

Beställning av broschyrer

Broschyrer kan beställas på sidan www.finlandsbank.fi > Publikationer
> Prenumeration på elektroniska publikationer.

En fullständig förteckning över Finlands Banks publikationer finns på bankens
webbplats www.finlandsbank.fi > Publikationer.

Tabellbilagor

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

0 mindre än hälften av den använda enheten

. uppgift kan ej förekomma

.. uppgift inte tillgänglig

– inget finns att redovisa

_ seriens innehåll ändrat

Tabell 1.

Finlands Banks balansräkning månadsvis, miljoner euro

TILLGÅNGAR		I	II	III
1	Guld och guldfordringar	1 557	1 557	1 557
2	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	7 091	7 051	6 906
2.1	Fordringar på IMF	1 913	1 844	1 781
2.2	Banktillgodohavanden, värdepapper, lån och andra tillgångar	5 177	5 206	5 126
3	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	428	321	370
4	Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet	1 107	1 262	1 271
4.1	Banktillgodohavanden, värdepapper och lån	1 107	1 262	1 271
4.2	Fordringar som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
5	Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	627	527	670
5.1	Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
5.2	Långfristiga refinansieringstransaktioner	627	527	670
5.3	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
5.4	Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
5.5	Utlåningsfacilitet	–	–	–
5.6	Utlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
6	Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	68	0	0
7	Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet	11 373	11 192	11 974
7.1	Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	3 641	3 591	4 311
7.2	Övriga värdepapper	7 732	7 601	7 663
8	Fordringar i euro på den offentliga sektorn	–	–	–
9	Fordringar inom Eurosystemet	17 206	18 319	24 422
9.1	Andel av ECB:s kapital	144	144	144
9.2	Fordringar motsvarande överförda valutareserver	728	728	728
9.3	Fordringar avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.4	Fordringar avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	12 500	13 622	19 725
9.5	Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	3 834	3 825	3 825
10	Övriga tillgångar	1 088	1 058	1 028
Summa tillgångar		40 546	41 287	48 200

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 739	1 739	1 739	1 651	1 651	1 651	1 580	1 580	1 534
7 666	7 613	7 835	7 442	7 469	7 631	7 613	7 384	7 483
1 929	1 929	1 921	1 895	1 909	1 869	1 861	1 861	1 890
5 737	5 684	5 914	5 547	5 560	5 762	5 752	5 522	5 592
426	401	390	323	319	282	284	412	417
1 272	1 168	988	1 048	874	967	881	1 082	1 443
1 272	1 168	988	1 048	874	967	881	1 082	1 443
-	-	-	-	-	-	-	-	-
670	670	690	690	690	690	690	706	690
-	-	-	-	-	-	-	-	-
670	670	690	690	690	690	690	690	690
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	15	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	17	140	0	104	0	166	142	0
12 679	13 859	14 577	15 581	16 338	17 303	18 183	19 217	19 662
5 088	6 154	6 755	7 735	8 384	9 260	10 198	11 404	12 074
7 592	7 705	7 822	7 845	7 954	8 044	7 985	7 812	7 588
-	-	-	-	-	-	-	-	-
22 672	20 345	27 296	33 256	43 699	34 601	35 713	31 710	25 096
144	144	144	144	144	144	144	144	144
728	728	728	728	728	728	728	728	728
-	-	-	-	-	-	-	-	-
17 903	15 509	22 460	28 240	38 683	29 640	30 878	26 875	20 144
3 896	3 964	3 964	4 144	4 144	4 089	3 963	3 963	4 079
1 037	1 035	1 026	1 016	1 031	957	1 002	1 029	1 088
48 163	46 848	54 681	61 007	72 177	64 083	66 114	63 261	57 414

Tabell 1.
(fortsätter)

SKULDER		I	II	III
1	Utelöpande sedlar	16 483	16 531	16 587
2	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	13 201	13 981	20 821
2.1	Kassakrausinlåning	13 201	13 433	16 815
2.2	Inlåningsfacilitet	–	548	4 006
2.3	Inlåning med fast löptid	–	–	–
2.4	Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
2.5	Inlåning avseende marginalsäkerheter	–	–	–
3	Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	–	–	–
4	Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	24	24	24
4.1	Offentlig sektor	–	–	–
4.2	Övriga skulder	24	24	24
5	Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	66	2	80
6	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	94	–3	–3
7	Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	93	99	39
7.1	Inlåning och övriga skulder	93	99	39
7.2	Skulder som uppkommit inom kreditfaciliteten inom ERM2	–	–	–
8	Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	1 418	1 418	1 418
9	Skulder inom Eurosystemet	–	–	–
9.1	Skulder avseende emission av ECB:s skuldcertifikat	–	–	–
9.2	Skulder avseende TARGET och korrespondentbankskonton (netto)	–	–	–
9.3	Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)	–	–	–
10	Övriga skulder	422	493	490
11	Värderegleringskonton	2 304	2 304	2 304
12	Avsättningar och eget kapital	6 440	6 440	6 440
12.1	Grundfond	841	841	841
12.2	Reservfond	1 660	1 660	1 660
12.3	Pensionsavsättningar	616	616	616
12.4	Övriga avsättningar	3 323	3 323	3 323
Summa skulder		40 546	41 287	48 200

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.
Källa: Finlands Bank.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
16 724	16 943	17 037	17 354	17 357	17 337	17 303	17 364	17 790
19 700	18 176	25 313	31 820	43 008	34 596	36 881	34 007	27 559
16 770	14 896	23 238	29 884	31 150	29 741	31 670	27 787	25 889
2 930	3 279	2 075	1 936	11 858	4 855	5 211	6 220	1 670
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	41	66	78	72	63	63	63	79
-	26	61	61	61	61	61	61	74
15	15	5	17	11	2	2	2	5
2	175	494	565	513	704	544	570	676
59	1	1	-	-	-	-	-	-
19	-1	222	-2	7	166	183	79	46
19	-1	222	-2	7	166	183	79	46
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 526	1 526	1 526	1 495	1 495	1 495	1 489	1 489	1 514
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
293	162	199	214	241	239	275	314	158
3 147	3 147	3 147	2 804	2 804	2 804	2 698	2 698	2 762
6 677	6 677	6 677	6 677	6 677	6 677	6 677	6 677	6 831
841	841	841	841	841	841	841	841	841
1 673	1 673	1 673	1 673	1 673	1 673	1 673	1 673	1 673
616	616	616	616	616	616	616	616	615
3 548	3 548	3 548	3 548	3 548	3 548	3 548	3 548	3 702
48 163	46 848	54 681	61 007	72 177	64 083	66 114	63 261	57 414

Tabell 2.

Eurosystemets viktigaste styrräntor

<i>Anbudsförfarande med fast ränta</i> <i>Ränta på huvudsakliga refinansieringstransaktioner</i>			<i>Anbudsförfarande med rörlig ränta</i> <i>Lägsta anbudsränta</i>		
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	3,00	8.6.2000	28.6.2000	4,25
8.4.1999	14.4.1999	2,50	31.8.2000	6.9.2000	4,50
4.11.1999	10.11.1999	3,00	5.10.2000	11.10.2000	4,75
3.2.2000	9.2.2000	3,25	10.5.2001	15.5.2001	4,50
16.3.2000	22.3.2000	3,50	30.8.2001	5.9.2001	4,25
27.4.2000	4.5.2000	3,75	17.9.2001	19.9.2001	3,75
8.6.2000	15.6.2000	4,25	8.11.2001	14.11.2001	3,25
			5.12.2002	11.12.2002	2,75
8.10.2008	15.10.2008	3,75	6.3.2003	7.3.2003	2,50
6.11.2008	12.11.2008	3,25	5.6.2003	6.6.2003	2,00
4.12.2008	10.12.2008	2,50	1.12.2005	6.12.2005	2,25
15.1.2009	21.1.2009	2,00	2.3.2006	8.3.2006	2,50
5.3.2009	11.3.2009	1,50	8.6.2006	15.6.2006	2,75
2.4.2009	8.4.2009	1,25	3.8.2006	9.8.2006	3,00
7.5.2009	13.5.2009	1,00	5.10.2006	11.10.2006	3,25
7.4.2011	13.4.2011	1,25	7.12.2006	13.12.2006	3,50
7.7.2011	13.7.2011	1,50	8.3.2007	14.3.2007	3,75
3.11.2011	9.11.2011	1,25	7.6.2007	13.6.2007	4,00
8.12.2011	14.12.2011	1,00	3.7.2008	9.7.2008	4,25
5.7.2012	11.7.2012	0,75			
2.5.2013	8.5.2013	0,50			
7.11.2013	13.11.2013	0,25			
5.6.2014	11.6.2014	0,15			
4.9.2014	10.9.2014	0,05			

Stående faciliteter

		<i>Ränta på inlåningsfaciliteten</i>	<i>Ränta på utlåningsfaciliteten</i>
<i>Beslut</i>	<i>Gäller fr.o.m.</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
22.12.1998	1.1.1999	2,00	4,50
22.12.1998	4.1.1999	2,75	3,25
21.1.1999	22.1.1999	2,00	4,50
8.4.1999	9.4.1999	1,50	3,50
4.11.1999	5.11.1999	2,00	4,00
3.2.2000	4.2.2000	2,25	4,25
16.3.2000	17.3.2000	2,50	4,50
27.4.2000	28.4.2000	2,75	4,75
8.6.2000	9.6.2000	3,25	5,25
31.8.2000	1.9.2000	3,50	5,50
5.10.2000	6.10.2000	3,75	5,75

Stående faciliteter

		Ränta på inlåningsfaciliteten	Ränta på utlåningsfaciliteten
Beslut	Gäller fr.o.m.	%	%
10.5.2001	11.5.2001	3,50	5,50
30.8.2001	31.8.2001	3,25	5,25
17.9.2001	18.9.2001	2,75	4,75
8.11.2001	9.11.2001	2,25	4,25
5.12.2002	6.12.2002	1,75	3,75
6.3.2003	7.3.2003	1,50	3,50
5.6.2003	6.6.2003	1,00	3,00
1.12.2005	6.12.2005	1,25	3,25
2.3.2006	8.3.2006	1,50	3,50
8.6.2006	15.6.2006	1,75	3,75
3.8.2006	9.8.2006	2,00	4,00
5.10.2006	11.10.2006	2,25	4,25
7.12.2006	13.12.2006	2,50	4,50
8.3.2007	14.3.2007	2,75	4,75
7.6.2007	13.6.2007	3,00	5,00
3.7.2008	9.7.2008	3,25	5,25
8.10.2008	8.10.2008	2,75	4,75
8.10.2008	9.10.2008	3,25	4,25
6.11.2008	12.11.2008	2,75	3,75
4.12.2008	10.12.2008	2,00	3,00
15.1.2009	21.1.2009	1,00	3,00
5.3.2009	11.3.2009	0,50	2,50
2.4.2009	8.4.2009	0,25	2,25
7.5.2009	13.5.2009	0,25	1,75
7.4.2011	13.4.2011	0,50	2,00
7.7.2011	13.7.2011	0,75	2,25
3.11.2011	9.11.2011	0,50	2,00
8.12.2011	14.12.2011	0,25	1,75
5.7.2012	11.7.2012	0,00	1,50
2.5.2013	8.5.2013	0,00	1,00
7.11.2013	13.11.2013	0,00	0,75
5.6.2014	11.6.2014	-0,10	0,40
4.9.2014	10.9.2014	-0,20	0,30
3.12.2015	9.12.2015	-0,30	0,30

* Negativ inlåningsränta har också tillämpats på inlåning utöver kassakravet och i bred utsträckning på övrig inlåning.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 3.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2014						
November	18 218,6	10 267,4	532,8	2 278,1	1 346,8	3 793,4
2015						
Januari	18 616,9	10 544,1	559,3	2 292,4	1 393,3	3 827,8
Februari	18 687,6	10 518,0	561,8	2 308,1	1 472,1	3 827,6
Mars	..	..	..	..	..	..
April	18 759,4	10 718,0	557,0	2 260,0	1 409,1	3 815,4
Maj	18 771,7	10 783,3	536,8	2 247,1	1 394,0	3 810,5
Juni	..	..	..	..	..	..
Juli	18 595,2	10 860,6	507,9	2 233,8	1 269,3	3 723,6
Augusti	18 599,4	10 845,0	506,4	2 221,3	1 285,7	3 741,0
September	..	..	..	..	..	..
Oktober	18 554,2	10 872,1	501,7	2 189,0	1 276,7	3 714,7
November	18 630,7	10 925,6	505,6	2 181,1	1 269,6	3 748,7

Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsbas i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Kassakravsbas	Totalt	Skulder med 1 % kassakrav		Skulder med 0 % kassakrav		
		Inlåning (dagslån, avtalad löptid och uppsägningstid upp till 2 år)	Räntebärande värdepapper med löptid upp till 2 år	Inlåning (avtalad löptid och uppsägningstid över 2 år)	Repor	Räntebärande värdepapper med löptid över 2 år
	1	2	3	4	5	6
2014						
November	361 310	202 782	16 027	16 415	52 396	73 690
2015						
Januari	375 940	212 093	13 869	16 734	56 873	76 371
Februari	371 299	213 264	12 176	16 827	53 541	75 491
Mars	..	..	..	..	..	..
April	367 342	212 773	10 683	17 213	46 832	79 841
Maj	372 001	214 165	8 920	17 082	50 908	80 926
Juni	..	..	..	..	..	..
Juli	375 859	229 437	8 457	16 473	41 185	80 306
Augusti	396 186	246 459	8 060	15 968	45 870	79 829
September	..	..	..	..	..	..
Oktober	377 219	218 574	8 562	16 780	50 942	82 360
November	387 462	229 986	8 197	16 953	48 736	83 589

Källa: Finlands Bank.

Tabell 4.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i euroområdet, miljarder euro¹

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2014					
December	106,5	185,4	79,0	0,0	0,05
2015					
Januari	106,3	236,3	130,1	0,0	0,05
Februari	..	..	..	..	..
Mars	107,5	225,3	117,8	0,0	0,05
April	110,6	261,8	151,3	0,0	0,05
Maj	..	..	..	..	..
Juni	110,3	303,4	193,1	0,0	0,05
Juli	112,3	381,4	269,1	0,0	0,05
Augusti	..	..	..	..	..
September	112,7	428,4	315,7	0,0	0,05
Oktober	113,2	465,3	352,1	0,0	0,05
November	..	..	..	..	..
December	113,1	493,8	380,8	0,0	0,05
2016					
Januari	113,3	557,1	443,8	0,0	0,05

¹ Europeiska centralbankens råd beslutade i juli 2014 att penningpolitiska sammanträden kommer att hållas med sex veckors mellanrum från och med januari 2015. Det nya mötesschemat innebär en motsvarande förlängning av uppfyllandeperioderna för kassakrav till ca sex veckor från nuvarande ca fyra veckor. Det betyder att ett år kommer att inrymma åtta uppfyllandeperioder i stället för tidigare tolv.
Källa: Europeiska centralbanken.

Kassakravsmedel i kassakravspflichtiga kreditinstitut i Finland, miljoner euro

Uppfyllandeperiod som slutar	Kassakrav	Faktisk behållning	Kassaöverskott	Kassaunderskott	Ränta på kassakravsmedel, %
	1	2	3	4	5
2014					
December	2 194,6	11 010,4	8 815,9	0,0	0,05
2015					
Januari	2 132,7	17 461,9	15 329,3	0,0	0,05
Februari	..	..	..	..	..
Mars	2 160,9	12 805,1	10 644,2	0,0	0,05
April	2 232,4	16 656,2	14 423,9	0,0	0,05
Maj	..	..	..	..	..
Juni	2 227,1	16 381,4	14 154,2	0,0	0,05
Juli	2 207,6	23 246,7	21 039,2	0,0	0,05
Augusti	..	..	..	..	..
September	2 203,8	29 681,9	27 478,1	0,0	0,05
Oktober	2 352,3	28 106,2	25 753,9	0,0	0,05
November	..	..	..	..	..
December	2 518,8	28 702,3	26 183,5	0,0	0,05
2016					
Januari	2 245,1	34 455,7	32 210,6	0,0	0,05

Källa: Finlands Bank.

Tabell 5.

Euroområdet penningmängdsmått M3 och Finlands bidrag till M3¹

	Euroområdets penningmängd M3			Finlands bidrag till euroområdets M3 ²		
	Utestående be- lopp ⁴ , md euro	12 mån. förändring ^{3,4} , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ^{3,4} , %	Utestående be- lopp, md euro	12 mån. förändring ³ , %	3 mån. glidande medel- värde av 12 mån. förändring ³ , %
	1	2	3	4	5	6
2011	9 500,0	1,7	1,7	143,6	6,0	6,5
2012	9 786,0	3,5	3,6	140,3	0,5	1,1
2013	9 838,1	1,0	1,2	145,2	4,1	3,8
2014	10 324,3	3,8	3,6	147,9	1,3	0,9
2015	10 839,8	4,7	4,9	156,8	5,0	5,6
2015						
Januari	10 406,8	3,9	3,9	147,2	0,0	0,7
Februari	10 437,7	4,1	4,2	148,2	0,7	0,3
Mars	10 487,4	4,7	4,7	151,5	0,3	0,9
April	10 547,1	5,4	5,0	149,5	1,8	1,4
Maj	10 559,3	5,0	5,1	150,9	2,0	3,4
Juni	10 583,2	4,9	5,1	156,3	6,4	4,5
Juli	10 665,5	5,2	5,0	154,7	5,1	5,0
Augusti	10 661,9	4,9	5,0	152,3	3,6	4,9
September	10 696,2	4,9	5,0	155,4	6,1	5,5
Oktober	10 777,5	5,2	5,1	155,9	6,9	5,3
November	10 851,3	5,0	5,0	151,0	3,0	5,0
December	10 839,8	4,7	4,9	156,8	5,0	5,6

¹ Exkl. omsättbara instrument som innehas av staten och hemmahörande utanför euroområdet.² Exkl. allmänhetens innehav av sedlar och mynt.³ Beräknat utifrån månatliga stockförändringar justerade för omklassificeringar, omvärderingar, växelkursförändringar och andra förändringar som inte orsakats av transaktioner.⁴ Säsongrensats och kalenderkorrigerat.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 6.

Viktiga marknadsräntor

	Eonia	Euribor (faktiska dagar/360)						Finska stats- obligations- räntor	
		1 mån.	2 mån.	3 mån.	6 mån.	9 mån.	12 mån.	5 år	10 år
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011	0,87	1,178	1,260	1,393	1,638	1,826	2,009	2,083	2,997
2012	0,23	0,325	0,431	0,571	0,824	0,973	1,108	0,875	1,886
2013	0,09	0,130	0,177	0,221	0,337	0,441	0,536	0,815	1,863
2014	0,10	0,131	0,170	0,209	0,308	0,391	0,475	0,506	1,436
2015	-0,11	-0,072	-0,043	-0,020	0,053	0,103	0,167	0,100	0,725
2015									
Januari	-0,05	0,005	0,032	0,063	0,152	0,224	0,298	0,112	0,619
Februari	-0,04	0,000	0,021	0,048	0,126	0,185	0,255	0,038	0,476
Mars	-0,05	-0,010	0,010	0,027	0,097	0,146	0,212	0,013	0,386
April	-0,07	-0,028	-0,010	0,006	0,074	0,123	0,182	-0,031	0,268
Maj	-0,10	-0,049	-0,028	-0,010	0,057	0,105	0,166	0,193	0,714
Juni	-0,12	-0,063	-0,036	-0,014	0,049	0,100	0,163	0,305	1,007
Juli	-0,12	-0,071	-0,040	-0,019	0,049	0,100	0,167	0,227	0,950
Augusti	-0,12	-0,088	-0,053	-0,028	0,044	0,095	0,161	0,141	0,822
September	-0,14	-0,105	-0,064	-0,037	0,035	0,086	0,154	0,155	0,952
Oktober	-0,14	-0,116	-0,077	-0,054	0,020	0,064	0,128	0,043	0,813
November	-0,13	-0,140	-0,105	-0,088	-0,015	0,024	0,079	-0,010	0,806
December	-0,20	-0,190	-0,153	-0,127	-0,040	0,004	0,059	-0,003	0,855

Källor: Europeiska centralbanken, Reuters och Bloomberg.

Tabell 7.

Finlands nominella konkurrenskraftsindikatorer och eurons effektiva växelkurs beräknad av ECB

	<i>Snäv indikator¹</i>	<i>Snäv indikator inklusive euroländerna¹</i>	<i>Bred indikator¹</i>	<i>Effektiv växelkurs för euron, snäv ländergrupp¹</i>
<i>Tammi-maaliskuu 1999 = 100</i>				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2011	105,7	102,1	105,8	111,1
2012	100,3	99,8	103,0	105,2
2013	103,7	101,3	105,2	110,9
2014	105,7	102,2	107,6	110,0
2015	100,4	99,8	105,6	99,1
2015				
Januari	102,6	100,8	107,1	102,0
Februari	101,4	100,3	106,3	100,2
Mars	98,8	99,1	104,1	97,5
April	98,4	98,9	103,0	96,7
Maj	99,5	99,4	103,9	98,5
Juni	100,2	99,7	104,9	99,3
Juli	100,0	99,7	104,7	98,2
Augusti	101,6	100,4	106,9	99,8
September	101,8	100,5	107,5	100,6
Oktober	101,4	100,3	107,0	100,3
November	99,4	99,4	105,5	97,3
December	100,1	99,7	106,7	98,7

¹ En starkare euro ger ett högre poängtal. I den snäva indikatorn ingår 12 länder fr.o.m. 1999, i den snäva inklusive euroländerna 23 länder och i den breda 37 länder.

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 8.

Harmoniserat konsumentprisindex för euroområdet och Finland, årlig procentuell förändring

	<i>Euroområdet</i>	<i>Finland</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>
2011	2,7	3,3
2012	2,5	3,2
2013	1,4	2,2
2014	0,4	1,2
2015	0,0	-0,2
2015		
Januari	-0,6	-0,2
Februari	-0,3	-0,1
Mars	-0,1	0,0
April	0,0	-0,1
Maj	0,3	0,1
Juni	0,2	0,1
Juli	0,2	-0,1
Augusti	0,1	-0,2
September	-0,1	-0,7
Oktober	0,1	-0,3
November	0,1	-0,2
December	0,2	-0,3

Källor: Eurostat och Statistikcentralen.

Tabell 9.

Viktiga eurokurser¹

	US-dollar			Japanska yen		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	1	2	3	4	5	6
2011	1,2889	1,3920	1,4882	100,20	110,96	122,80
2012	1,2089	1,2848	1,3454	94,63	102,49	113,87
2013	1,2768	1,3281	1,3814	113,93	129,66	145,02
2014	1,2141	1,3285	1,3953	134,95	140,31	149,03
2015	1,0552	1,1095	1,2043	126,52	134,31	145,21
2015						
Januari	1,1198	1,1621	1,2043	132,12	137,47	145,21
Februari	1,1240	1,1350	1,1447	133,06	134,69	135,72
Mars	1,0557	1,0838	1,1227	127,96	130,41	134,47
April	1,0552	1,0779	1,1215	126,52	128,94	133,26
Maj	1,0863	1,1150	1,1419	133,39	134,75	136,33
Juni	1,0944	1,1213	1,1404	135,79	138,74	140,47
Juli	1,0852	1,0996	1,1185	133,88	135,68	136,88
Augusti	1,0883	1,1139	1,1506	135,23	137,12	138,70
September	1,1138	1,1221	1,1419	132,82	134,85	136,76
Oktober	1,0930	1,1235	1,1439	132,30	134,84	136,65
November	1,0579	1,0736	1,1032	129,75	131,60	133,08
December	1,0600	1,0877	1,0990	130,57	132,36	134,08

	Brittiska pund			Svenska kronor		
	Lägst	Genomsnitt	Högst	Lägst	Genomsnitt	Högst
	7	8	9	10	11	12
2011	0,83155	0,86788	0,9050	8,7090	9,0298	9,3127
2012	0,77835	0,81087	0,8482	8,2077	8,7041	9,1356
2013	0,81075	0,84926	0,8789	8,2931	8,6515	9,0604
2014	0,77730	0,80612	0,8383	8,7661	9,0985	9,6234
2015	0,69630	0,72584	0,7842	9,1141	9,3535	9,6557
2015						
Januari	0,74660	0,76680	0,78420	9,2895	9,4167	9,5410
Februari	0,72780	0,74051	0,75395	9,3672	9,4901	9,6298
Mars	0,70355	0,72358	0,73710	9,1141	9,2449	9,3436
April	0,71290	0,72116	0,73160	9,2541	9,3254	9,3816
Maj	0,70700	0,72124	0,74250	9,1860	9,3037	9,4273
Juni	0,70850	0,72078	0,73540	9,1780	9,2722	9,3890
Juli	0,69710	0,70685	0,72080	9,2460	9,3860	9,4766
Augusti	0,69630	0,71423	0,73210	9,4282	9,5155	9,6557
September	0,72230	0,73129	0,73910	9,3248	9,3924	9,4968
Oktober	0,71670	0,73287	0,74800	9,2560	9,3485	9,4235
November	0,69980	0,70658	0,71765	9,2070	9,3133	9,3935
December	0,70360	0,72595	0,74005	9,1567	9,2451	9,3630

¹ Värdet av en euro i respektive valuta.
Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 10.

Andra eurokurser, genomsnitt

	<i>Tjeckiska kronor</i>	<i>Danska kronor</i>	<i>Ungerska forint</i>	<i>Litauiska litas</i>	<i>Lettiska lats</i>	<i>Polska zloty</i>
	1	2	3	4	5	6
2011	24,590	7,451	279,373	3,453	0,706	4,121
2012	25,149	7,444	289,249	3,453	0,697	4,185
2013	25,980	7,458	296,873	3,453	0,701	4,197
2014	27,536	7,455	308,706	3,453	..	4,184
2015	27,279	7,459	309,996	..	..	4,184
2015						
Januari	27,895	7,441	316,500	..	..	4,278
Februari	27,608	7,450	306,884	..	..	4,176
Mars	27,379	7,459	303,445	..	..	4,126
April	27,439	7,466	299,429	..	..	4,018
Maj	27,397	7,461	306,327	..	..	4,081
Juni	27,307	7,460	311,960	..	..	4,159
Juli	27,094	7,462	311,531	..	..	4,152
Augusti	27,041	7,463	311,614	..	..	4,195
September	27,089	7,461	313,145	..	..	4,218
Oktober	27,105	7,460	311,272	..	..	4,251
November	27,039	7,460	312,269	..	..	4,249
December	27,027	7,461	314,398	..	..	4,290

	<i>Schweiziska franc</i>	<i>Norska kronor</i>	<i>Bulgariska lev</i>	<i>Kroatiska kuna</i>	<i>Rumänska leu</i>	<i>Ryska rubel</i>
	7	8	9	10	11	12
2011	1,233	7,793	1,956	7,439	4,239	40,885
2012	1,205	7,475	1,956	7,522	4,459	39,926
2013	1,231	7,807	1,956	7,579	4,419	42,337
2014	1,215	8,354	1,956	7,634	4,444	50,952
2015	1,068	8,950	1,956	7,614	4,445	68,072
2015						
Januari	1,094	8,932	1,956	7,688	4,487	75,046
Februari	1,062	8,619	1,956	7,711	4,433	73,074
Mars	1,061	8,643	1,956	7,647	4,434	65,140
April	1,038	8,506	1,956	7,590	4,415	56,742
Maj	1,039	8,410	1,956	7,559	4,448	56,374
Juni	1,045	8,755	1,956	7,572	4,467	61,239
Juli	1,049	8,936	1,956	7,586	4,439	63,208
Augusti	1,078	9,182	1,956	7,558	4,423	73,360
September	1,091	9,308	1,956	7,589	4,424	74,804
Oktober	1,088	9,289	1,956	7,621	4,423	70,949
November	1,083	9,257	1,956	7,607	4,445	69,790
December	1,083	9,464	1,956	7,640	4,503	76,358

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 10.
(fortsätter)

	Turkiska lire	Australiska dollar	Kanadensiska dollar	Kinesiska yuan renminbi	Hongkong- dollar	Indonesiska rupiah	Syd-koreanska won
	13	14	15	16	17	18	19
2011	2,338	1,348	1,376	8,996	10,836	12206,510	1541,234
2012	2,314	1,241	1,284	8,105	9,966	12045,733	1447,691
2013	2,534	1,378	1,368	8,165	10,302	13856,597	1453,903
2014	2,906	1,472	1,466	8,186	10,302	15748,918	1398,142
2015	3,025	1,478	1,419	6,973	8,601	14870,389	1256,544
2015							
Januari	2,715	1,439	1,404	7,227	9,010	14617,694	1266,191
Februari	2,796	1,457	1,420	7,096	8,802	14504,278	1250,496
Mars	2,808	1,401	1,366	6,762	8,408	14152,163	1205,916
April	2,874	1,394	1,331	6,686	8,355	13950,492	1170,320
Maj	2,949	1,412	1,357	6,916	8,644	14650,363	1220,202
Juni	3,030	1,453	1,385	6,959	8,693	14919,427	1248,794
Juli	2,971	1,484	1,412	6,827	8,524	14720,403	1260,747
Augusti	3,183	1,527	1,464	7,063	8,636	15370,918	1313,482
September	3,383	1,590	1,488	7,146	8,697	16175,757	1329,938
Oktober	3,289	1,559	1,468	7,135	8,707	15482,546	1286,058
November	3,085	1,501	1,425	6,840	8,321	14685,989	1239,186
December	3,180	1,501	1,490	7,019	8,431	15087,430	1277,560

	Malaysiska ringgit	Nyzeeländska dollar	Filippinska peso	Singaporianska dollar	Thailändska babt	Syd-afrikanska rand	Särskilda dragningsrätter i IMF
	20	21	22	23	24	25	26
2011	4,256	1,760	60,260	1,749	42,429	10,097	0,882
2012	3,967	1,587	54,246	1,605	39,928	10,551	0,839
2013	4,186	1,621	56,427	1,662	40,830	12,833	0,874
2014	4,345	1,600	58,979	1,682	43,147	14,404	0,874
2015	4,337	1,593	50,522	1,525	38,028	14,172	0,793
2015							
Januari	4,165	1,521	51,791	1,555	38,056	13,460	0,816
Februari	4,082	1,524	50,174	1,538	36,963	13,153	0,803
Mars	3,989	1,451	48,227	1,491	35,355	13,076	0,782
April	3,912	1,422	47,863	1,454	35,072	12,959	0,779
Maj	4,019	1,511	49,741	1,488	37,408	13,351	0,795
Juni	4,195	1,605	50,508	1,509	37,818	13,796	0,798
Juli	4,182	1,654	49,814	1,497	37,760	13,697	0,787
Augusti	4,530	1,700	51,536	1,557	39,465	14,382	0,794
September	4,829	1,771	52,456	1,588	40,426	15,306	0,798
Oktober	4,782	1,679	52,070	1,573	40,092	15,158	0,799
November	4,633	1,637	50,537	1,518	38,432	15,174	0,778
December	4,661	1,613	51,337	1,532	39,162	16,321	0,785

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

Tabell 11.

Oåterkalleliga omräkningskurser mot euron från 1.1.1999

Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd	Land	Valuta	Värdet av 1 euro i respektive valutaenhet	Euron införd
Österrike	schilling	13,7603	1.1.1999	Portugal	escudo	200,482	1.1.1999
Belgien	franc	40,3399	1.1.1999	Grekland	drakma	340,750	1.1.2001
Tyskland	mark	1,95583	1.1.1999	Slovenien	tolar	239,640	1.1.2007
Spanien	peseta	166,386	1.1.1999	Cypern	pund	0,585274	1.1.2008
Finland	mark	5,94573	1.1.1999	Malta	lira	0,429300	1.1.2008
Frankrike	franc	6,55957	1.1.1999	Slovakien	krona	30,1260	1.1.2009
Irland	pund	0,787564	1.1.1999	Estland	krona	15,6466	1.1.2011
Italien	lire	1936,27	1.1.1999	Lettland	lats	0,702804	1.1.2014
Luxemburg	franc	40,3399	1.1.1999	Litauen	litas	3,4528	1.1.2015
Nederländerna	gulden	2,20371	1.1.1999				

Källa: Europeiska unionen.

Tabell 12.

Växelkursmekanismen ERM2

Valuta	Centralkurs 1 euro =	Fluktationsband, %	Övre kurs*	Nedre kurs*	Gäller från
Dansk krona	7,46038	± 2,25	7,62824	7,29252	4.1.1999

* Interventionerna vid bandgränserna är i princip automatiska och obegränsade.

Källa: Europeiska centralbanken.

Tabell 13.

Sedelsorteringen i Finlands Bank, miljoner st.

Eurosedlar	2010	2011	2012	2013	2014	2015
500 euro	1,9	1,8	1,8	1,4	1,2	1,0
200 euro	1,2	1,1	1,0	0,8	0,7	0,7
100 euro	6,8	6,9	6,9	5,6	5,7	5,4
50 euro	84,3	86,9	79,4	60,3	65,4	66,1
20 euro	176,3	168,2	149,0	114,6	112,1	105,3
10 euro	40,9	39,6	37,9	32,3	30,4	27,4
5 euro	48,3	47,1	46,3	37,5	33,9	31,2
Summa	359,6	351,6	322,3	252,5	249,4	237,1

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks organisation

15.2.2016

BANKFULLMÄKTIGE

**Matti Vanhanen, ordförande, Pentti Oinonen, vice ordförande,
Olavi Ala-Nissilä, Seppo Kääriäinen, Arto Satonen, Jutta Urpilainen,
Pia Viitanen, Ville Vähämäki, Ben Zyskowitz**

Bankfullmäktiges sekreterare Anton Mäkelä

DIREKTIONEN

Erkki Liikanen direktionens ordförande	Pentti Hakkarainen direktionens vice ordförande	Seppo Honkapohja direktionsmedlem

Direktionens sekreterare Mika Pösö

AVDELNINGAR

Avdelningen för penningpolitik och forskning <i>Tuomas Välimäki</i>	Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik <i>Katja Taipalus</i>	Bankavdelningen <i>Harri Lahdenperä</i>	Kontantförsörjningsavdelningen <i>Päivi Heikkinen</i>
Internationella och monetära byrån <i>Samu Kurri</i>	Byrån för makrofinansiell analys <i>Paavo Miettinen</i>	Byrån för betalning och avveckling <i>Jussi Terho</i>	Betalningsmedelsbyrån <i>Miika Syrjänen</i>
Prognosbyrån <i>Juha Kilponen</i>	Byrån för makrotillsyn <i>Jouni Timonen</i>	Byrån för marknadsoperationer <i>Elisa Newby</i>	Fastighetsbyrån <i>Paavo Perttu</i>
Forskningsenheten <i>Jouko Vilmunen</i>	Byrån för finansiell infrastruktur <i>Heli Snellman</i>	Investeringsbyrån <i>Jarno Ilves</i>	Säkerhetsbyrån <i>Erkko Badermann</i>
Forskningsinstitutet för transitionsekonomier (BOFIT) <i>Iikka Korhonen</i>	Statistikenheten <i>Laura Vajanne</i>		
	• Byrån för finansiell statistik <i>Elisabeth Flittner</i>• Byrån för statistisk analys och informationsservice <i>Harri Kuussaari</i>		

Ledningssekretariatet <i>Mika Pösö</i>	Administrativa avdelningen <i>Veli-Matti Lumiala</i>	
Internationella enheten <i>Mika Pösö</i>	Informationsservicebyrån <i>Ilkka Lyytikäinen</i>	
Juridiska enheten <i>Maritta Nieminen</i>	Strategi- och organisationsgruppen	
Kommunikationsenheten <i>Jenni Hellström</i>	Sekreterartjänster för direktionen	
	Byrån för riskkontroll och extern redovisning <i>Antti Nurminen</i>	
	IT-enheten <i>Petteri Vuolasto</i>	
	Internservicebyrån <i>Hannu Vesalainen</i>	• Byrån för IT-servicehantering <i>Sami Kirjonen</i>
	Personal- och ekonomistyrningsbyrån <i>Antti Vuorinen</i>	• IT-infrabyrån <i>Kari Sipilä</i>
	Språkservicebyrån <i>Taina Seitovirta</i>	• IT-systembyrån <i>Kirsti Ikonen</i>

Internrevisionen <i>Pertti Ukkonen</i>

I anslutning till Finlands Bank verkar **Finansinspektionen**. Direktör för Finansinspektionen är Anneli Tuominen.